

POSLOVNO POROČILO

ZNANSTVENORAZISKOVALNI CENTER
SLOVENSKE AKADEMIJE ZNANOSTI IN UMETNOSTI

2016

KAZALO

I POSLOVNO POROČILO	3
1 VIZIJA IN POSLANSTVO	3
2 KRATKA PREDSTAVITEV ZRC SAZU IN POUČENJE ZA LETO 2016	4
2.1 Direktorjevo poročilo	4
2.2 Kratka predstavitev ZRC SAZU	5
2.3 Poučeni za leto 2016	8
3 POROČILO O DOSEŽENIH CILJIH IN REZULTATIH ZRC SAZU	12
3.1 Zakonske in druge podlage, ki pojasnjujejo delovno področje posrednega uporabnika	12
3.2 Dolgoročni cilji, ki izhajajo iz večletnega programa dela in razvoja posrednega uporabnika oziroma področnih strategij in nacionalnih programov	13
3.3 Letni cilji, zastavljeni v obrazložitvi finančnega načrta ali v programu dela	13
3.4 Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev–opisni kazalniki posameznih organizacijskih enot ZRC SAZU	16
3.4.1 Zgodovinski inštitut Milka Kosa	16
3.4.2 Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta	17
3.4.3 Inštitut za arheologijo	18
3.4.4 Muzikološki inštitut	19
3.4.5 Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije	21
3.4.6 Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša	23
3.4.7 Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede	24
3.4.8 Inštitut za slovensko narodopisje	25
3.4.9 Glasbenonarodopisni inštitut	26
3.4.10 Inštitut za kulturno zgodovino	27
3.4.11 Inštitut za kulturne in spominske študije	28
3.4.12 Inštitut za raziskovanje krasa	29
3.4.13 Geografski inštitut Antona Melika	30
3.4.14 Paleontološki inštitut Ivana Rakovca	32
3.4.15 Biološki inštitut Jovana Hadžija	33
3.4.16 Inštitut za antropološke in prostorske študije	34
3.4.17 Družbenomedicinski inštitut	36
3.4.18 Filozofski inštitut	37
3.4.19 Založba ZRC	38
3.4.20 Opredelitev doseganja finančnih ciljev	40
3.5 Nedopustne oziroma nepričakovane posledice pri izvajanju programa dela	41
3.6 Ocena učinkov poslovanja na druga področja, predvsem na gospodarstvo, socialo, varstvo okolja, regionalni razvoj in urejanje prostora	42
3.7 Ocena gospodarnosti in učinkovitosti glede na opredeljene standarde in merila, kot jih je predpisalo ministrstvo, in ukrepi za izboljšanje učinkovitosti ter kakovosti poslovanja PU	43
3.8 Ocena notranjega nadzora javnih financ	43

3.9	Povzetek poročila notranjega revizorja	43
3.10	Poročilo o realiziranih investicijah in investicijskih vlaganjih	43
3.11	Analiza kadrovanja in kadrovske politike	44
II	RAČUNOVODSKO POROČILO	49
1	RAČUNOVODSKE SMERNICE IN INFORMACIJE	49
2	RAČUNOVODSKI IZKAZI ZA LETO 2016	50
2.1	Pojasnila posameznih postavk v računovodskih izkazih	60
2.1.1	Bilanca stanja	60
2.1.2	Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov.....	63
2.1.3	Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti	67
2.1.4	Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po denarnem toku	67
2.1.5	Drugo, pomembno za popolnejšo predstavitev poslovanja in premoženjskega stanja	68
2.1.6	Delovna uspešnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu.....	69
2.1.7	Izračun presežka prihodkov nad odhodki za javne zavode (5. odstavek 77. člena ZIPRS1718)	69
III	ZAKLJUČNI DEL LETNEGA POROČILA	71

I POSLOVNO POROČILO

1 VIZIJA IN POSLANSTVO

Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti (ZRC SAZU) je javni raziskovalni zavod, sestavljen iz **18 raziskovalnih inštitutov** in treh regionalnih raziskovalnih postaj (Nova Gorica, Maribor, Petanjski).

ZRC SAZU je osrednja slovenska znanstvena ustanova na področju humanistike, vendar raziskovalno delo raziskovalnih skupin sega tudi na področje družboslovja, naravoslovja, tehnike in družbene medicine. Temeljni program tvorijo raziskave naravne in kulturne dediščine slovenskega naroda.

Glavno poslanstvo zavoda je:

- temeljno raziskovalno delo,
- objavljanje in aplikacija pridobljenih rezultatov ter
- prenos znanja in vzgoja vrhunskih mladih doktorjev znanosti.

Zapisali smo se odgovornemu in kritičnemu raziskovalnemu delu na posameznih znanstvenih področjih (zgodovini, umetnostni zgodovini, arheologiji, muzikologiji, izseljenstvu in migracijah, slovenskem jeziku, književnosti, narodopisju, glasbenem narodopisju, kulturni zgodovini, antropologiji, krasoslovju, geografiji, paleontologiji, biologiji, prostorskih vedah, družbeni medicini, filozofiji in spominskih študijah) in njihovem interdisciplinarnemu povezovanju.

Sistematično zbiranje, urejanje in ustrezna hramba gradiva omogočajo nastanek kakovostnih, inovativnih in odmevnih rezultatov, spoznanj in dosežkov ter njihov prenos v izobraževalne programe.

Z uporabnimi znanji in dosežki bogatimo družbo in podpiramo delo gospodarskih družb, z raziskovanjem, s širjenjem vednosti in razumevanjem kulturnih praks, razvoja jezika, umetnostne dediščine in naravnih pojavov pa odločilno pripomoremo k varovanju naše naravne in kulturne dediščine.

Naša vizija je še naprej graditi in krepiti nacionalno in mednarodno prepoznavnost. To nam bo uspelo z raziskovalno in upravljalno odličnostjo, sodelovanjem s sorodnimi domačimi in tujimi ustanovami ter z izkoriščanjem našega interdisciplinarnega in multidisciplinarnega značaja. Zato smo se odločili za gradnjo ustvarjalnega in intelektualno prodornega delovnega okolja, ki bo spodbujalo in ustrezno nagrajevalo kakovostno delo, odgovornost, proaktivnost in samoiniciativnost, ob tem pa upoštevalo individualnosti in posebnosti tako raziskovalnih skupin kakor tudi posameznih raziskovalcev in raziskovalcev.

2 KRATKA PREDSTAVITEV ZRC SAZU IN POUČENJA ZA LETO 2016

2.1 Direktorjevo poročilo

K sreči se slabi izgledi, ki jih je napovedovala prva generacija zavrženih projektnih predlogov na različne razpise Obzorja 2020 v letu 2016, niso uresničili, zaradi česar bo prihodnje poslovno leto nekoliko boljše od preteklega, res pa je, da bodo pridobljena sredstva vplivala predvsem na poslovanje v letu 2017. Ne glede na to nas pričakovani izkazi ne smejo omajati pri naših prizadevanjih za uvedbo dolgoročnega institucionalnega financiranja, saj je to edina mogoča rešitev za vzpostavitev normalnih razmer za raziskovalno delo. Pri tem mislimo predvsem na razmere, ki so jih, vsaj po načinu financiranja, deležni kolegice in kolegi v razvitih državah EU. Izpostaviti velja dejstvo, da večino raziskav, ki jih opravljamo na ZRC SAZU, v srednji in severni Evropi financirajo praviloma iz nacionalnih proračunov, pri nas pa nemoteno raziskovalno delo ovira tudi neobstoje urnika razpisov ARRS in dinamika financiranja. Negotovost še dodatno povzroča dejstvo, da informacije o obsegu financiranja infrastrukturnih sredstev in tako imenovanih ustanoviteljskih obveznostih pridejo do nas šele sredi leta. Načrtovanje je zato še za spoznanje težje kot pri drugih dejavnostih, v prvi vrsti zaradi okleščenih sredstev, poleg tega pa tudi zaradi negotovega urnika nacionalnih razpisov.

Naše strahove so v minulem letu potrdile tudi vsebinske usmeritve kohezijske politike, saj nam Strategija pametne specializacije onemogoča sodelovanje pri večini razpisanih področij. Zato smo se povezali z Inštitutom Jožef Stefan, ki ima zaradi tehnične in naravoslovne usmeritve boljše izhodišče za uspešno prijavo projektov, in upamo, da bomo vsaj v prihodnje sodelovali kot partnerji v katerem od konzorcijev.

Ker zagotavljanje minimalnih finančnih razmer za delo iz leta v leto zahteva vse več časa in energije raziskovalcev, smo akcijo Brezprihodnosti.si nadgradili s serijo različnih dogodkov, ki kljub velikemu odmevu niso imeli bistvenega vpliva na politiko Vlade Republike Slovenije v zvezi z raziskovalno dejavnostjo. Sredstva za raziskovanje se bodo v proračunu 2017 nominalno sicer povečala za pet odstotkov, vendar ARRS kot glavni financer projektov in programov ne bo dobil niti celega milijona evrov več sredstev. Popolnoma je zamrla tudi razprava o novem zakonu o raziskovalni (in inovacijski) dejavnosti, čeprav je ministrica vladno obravnavo osnutka zakona napovedala že za konec leta 2015. Vse to izrazito negativno vpliva na raziskovalce in raziskovalke, ki so dobrih dvajset let od uvedbe projektnega financiranja že precej izmučeni in vsako leto bolj negotovi. Tudi zato smo se v okviru Kolegija odločili, da bomo skrbno in sprotno ugotavljali ali obstajajo možnosti za zaposlitev raziskovalcev, ki imajo sklenjene pogodbe o zaposlitvi za določen čas, za nedoločen čas ter na ta način vsem, ki dosegajo pogoje za prijavo projektov in tudi sicer skrbijo za odlične raziskovalne rezultate, ponudimo nekoliko prijaznejše delovno okolje. Samo na ta način je namreč mogoče vzdrževati in obnavljati ugled ZRC SAZU in le tako bomo lahko na razpredelnicah različnih ved v vrhu še naprej prebirali imena naših raziskovalk in raziskovalcev.

Podobno velja za vse intenzivnejše in vse boljše mednarodno sodelovanje, ki ne nazadnje bogati tudi program Historičnega seminarja. Povečuje se tudi ugled Podiplomske šole ZRC SAZU in rezultati drugih dejavnosti, kjer nastopamo kot pobudniki ali vsaj kot pomembni sodelavci in sodelavke. Dober primer uspešnega povezovanja je tudi Društvo za preučevanje 18. stoletja. Če temu dodamo še šest sezon koncertov Stare glasbe na Novem trgu, postane jasno, zakaj je ZRC SAZU vsako leto bolj iskana partnerska ustanova. K temu deloma prispeva tudi urejeno delovno okolje naših raziskovalk in raziskovalcev in kolegialni odnosi med zaposlenimi. Slednje se kaže predvsem v izboljšanju medinstitutskega sodelovanja, kar je pridobitev, ki je nikakor ne smemo zapraviti.

S previdnim optimizmom nas lahko navdaja tudi izdajateljski program Založbe ZRC, ki ni samo obsežnejši kot v letu 2015, temveč tudi kakovostnejši. O tem ne nazadnje pričajo tudi tri nagrade Slovenskega sejma knjige za Guardians of the Spoon, Made in YU 2015 ter Zbirko zbranih del slovenskih pesnikov in pisateljev. Čeprav so obe nagrajeni knjigi in zbirko oblikovale zunanje oblikovalke in oblikovalci, kaže pohvaliti tudi našega kolega Braneta Vidmarja, ki poleg preloma večine serijskih publikacij inštitutov, oblikuje tudi vrsto monografij. Nekoliko šibkejši smo žal še vedno pri uvajanju celovitega in odzivnega recenzentskega postopka, za katerega imamo vzpostavljeno celo infrastrukturno podporo v Open Journal System, a se večina urednikov ne odloča za avtomatizacijo recenzentskih postopkov. Žal se je tudi v tem primeru izkazalo, da brez sredstev ni mogoče zagotoviti prvovrstnega urednikovanja, pa naj gre za delo z avtorji ali z recenzenti.

2.2 Kratka predstavitev ZRC SAZU

Matična številka: 5105498000

Davčna številka: SI38048183

Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti (v nadaljevanju ZRC SAZU) je raziskovalna organizacija s pravicami in dolžnostmi javnega raziskovalnega zavoda, ki izvaja temeljne, aplikativne in razvojne raziskave ter infrastrukturno dejavnost kot javno službo v okviru nacionalnega raziskovalnega programa ter skupaj s Slovensko akademijo znanosti in umetnosti (v nadaljevanju SAZU) izvaja skupni dolgoročni program *Naravna in kulturna dediščina slovenskega naroda*.

SAZU je ustanovila ZRC SAZU z aktom o ustanovitvi dne 19. 11. 1981. S 37. členom Zakona o SAZU je ZRC SAZU dobil pravice in dolžnosti javnega raziskovalnega zavoda.

Sedež ZRC SAZU je na Novem trgu 2 v Ljubljani. Glavnino sredstev za delovanje dobiva z Javne agencije za raziskovalno dejavnost RS (v nadaljevanju ARRS), ki zagotavlja sredstva za ustanoviteljske oziroma infrastrukturne obveznosti ter prek javnih razpisov financira izvajanje raziskovalne dejavnosti. Način in pogoje pridobivanja določajo: Zakon o SAZU v 29. členu, Zakon o raziskovalni in razvojni dejavnosti, Pravilnik o postopkih (so)financiranja, ocenjevanja in spremljanju izvajanja raziskovalne dejavnosti, Pravilnik o infrastrukturnih obveznostih zavodov, ki opravljajo raziskovalno dejavnost, Pravilnik o Ciljnih raziskovalnih programih ter Uredba o normativih in standardih za določanje sredstev za izvajanje raziskovalne dejavnosti, financirane iz Proračuna RS. Poleg tega del sredstev za svoje delovanje pridobimo na trgu in iz mednarodnih razpisov.

Na podlagi Zakona o poslovnem registru Slovenije (*Uradni list RS*, št. 49/06 in 33/07 – ZSReg-B) je Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve s 1. 1. 2008 določila glavno dejavnost, ki je vpisana v Poslovni register Slovenije:

- Raziskovalna in razvojna dejavnost na področju družboslovja in humanistike;

kot podrazred drugih dejavnosti smo 22. 2. 2008 vpisali še:

- Raziskovalna in razvojna dejavnost na področju naravoslovja in tehnologije.

Organiziranost ZRC SAZU

V sklopu ZRC SAZU deluje:

- 18 inštitutov,
- Raziskovalna postaja Maribor, Raziskovalna postaja Nova Gorica, Raziskovalna postaja Prekmurje, Regijska raziskovalna enota Tolmin,
- Založba ZRC,
- Uprava ZRC.

Inštituti:

1. Biološki inštitut Jovana Hadžija (BIJH)
2. Družbenomedicinski inštitut (DMI)
3. Filozofski inštitut (FI)
4. Geografski inštitut Antona Melika (GIAM)
5. Glasbenonarodopisni inštitut (GNI)
6. Inštitut za antropološke in prostorske študije (IAPŠ)
7. Inštitut za arheologijo (IZA)
8. Inštitut za kulturne in spominske študije (IKSŠ)
9. Inštitut za kulturno zgodovino (IKZ)
10. Inštitut za raziskovanje krasa (IZRK)
11. Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša (ISJFR)
12. Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije (ISIM)
13. Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede (ISLLV)

14. Inštitut za slovensko narodopisje (ISN)
15. Muzikološki inštitut (MI)
16. Paleontološki inštitut Ivana Rakovca (PIIR)
17. Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta (UIFS)
18. Zgodovinski inštitut Milka Kosa (ZIMK)

Upravni odbor ZRC SAZU

Člani UO ZRC SAZU so predstavniki ustanoviteljice SAZU, predstavniki zaposlenih na ZRC SAZU in predstavnik iz vrst uporabnikov:

- štirje člani, ki jih imenuje ustanoviteljica SAZU,
- štirje člani, ki so predstavniki zaposlenih na ZRC SAZU,
- en član iz vrst predstavnikov uporabnikov oziroma zainteresirane javnosti.

UO ZRC SAZU se je konstituiral 19. 11. 2015 za mandatno obdobje do 18. 11. 2019.

Člani ustanoviteljice SAZU:

akademik dr. Andrej Kranjc,
akademik dddd. Jože Krašovec,
akademikinja dr. Dragica Turnšek,
Zoran Mezeg, upravni direktor SAZU.

Člani zaposlenih ZRC SAZU:

dr. Radivoj Riha, predsednik,
dr. Drago Perko, namestnik predsednika,
dr. Petra Svoljšak,
dr. Anton Velušček.

Članica iz vrst uporabnikov:

Martina Rozman Salobir, ravnateljica NUK-a.

Znanstveni svet ZRC SAZU

ZS ZRC SAZU šteje 13 članov:

- osem članov izvolijo raziskovalci ZRC SAZU iz vrst znanstvenih sodelavcev, višjih znanstvenih sodelavcev in znanstvenih svetnikov, odgovornih nosilcev raziskovalnih projektov ZRC SAZU,
- štiri člane imenuje Predsedstvo SAZU iz ustreznih razredov,
- direktor ZRC SAZU je član po položaju.

ZS ZRC SAZU se je konstituiral 10. 11. 2016 za mandatno obdobje štirih let do 9. 11. 2020 v naslednji sestavi:

dr. Matija Ogrin, predsednik,
dr. Jožica Škofic, podpredsednica,
dr. Ingrid Slavec Gradišnik,
dr. Marjeta Šašel Kos,
dr. Boris Golec,
dr. Mija Oter Gorenčič,
dr. Dušanka Knežević Hočevar,
dr. Borut Telban.
akademikinja dr. Tatjana Avšič - Županc,
akademik dr. Matija Gogala,
akademik dddd. Jože Krašovec,
akademik dr. Peter Štih,
dr. Oto Luthar, direktor ZRC SAZU, član po položaju.

Direktor ZRC SAZU

Prof. dr. Oto Luthar; mandatno obdobje: od 1. 10. 2012 do 30. 9. 2017.

Namestniki in pomočniki direktorja

- Vanda Baloh – namestnica direktorja v Poslovni pisarni; mandatno obdobje: od 1. 12. 2015 do 30. 11. 2020
- dr. Mimi Urbanc – namestnica direktorja v Raziskovalni pisarni; mandatno obdobje: od 1. 12. 2015 do 30. 11. 2020
- dr. Jerneja Fridl – pomočnica direktorja v Raziskovalni pisarni; mandatno obdobje: od 1. 12. 2015 do 30. 11. 2020
- Tanja Valte – pomočnica direktorja v Raziskovalni pisarni; mandatno obdobje: 1. 12. 2015 do 30. 11. 2020

Predstojniki inštitutov in vodja Založbe ZRC

- Biološki inštitut Jovana Hadžija; predstojnik dr. Matjaž Kuntner
- Družbenomedicinski inštitut; predstojnica dr. Duška Knežević Hočevar do 31. 7. 2016; dr. Lilijana Šprah od 1. 8. 2016 dalje
- Filozofski inštitut; predstojnik dr. Radivoj Riha
- Geografski inštitut Antona Melika; predstojnik dr. Drago Perko
- Glasbenonarodopisni inštitut; predstojnik dr. Drago Kunej
- Inštitut za antropološke in prostorske študije; predstojnik dr. Ivan Šprajc
- Inštitut za arheologijo; predstojnik dr. Anton Velušček
- Inštitut za kulturne in spominske študije; predstojnica dr. Tanja Petrović
- Inštitut za kulturno zgodovino; direktor dr. Oto Luthar,
- Inštitut za raziskovanje krasa; predstojnik dr. Tadej Slabe
- Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša; predstojnik dr. Marko Snoj
- Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije; predstojnica dr. Marina Lukšič Hacin
- Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede; predstojnik dr. Marko Juvan
- Inštitut za slovensko narodopisje; predstojnica dr. Ingrid Slavec Gradišnik
- Muzikološki inštitut; predstojnica dr. Metoda Kokole
- Paleontološki inštitut Ivana Rakovca; predstojnica dr. Špela Goričan
- Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta; predstojnica dr. Barbara Murovec
- Zgodovinski inštitut Milka Kosa; predstojnica dr. Petra Svolfšak
- Založba ZRC; vodja mag. Aleš Pogačnik

Vodje raziskovalnih postaj ZRC SAZU – koordinator delovnih aktivnosti

- Raziskovalna postaja Maribor, Raziskovalna postaja Petanjci; vodja dr. Maja Godina Golja do 31. 3. 2016; Mateja Ratej od 1. 4. 2016 dalje
- Raziskovalna postaja Nova Gorica; vodja dr. Danila Zuljan Kumar

Kolegij ZRC SAZU

Kolegij ZRC SAZU je operativno posvetovalno telo direktorja ZRC SAZU, ki obravnava znanstvena, strokovna, poslovna in druga vprašanja ter sooblikuje program razvoja ZRC SAZU. Sestavljajo ga vodilni delavci.

Mednarodni svetovalni odbor

ZRC SAZU je prva slovenska raziskovalna in izobraževalna ustanova, ki je v svoje delovanje vključila Mednarodni svetovalni odbor, ki je bil uradno ustanovljen 14. aprila 2011 in je deloval do oktobra 2015. Odbor je na svojih rednih dvoletnih srečanjih, razpravljal o programskih in strateških vprašanjih, povezanih z ZRC SAZU in

raziskovalno dejavnostjo na splošno. S člani svetovalnega odbora ohranjamo stik glede prihodnje oblike sodelovanja in bodočega načina evalviranja.

Sestava:

- dr. Dragana Avramov (Population and Social Policy Consultants (PSPC), Bruselj, Belgija),
- prof. dr. Vladimir Biti (Universität Wien, Dunaj, Avstrija),
- dr. Marc Desmet (Université Jean Monnet, Saint-Etienne, Francija),
- akademik dr. Ivan Gušić (Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, Hrvaška),
- dr. Marc L. Greenberg (The University of Kansas, Lawrence, ZDA).

2.3 Poudarki za leto 2016

- **Število raziskovalnih projektov**

	Načrtovano 2016	Realizirano 2016	Indeks real./načrt
ZRC SAZU nosilec	35	40	114
ZRC SAZU sodelujoči	25	31	124
Podaljšani projekti	1	1	100
Skupaj	61	72	118

- **Število raziskovalnih programov**

	Načrtovano 2016	Realizirano 2016	Indeks real./načrt
ZRC SAZU nosilec	17	17	100
ZRC SAZU sodelujoči	1	1	100
Skupaj	18	18	100

- **Najpomembnejši nakupi raziskovalne opreme**

Računalniška oprema
Merilci pretokov vode v kraških jamah
Laboratorijska oprema

- **Šest najpomembnejših dosežkov na področju znanosti**

1. Revija *Acta Carsologica* je bila odlikovana z redom za zasluge za izjemen prispevek k razvoju slovenskega in svetovnega krasoslovja ter uveljavljanju slovenske znanosti v svetu.
2. Odkritje pajka *Poltys* sp. (M. Kuntner in sodelavci) je bilo predstavljeno v reviji Newsweek.
3. Raziskave pomena arhitektnih in oblikovalskih 20. stoletja za arhitekturo, prostor in spomeniško varstvo.
4. V okviru raziskave migracij opernega repertoarja poznega 18. stoletja je bil odkrit doslej neznan prevod arije iz Paisiellove operi *La Frascatana* A. T. Linharta, ki je bil narejen za ljubljansko uprizoritev v sezoni 1781/82 (N. Cigoj Krstulović).
5. Knjiga Burek: A Culinary Methaphor Jerneja Mlekuža (CEU Press, 2015) je bila na tekmovanju Gourmand Best in the World izbrana za zmagovalno slovensko knjigo in bila kasneje nagrajena v kategoriji Best Food Writing Book.

- **Trije najpomembnejši dogodki**

1. Organizacija srečanja *Earth observation @ ESA* skupaj z Ministrstvom za gospodarstvo in tehnologijo (MGRT RS) in Evropsko vesoljsko agencijo (ESA): *Opportunities for Slovenia*, Atrij ZRC, Ljubljana, 8. 6.
2. Sodelovanje pri snemanju pajkov za dokumentarno oddajo *The Hunt* (BBC) – (Matjaž Gregorič). Rezultat tega sodelovanja je eden najbolje sprejetih bioloških dokumentarcev, enako velja za knjigo.
3. Mednarodni simpozij: *Karstology in Arid Regions - Abu Dhabi, UAE 2015*, Abu Dhabi, Združeni arabski emirati, 24.–31. 1.

- **Pet najpomembnejših znanstvenih objav**

1. Pogačar, Martin 2016: *Media archaeologies, micro-archives and storytelling: re-presencing the past*. Palgrave Macmillan memory studies, London.
2. Vidmar, Luka 2016: *A Slavic Republic of Letters: The Correspondence between Jernej Kopitar and Baron Žiga Zois*. Peter Lang, Frankfurt am Main, 248 strani.
3. Quiñones Lebrón, Shakira G., Kralj-Fišer, Simona, Gregorič, Matjaž, Lokovšek, Tjaša, Čandek, Klemen, Haddad, Charles R., Kuntner, Matjaž 2016: Potential costs of heterospecific sexual interactions in golden orbweb spiders (*Nephila spp.*). *Scientific reports* 6, str. 1–6.
4. Knez, Martin, Slabe, Tadej, Gabrovšek, Franci, Kogovšek, Janja, Kranjc, Andrej, Mihevc, Andrej, Mulec, Janez, Otoničar, Bojan, Perne, Matija, Petrič, Metka, Pipan, Tanja, Prelovšek, Mitja, Ravbar, Nataša, Šebela, Stanka, Zupan Hajna, Nadja, Bosák, Pavel, Pruner, Petr, Liu, Hong 2016: *Cave exploration in Slovenia: discovering over 350 new caves during motorway construction on Classical Karst*. Cave and karst systems of the world. Springer, 324 strani.
5. Golec, Boris 2016: *Valvasor. Njegove korenine in potomstvo do danes*. Založba ZRC, Ljubljana, 506 strani.

- **Število projektov, financiranih iz Okvirnega programa (OP) oziroma Obzorja 2020 Evropske unije, in višina sredstev v evrih**

Iz OP EU smo izvajali 10 projektov: 1 iz podprograma Sodelovanje, 3 infrastrukturna, 1 iz podprograma Zmogljivosti, 2 iz podprograma Znanost za družbo in 2 iz programa HERA in en iz programa ICT. Realizirani prihodki znašajo 392.202,00 evrov.

- **Število projektov, financiranih iz drugih mednarodnih virov, in višina sredstev v evrih**

Poleg desetih zgoraj omenjenih smo izvajali še 24 projektov iz različnih programov: 8 iz programov Evropskega teritorialnega sodelovanja (2 koordinatorska), 5 iz programa Erasmus+, 4 iz programa COST, 1 iz programa Ustvarjalna Evropa, 3 iz Norveškega finančnega mehanizma in mehanizma EGS in 3 iz drugih programov. Ustvarjeni prihodki znašajo 498.677,00 evrov.

- **Osnovni finančni podatki**

Celotni prihodki in odhodki za leto 2016 ter poslovni rezultat leta 2016 (presežek prihodkov nad odhodki AOP 888 ali presežek odhodkov nad prihodki AOP 890)

	AOP	Vrednost v EUR
Celotni prihodki	870	14.489.668
Celotni odhodki	887	14.342.062
Presežek prihodkov	888	147.606

Delež prihodkov iz naslova tržne dejavnosti znaša 4,2 % celotnih prihodkov, od tega znaša delež prihodkov, pridobljenih v sodelovanju z gospodarstvom, 1,56 %.

- **Osnovni kadrovski podatki**

Število zaposlenih na dan 31. 12. 2016

Na dan 31. 12. 2016 je bilo na ZRC SAZU zaposlenih 332 sodelavcev oz. 3 več kot pred letom dni. Število zaposlenih se je zvišalo za 0,91 %. Povečanje števila zaposlenih je največje na delovnih mestih raziskovalcev.

Število raziskovalcev, razdeljeno glede na spol raziskovalcev

	31. 12. 2016
Raziskovalci	114
Raziskovalke	136
SKUPAJ	250

Število raziskovalcev, vključenih v pedagoški proces

V pedagoški proces je bil vključen 101 raziskovalec ZRC SAZU.

Število odličnih tujih uveljavljenih znanstvenikov, gostujočih na ZRC SAZU v obdobju, daljšem od šestih mesecev

Na ZRC SAZU so v letu 2016 gostovali 4 uveljavljeni znanstveniki.

Število mladih raziskovalcev

V letu 2016 se je na ZRC SAZU usposabljal 31 mladih raziskovalcev.

- **Realizacija programa dela v odstotku**

Program dela je bil izveden 100 %, saj so bili doseženi vsi pomembni cilji oziroma so bili nekateri celo presežni, in sicer je bilo število raziskovalnih projektov višje od zastavljenega cilja:

- Po pozitivnem mnenju Ministrstva za finance k priglašeni shemi državnih pomoči sta bila v okviru *Javnega razpisa za (so)financiranje raziskovalnih projektov za leto 2015* (U. l. RS, št. 94/2014, 24. 12. 2014) odobrena še dva aplikativna projekta.
- S 1. 10. 2016 se je začelo financiranje 9 novih CRP-projektov. Na *Javnem razpisu za izbiro raziskovalnih projektov Ciljnega raziskovalnega programa »CRP 2016« v letu 2016* (U. l. RS, št. 31/2016, 29. 4. 2016) so bili od štirih odobreni trije projekti, na enem pa smo sodelujoča raziskovalna organizacija. Odobren je bil tudi projekt Geografskega inštituta Antona Melika na *Javnem razpisu za izbiro raziskovalnih projektov Ciljnega raziskovalnega programa »Zagotovimo.si hrano za jutri« v letu 2016* (U. l. RS, št. 41/2016, 10. 6. 2016). Poleg tega Inštitut sodeluje še v CRP-u Gozdarskega inštituta Slovenije. Inštitut za antropološke in prostorske študije sodeluje na dveh CRP-ih: z Gozdarskim in Geodetskim inštitutom Slovenije; Biološki inštitut Jovana Hadžija pa na enem s Kmetijskim inštitutom Slovenije.

- **Drugi poudarki**

Sodelovanje v univerzitetnih diplomskih in podiplomskih programih

Krog sodelovanja s slovenskimi in tujimi univerzami se vsako leto širi. Od evropskih, avstralskih, ameriških, kanadskih in ruskih ustanov se je sodelovanje razširilo na ustanove v podsaharski Afriki, južni Ameriki in na Daljnem vzhodu. Stiki s tujimi ustanovami se poglobljajo in ustvarjajo vedno novi. Obenem je tudi **podiplomska šola**, v katero smo iz Univerze v Novi Gorici prenesli podiplomski program Primerjalni študij idej in kultur, odločno zakorakala na samostojno pot. Z univerzo, katere soustanovitelji smo bili, ostajamo povezani prek dodiplomskih programov Slovenistika in Kulturna zgodovina, Mednarodnega študijskega programa Migracije in medkulturni odnosi (angl. *European Master in Migration and Intercultural Relations*) in doktorskega študijskega programa Krasoslovje, ki je tudi Krasoslovno študijsko središče Unesca (angl. *UNESCO Chair on Karst Education*).

Historični seminar

Historični seminar je mednarodni multidisciplinarni cikel javnih predavanj, krajših znanstvenih sestankov in okroglih miz, ki poteka od leta 1992. Namenjen je predstavitvam novih, izvirnih in aktualnih znanstvenih dognanj in dosežkov na različnih, zlasti humanističnih in družboslovnih, področjih znanstvenega raziskovanja. V letu 2016 je bilo izvedenih 13 predavanj, ki jih je pripravilo osem tujih in pet domačih vabljenih predavateljev.

Dvoje predavanj je posnetih in dostopnih na ZRC-Youtube kanalu:

<https://www.youtube.com/playlist?list=PLjVKITCVnkiZCzFRSSdVnZcdvp91nQ-O3>.

Z namenom približati najbolj odmevne in aktualne raziskovalne dosežke in dognanja širši strokovni javnosti je izšel tudi zbornik izbranih znanstvenih razprav *Historični seminar 12* z raznolikimi prispevki: Preurejanje škofijskih meja na Kranjskem sredi 18. stoletja: Predlog združitve goriške nadškofije in ljubljanske škofije iz leta 1758 (Jure Volčjak), Župljani Iga proti župnijski duhovščini v letu 1782: Upor proti nujnim reformam ali proti »novi veri«? (Lilijana Žnidaršič Golec), Vstop množic v polje političnega na prelomu 20. stoletja na Slovenskem (Irena Selišnik), Household Structure in Urban Albania: The Case of Interwar Tirana (Gentiana Kera), Zakladnice znanja – terminološki slovarji, leksikoni in enciklopedije (Mojca Žagar Karer), Slovensko narečno slovaropisje: razvoj, stanje in prihodnost (Anja Benko), Tvorba slovenskih zemljepisnih imen iz slovanskih antroponimov (Silvo Torkar). Zbornik je izšel tako v elektronski obliki, ki je prosto dostopna na spletni strani Historičnega seminarja, kot tudi v klasični knjižni obliki.

Raziskovalne igralnice

Raziskovalne igralnice so že dvanajsto leto zapored uspešno povezale ZRC SAZU z visokošolskimi, izobraževalnimi, knjižničarskimi, muzejskimi, medijskimi, gledališkimi in nevladnimi ustanovami po Sloveniji. Interdisciplinarni program je otroke med 7. in 15. letom starosti spodbujal k raziskovalnemu delu, seznanjanju s kulturno dediščino in k ustvarjalnosti. Od 46 otrok je bilo 25 otrok staršev, zaposlenih na ZRC SAZU. Igralnice so bile zasnovane laboratorijsko, terensko, eksperimentalno, muzejsko, galerijsko, interaktivno, predvsem pa inovativno. V treh tednih (od 18. julija do 5. avgusta) je bilo 15 raziskovalnih igralnic, od tega jih je bilo 5 izvedenih v mentorstvu sodelavcev in sodelavk ZRC SAZU.

3 POROČILO O DOSEŽENIH CILJIH IN REZULTATIH ZRC SAZU

3.1 Zakonske in druge podlage, ki pojasnjujejo delovno področje posrednega uporabnika

- Zakon o Slovenski akademiji znanosti in umetnosti (*Uradni list RS*, št. 48/94)
- Zakon o zavodih (*Uradni list RS*, št. 12/91, 45/94, 8/96, 18/98, 36/00 in 127/06)
- Zakon o raziskovalni in razvojni dejavnosti (UPB-1 *Uradni list RS*, št. 22/06, 61/06, 112/07, 9/11)
- Zakon o varstvu podzemnih jam (*Uradni list RS*, št. 02/04, 61/06 in 46/14)
- Pravilnik o postopkih (so)financiranja, ocenjevanja in spremljanju izvajanja raziskovalne dejavnosti (*Uradni list RS*, št. 4/11, 72/11, 45/12, 96/13, 100/13, 92/14), v veljavi do 29. 7. 2016, nato Pravilnik o postopkih (so)financiranja in ocenjevanja ter spremljanju izvajanja raziskovalne dejavnosti (*Uradni list RS*, št. 52/16)
- Uredba o normativih in standardih za določanje sredstev za izvajanje raziskovalne dejavnosti financirane iz Proračuna Republike Slovenije (*Uradni list RS*, št. 103/11, 56/12, 15/14, 103/15)
- Pravilnik o Ciljnih raziskovalnih programih (CRP) (*Uradni list RS*, št. 43/11, 6/12)
- Zakon o javnih finančah (*Uradni list RS*, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP in 96/15 – ZIPRS1617)
- Zakon o računovodstvu (*Uradni list RS*, št. 23/99, 30/02-ZJF-C in 114/06-ZUE) s številnimi izvedbenimi predpisi
- Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (*Uradni list RS*, št. 115/02, 21/03, 134/03, 126/04, 120/07, 124/08, 58/10, 60/10, 104/10, 104/11, 86/16)
- Pravilnik o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev (*Ur. l. RS* 45/05, 138/06, 120/07, 48/09, 112/09, 58/10, 108/13, 100/15)
- Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (*Uradni list RS*, št. 108/09-UPB 13, 13/10, 59/10, 85/10, 107/10, 35/11, 110/11, 27/12, 40/12, 46/13 ZUJF, 50/14, 95/14-ZUPPJS15, 82/15)
- Uredba o delovni uspešnosti iz naslova povečanega obsega dela za javne uslužbenke (*Uradni list RS*, št. 53/08, 89/08)
- Uredba o delovni uspešnosti iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu (*Uradni list RS*, št. 97/09, 41/12)
- Uredba o spremembah in dopolnitvah uredbe o delovni uspešnosti iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu (*Uradni list RS*, št. 41/12)
- Kolektivna pogodba za raziskovalno dejavnost s spremljajočimi aneksi (*Uradni list RS*, št. 5/93, 18/94-ZRPJZ, 50/1994, 45/96, 40/97, 51/98 (73/1998 popr.), 39/99-ZMPUPR, 106/99, 107/00, 64/01, 84/01 (85/01 popr.), 61/08, 67/08, 83/10, 89/10, 40/12, 46/13, 106/15)
- Pravilnik o napredovanju zaposlenih v javnih zavodih s področja raziskovalne in razvojne dejavnosti (*Uradni list RS*, št. 86/08/, 109/08, 73/11)
- Navodila o predložitvi letnih poročil pravnih oseb javnega prava (*Uradni list RS*, št. 109/10 IN 86/16)
- Zakon za uravnoteženje javnih financ (*Uradni list RS*, št. 40/12, 85/14-ZUJF B, 95/14-ZUJF C, 24/15 – odl. US, 90/15, 102/15 in 63/16 – ZDoh-2R)
- Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2015 in 2016 (ZIPRS1516) (*Uradni list RS*, št. 96/15, 46/16 in 80/16 – ZIPRS1718)
- Zakon o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela v javnem sektorju za leto 2016 (*Uradni list RS* št. 90/2015)
- Uredbe o načinu priprave kadrovskih načrtov posrednih uporabnikov proračuna in metodologiji spremljanja njihovega izvajanja za leti 2016 in 2017 (*Uradni list RS*, št. 103/15)
- Navodila Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport številka 0140-68/2016/69 z dne 28. 12. 2016
- Dodatna navodila Ministrstva za izobraževanje, znanost in številka 0140-68/2016/72 z dne 10. 2. 2017

3.2 Dolgoročni cilji, ki izhajajo iz večletnega programa dela in razvoja posrednega uporabnika oziroma področnih strategij in nacionalnih programov

Dolgoročni cilji delovanja, ki smo jih dosegli v letu 2016, so:

- izvajali smo sistematično temeljno raziskovanje na znanstvenih področjih, na katerih delujemo;
- uspešno smo se vključevali v mednarodne mreže in v ocenjevanje predložili kar 17 mednarodnih projektnih predlogov, v katerih je ZRC SAZU vodilni partner;
- s sofinanciranjem dveh aplikativnih projektov in ene temeljne raziskave inštitutov ZRC SAZU na področju programa *Naravna in kulturna dediščina slovenskega naroda* smo s Slovensko akademijo znanosti in umetnosti nadaljevali z načrtovanim dolgoročnim sodelovanjem med obema inštitucijama;
- prizadevali smo si za vzpostavitev večinskega institucionalnega financiranja javnega raziskovalnega zavoda;
- izvajanje projektov Ciljnega raziskovalnega programa;
- s klasičnimi in novodobnimi prijemi smo poskrbeli za učinkovito diseminacijo raziskovalnih rezultatov;
- raziskovalne skupine smo pomladili z novimi mladimi raziskovalci;
- proaktivno smo sodelovali s pristojnimi ustanovami, opozarjali na probleme in iskanje rešitev, ki bodo omogočale gospodarno poslovanje ter dolgoročni obstoj in razvoj zavoda;
- bili smo ključni akter v prizadevanjih za stabilno financiranje raziskovalne dejavnosti;
- aktivno smo sodelovali v Koordinaciji samostojnih raziskovalnih inštitutov Slovenije.

3.3 Letni cilji, zastavljeni v obrazložitvi finančnega načrta ali v programu dela

Letni cilji raziskovanja so zastavljeni na podlagi našega dolgoročnega raziskovalnega programa ter vsakokratnih nacionalnih in mednarodnih raziskovalnih projektov. Poleg običajnih prijav na nacionalne in mednarodne projektne in infrastrukturne razpise smo v letu 2016 računali še na razpise, ki bodo izšli iz nastajajoče strukturne in kohezijske politike. A nekateri redki razpisi niso bili namenjeni humanistično usmerjenim raziskovalnim ustanovam.

Na posameznih področjih raziskovanja moramo z veliko večino inštitutov doseči ali ohraniti raven referenčnih raziskovalnih skupin. Ob preišljenem kadrovanju in skrbnem oblikovanju raziskovalnih skupin moramo zato skrbeti za neprekinjeno delo na sintezah (slovarji, pravopis, umetnostna topografija, biografski leksikon itd.), zagotavljati kakovost naših serijskih publikacij in vzdrževati ter nadgrajevati naše digitalne zbirke.

- **Realizacija kadrovskega načrta**

Realizacija kadrovskega načrta izhaja iz kadrovskih potreb, ki jih narekuje izvajanje raziskovalnega dela ter ga prilagajamo finančnim zmožnostim. V letu 2016 smo načrtovali povečanje za sedem zaposlenih, dosegli pa le povečanje za- 3 zaposlene, tj. s 329 -na 332 oziroma, izraženo v FTE z 301,25 na 306,025.

- **Financiranje raziskav**

Prizadevamo se za korenito spremembo načina financiranja raziskovalnega dela. V predlogu zakona o raziskovalni in inovacijski dejavnosti, ki ga je v letu 2014 pripravljala delovna skupina, v kateri so sodelovali vsi ključni deležniki, smo se zavzemali za način financiranja, ki bi poleg obstoječih uvedel tudi nove instrumente financiranja. Pri tem kaže posebej poudariti temeljne nacionalne raziskave, povečane raziskovalne programe, v manjšem delu pa naj bi se ohranili tudi raziskovalni projekti. Predvideno je bilo tudi »institucionalno financiranje«, ki bi vključevalo sredstva za ustanovitelske obveznosti, temeljne nacionalne raziskave ter raziskovalne in infrastrukturne programe, kar bi pozitivno vplivalo na stabilnost financiranja raziskovalne dejavnosti. Po dveh letih ugotavljamo, da omenjeni predlog žal ni več aktualen, zato se oddaljujejo tudi vse dobre predlagane rešitve.

- **Mednarodni projekti**

Pozornost smo posvetili mreženju zlasti s tujimi ustanovami, ki so uspešne na mednarodnih razpisih. Pri tem smo se naslonili na svoje že uveljavljene mreže in se s pomočjo spletnih predstavitev predstavili tudi širši akademski javnosti. Na različne načine smo poskušali krepiti prepoznavnost ustanove (članstva v mednarodnih organizacijah in društvih, udeležba na različnih dogodkih, sodelovanje z odličnimi raziskovalci, udeležba in informativnih dnevih itd.). Leta 2016 smo se vključili v vrsto mednarodnih konzorcijev. V nekatere smo bili povabljeni s strani partnerskih ustanov, s katerimi imamo že dolgoletne stike. V druge smo se vključili zahvaljujoč mreženju in navezovanju stikov v povezavi s konkretnimi razpisi. Udeležili smo se nekaj dogodkov, namenjenih mreženju za potrebe konkretnih razpisov. Oblikovali smo 17 projektnih konzorcijev za različne razpise. Pri tem smo bili tudi zelo uspešni, saj smo pridobili 6 koordinatorskih projektov: en iz programa Obzorje 2020 Era-net Urban Futures, 4 iz programa transnacionalnega sodelovanja in 1 iz programa Evropske komisije, Generalni direktorat za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje.

Skupno smo oddali 84 projektnih predlogov, največ iz decentraliziranih programov Evropskega teritorialnega sodelvanje. Za razliko od prejšnjega leta smo se manj vključevali v konzorcije Obzorja 2020, ker je bilo malo vsebinsko ustreznih razpisov.

Leta 2016 oddani mednarodni projektni predlogi							
	Centralizirani programi		Decentralizirani programi		Drugi programi		Skupaj
	K	P	K	P	K	P	
Odobreni	2	5	3	5	/	/	15
Neodobreni	0	17	6	14	/	/	37
V procesu evalvacije	1	4	7	20	/	/	32
Oddani SKUPAJ	3	26	16	39	/	/	84

K: koordinatorski predlogi, P: partnerski predlogi

Leta 2016 izvajani mednarodni projekti							
	Centralizirani programi		Decentralizirani programi		Drugi programi		Skupaj
	K	P	K	P	K	P	
	1	22	2	5	1	3	34

K: koordinatorski predlogi, P: partnerski predlogi

- **Raziskovalna infrastruktura**

Temeljno poslanstvo infrastrukturnega programa Naravna in kulturna dediščina je predvsem strokovna, tehnična in programska podpora informacijski, dokumentacijski in prezentacijski dejavnosti inštitutov ZRC SAZU in zunanjim uporabnikom.

Največjo udeležbo infrastrukturnih sodelavcev so zahtevali temeljni in aplikativni raziskovalni programi, ki jih financirajo ARRS, ministrstva, agencije ali občine. Sodelovanje pri teh projektih je bilo povezano:

- a) s terenskim delom (arheološke in paleontološke raziskave, geodetske meritve, sledilni poskusi voda, meritve v kraških jamah, kartiranje vegetacije in biotopov, fotografiranje objektov, obiski arhivov, muzejev in drugih inštitucij doma in v tujini itd.),
- b) z dokumentacijsko dejavnostjo (laboratorijske obdelave terenskih vzorcev, vnašanje rezultatov vzorcev, gradiva in podatkov, razvrščanje in katalogiziranje gradiva, arhiviranje, statistične obdelave vzorcev itd.) in
- c) z informacijsko dejavnostjo (digitaliziranje starejših zapisov, GIS-analize, organiziranje podatkovnih zbirk in mrež, analiziranje, modeliranje, avdiovizualna dejavnost itd.). Poudarimo lahko, da smo v preteklem letu repozitorij za elektronsko založništvo znanstvenih publikacij (<http://ojs.zrc-sazu.si/>) obogatili z dvema serijskima publikacijama.

V sodelovanju s podjetjem Amebis smo nadgradili portal slovarjev Inštituta za slovenski jezik FRAN (<http://fran.si/>) in posodobili urednikovanje jezikovne svetovalnice (<https://svetovalnica.zrc-sazu.si/>). Konec leta 2016 je bil javnosti prvič predstavljen zelo zanimiv in uporaben portal Slovenske historične topografije (<http://topografija.zrc-sazu.si/>). Aktivne dejavnosti so se odvijale tudi v štirih infrastrukturnih konzorcijih ESFRI, v katere je vključen ZRC SAZU: DARIAH, Clarin, LifeWatch in EPOS.

- **Prostori**

Raziskovalna postaja Barje ZRC SAZU (Logistični center ZRC SAZU)

V letu začetku leta 2016 smo objavili javni razpis za oddajo gradbenih, obrtniških ter inštalacijskih del in zunanje ureditve. Na razpis je prispelo 13 ponudb. Med cenovno najugodnejšimi prvimi tremi ponudniki smo izvedli dodatni krog pogajanj ter izbrali najugodnejšega izvajalca. Prav tako smo izvedli javni razpis za oddajo del strokovnega nadzora nad gradnjo in zbrali ponudbe za koordinacijo varnosti na gradbišču ter projektantski nadzor. Z najugodnejšim ponudniki po izvedenih javnih razpisih in zbiranju ponudb, smo sklenili pogodbe o gradnji objekta, o izvajanju strokovnega nadzora in naročili dela koordinacije varnosti na gradbišču in projektantski nadzor.

Izvajalca smo uvedli v delo 12. 5. 2016. Do konca leta je bil objekt pokrit in zaprt (streha, fasade) in izvajale so se grobe inštalacije in tlaki. Tako smo uspeli počrpati vsa sredstva, ki so bila v proračunu MIZŠ namenjena za investicijo. Predviden rok dokončanja gradnje je 29. 5. 2017.

Glede na oddana dela in doseženo ceno za gradnjo objekta smo izdelali novelacijo investicijskega programa. Ocenjeni primanjkljaj na projektu, glede na zagotovljena sredstva za projekt v letih 2016 in 2017, ki smo ga nameravali pokrivati z zadolževanjem, se je zmanjšal na 450.000 evrov. Po pripravi finančnega načrta za leto 2017 je soinvestor MIZŠ s prerazporeditvami zagotovil celotna sredstva za zaključek investicije v letu 2017.

Realizirani in načrtovani viri financiranja investicije RP Barje po letih na dan 31. 12. 2016

DINAMIKA IZVEDBE	Realizirano 2012	Realizirano 2013	Realizirano 2014	Realizirano 2015	Realizirano 2016	Načrtovano 2017	Skupaj
GOI				45.711	1.252.311	1.506.555	2.804.578
Oprema						32.577	32.577
Druga dela	2.400	21.769	405.932	89.048	34.603	66.690	620.442
Skupaj	2.400	21.769	405.932	134.759	1.286.914	1.605.822	3.457.597
Viri financiranja	Realizirano 2012	Realizirano 2013	Realizirano 2014	Realizirano 2015	Realizirano 2016	Načrtovano 2017	Skupaj
MIZŠ	0	21.000	334.511	104.058	1.277.216	1.579.313	3.316.099
ZRC SAZU	2.400	769	71.421	30.701	9.698	26.509	141.498
Skupaj	2.400	21.769	405.932	134.759	1.286.914	1.605.822	3.457.597

Trg francoske revolucije

V letu 2016 smo po zaključeni denacionalizaciji stavbe načrtovali odkup 3/24 lastniškega deleža. Kljub izredno aktivnemu sodelovanju pri urejanju lastništva na stavbi, nam z lastnicama, ki sta dobili vrnjene dele stavbe v denacionalizacijskem postopku, še vedno ni uspelo priti do poravnave niti v mediacijskih postopkih.

Ker se je po končanem denacionalizacijskem postopku in odprodaji stanovanj v občinski lasti število lastnikov bistveno povečalo, smo skupaj z MOL na sodišču zahtevali, da se pred vpisovanjem deležev v zemljiško knjigo pripravi načrt etažne lastnine in se stavba vpiše kot etažna lastnina, v naravi pa bodo posamezne enote fizično definirane.

3.4 Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev – opisni kazalniki posameznih organizacijskih enot ZRC SAZU

3.4.1 Zgodovinski inštitut Milka Kosa

Raziskovalno delo sodelavk in sodelavcev Zgodovinskega inštituta Milka Kosa ZRC SAZU je utemeljeno v raziskovalnem programu *Temeljne raziskave slovenske kulturne preteklosti* ter v potekajočih projektih, ki vsebinsko dopolnjujejo in v segmentih nadgrajujejo program. Raziskovanja se časovno raztezajo od zgodnjega srednjega veka do sredine 20. stoletja. Temeljne raziskovalne usmeritve so: edicije virov za slovensko zgodovino, historična topografija in kolonizacija slovenskega prostora, upravna zgodovina, gospodarska in družbena zgodovina, s posebnim poudarkom na socialni in zdravstveni zgodovini, zgodovina plemstva na Slovenskem, slovenska zgodovina 19. in 20. stoletja, vključno z diplomatsko zgodovino in zgodovino prve svetovne vojne. V letu 2016 je inštitut pripravil spletno aplikacijo Slovenske historične topografije za Kranjsko (<http://topografija.zrc-sazu.si/>), ki predstavlja na spletnem zemljevidu vse toponime v historični deželi Kranjski, ki se pojavljajo v zgodovinskih virih do leta 1500. Aplikacija uporabnikom omogoča, da na enem mestu dobijo relevantne podatke o historični toponomastiki, hkrati pa geografsko umesti iskani toponim. Zaključene so bile tudi študije na področju raziskovanja zgodovine morale in Valvasorjevega rodu, nadaljevalo se je sistematično delo na področju raziskovanja zgodovine plemstva na Slovenskem ter begunske problematike in vprašanja evidenc padlih med 1. svetovno vojno.

Sodelavci inštituta stremijo k večji javni prepoznavnosti svojega dela, prek profila na Facebooku, prav tako pa tudi z organiziranjem odmevnih polemičnih okroglih miz Gradovi na razpotju, na katerih potekajo razprave o usodah slovenske grajske dediščine. V letu 2016 je inštitut uspel pridobiti projekt Restaura - Revitalizacija zgodovinskih stavb s pomočjo shem javno-zasebnega partnerstva, in sicer v okviru programa Interreg Central Europe.

Zgodovinski inštitut Milka Kosa je izdajatelj dveh knjižnih zbirk: *Thesaurus Memoriae*, ki jo sestavljajo tri serije – *Dissertationes*, *Fontes* in *Opuscula*, in *Studia diplomatica Slovenica*, prav tako s tremi serijami *Fontes*, *Monographiae* in *Personae*, ter samostojnih publikacij. V letu 2016 je inštitut začel z izdajanjem nove zbirke *Slovenska historična topografija* (elektronski vir). Z občino Lukovica je inštitut sklenil pogodbo za izdelavo študije o vlogi in pomenu rodbine Gall, po naročilu Belokranjskega muzeja iz Metlike pa zaključujemo študijo o zgodovini Metlike. Nadaljuje se tudi aktivno sodelovanje z Ministrstvom za obrambo, Ministrstvom za zunanje zadeve in Ministrstvom za kulturo v sklopu dejavnosti obeleževanja stotih obletnic 1. svetovne vojne.

Sodelovanje na mednarodnem področju je potekalo v okviru Bilateralnih projektov s Hrvaško (Sveučilište Jurja Dobrile u Puli) *Razsežnost in posledice epidemije španske gripe ob koncu 1. svetovne vojne na Kranjskem in v Istri* (K. Keber) in *Na obrobjih velike vojne: kulturne in prosvetne razmere na reki, v Pulju, Ljubljani in Gorici 1914–1918* (HAZU, Zavod za povijesne i društvene znanosti HAZU u Rijeci). Sodelavci inštituta so se udeleževali mednarodnih konferenc in bili soavtorji znanstvenih monografij in zbornikov. Poleg tega so vpeti tudi v pedagoški proces na Univerzi v Ljubljani, Univerzi v Mariboru, Univerzi v Novi Gorici in Univerzi na Primorskem.

Trije najpomembnejši dogodki

- Znanstveni simpozij: *Franc Jožef in njegovo stoletje (1830–1916)*, Atrij ZRC, Ljubljana, 18. 4.
- Znanstveni simpozij: *Feldmaršal Radetzky in Slovenci*, Atrij ZRC, Ljubljana, 8. 11.
- Znanstveni simpozij: *O mojstrih in muzi*, Velika dvorana SAZU, Ljubljana, 6. 12.

Trije najpomembnejši dosežki na področju znanosti

- Spletna aplikacija *Slovenska historična topografija*, <http://topografija.zrc-sazu.si/>.
- E-knjiga Miha Kosi, Matjaž Bizjak, Miha Seručnik (ur.) 2016: *Slovenska historična topografija*. Založba ZRC, Ljubljana, 1413 strani, http://topografija.zrc-sazu.si/sht/files/SHT-Kranjska_web.pdf.

Pet najpomembnejših znanstvenih objav

- Kos, Dušan 2016: *Zgodovina morale 2. Ljubzenske strasti, prevare, nasilje in njihovo kaznovanje na Slovenskem med srednjim vekom in meščansko dobo*. Založba ZRC, Ljubljana, 494 strani.
- Golec, Boris 2016: *Valvasor. Njegove korenine in potomstvo do danes*. Založba ZRC, Ljubljana, 506 strani.

- Bizjak, Matjaž 2016: *Srednjeveške računske knjige za Slovenijo 1. Deželnoknežji obračuni za Kranjsko 1436–1448. Landesfürstliche abrechnungen für Krain 1436–1448.* Založba ZRC, Ljubljana, 180 strani.
- Preinfalk, Miha 2016: *Plemiške rodbine na Slovenskem : 16. stoletje. Del 1, Od Barbov do Zetschkerjev.* Viharnik, Ljubljana, 376 strani.
- Svolljšak, Petra 2016: *The sacrificed Slovenian memory the Great War.* V: Cornwall, Mark (ur.), Newman, John Paul (ur.): *Sacrifice and rebirth: the legacy of the last Habsburh War.* Berghahn Books, New York, Oxford, str. 216–232.

3.4.2 Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta

Inštitut je osrednja znanstvenoraziskovalna ustanova na področju umetnostne zgodovine v Sloveniji. Sodelavci preučujejo umetnost in umetnostne spomenike od srednjega veka do danes. Posebna pozornost je posvečena raziskavam srednjega veka in baroka ter umetnosti 19. in 20. stoletja. Izsledki prispevajo k razumevanju in ohranjanju umetnostne dediščine, ki je temelj identitete slovenskega naroda.

Raziskovalno delo na inštitutu poteka v okviru raziskovalnega programa *Slovenska umetnostna identiteta v evropskem okviru* in je posvečeno umetnosti od srednjega veka do 20. stoletja. Glavni poudarki v letu 2016 so bili namenjeni preučevanju naročništva v srednjem veku, umetnosti od 16. do 18. stoletja, arhitekturi 19. in 20. stoletja, samostanski umetnosti, vlogi bratovščin, naročništvu na Štajerskem in transferju umetnostnih predmetov na območju Alp in Jadrana v 20. stoletju. Pomembni sklopi preučevanja so bili: umetnostna topografija Slovenije, raziskovanje vloge politike in vojn pri oblikovanju stroke in umetnosti, zgodovine umetnostne zgodovine, ter sistematično delo z zbirkami.

Na inštitutu deluje deset raziskovalcev, štirje mladi raziskovalci, pet strokovnih sodelavcev in trije uveljavljeni raziskovalci iz Univerze v Mariboru, ki z minimalno udeležbo ur sodelujejo na raziskovalnem programu kot dopolnilno zaposleni. Del sodelavcev je zaradi neustreznega financiranja raziskovalne skupine zaposlen delno in/ali za določen čas.

Inštitut izdaja dve reviji, temeljno znanstveno revijo *Acta historiae artis Slovenica* (v letu 2016 sta izšli redna številka in tematska o bratovščinah: 21/1 in 21/2) in strokovno revijo *Umetnostna kronika* (izhaja štirikrat letno in skrbi za razširjanje vedenja o umetnosti in dediščini, opozarja na nujnost ustreznega odnosa do prostora in spomenikov, št. 50–53). V letu 2016 so izšle tudi naslednje knjige: v zbirki *Umetnine v žepu Vila Bled*, strokovna knjiga *Imago musicae* in publikacije mednarodnega kulturnega projekta MoMoWo.

Raziskovalci so sodelovali z muzeji in galerijami (npr. Galerija DESSA, Muzej za arhitekturo in oblikovanje, Posavski muzej Brežice), na več znanstvenih in strokovnih srečanjih, ki so jih tudi (so)organizirali (npr. ob 130. obletnici rojstva Franceta Steleta, ob 70. obletnici Tomaža Brejca, Slovenski dan evropske humanistike, Turizem in umetnostna dediščina Slovenije, Jugoslovanska umetnostna zgodovina 1918–1991), se strokovno zavzemali za ohranjanje kulturne dediščine, sodelovali v pedagoškem procesu (zlasti na Univerzi v Mariboru, Podiplomski šoli ZRC SAZU in na Univerzi v Ljubljani) ter pri drugih umetnostnozgodovinskih nalogah.

Mednarodno sodelovanje je potekalo s številnimi institucijami v okviru skupnih projektov (MoMoWo, TransCultAA), soorganiziranja simpozijev, (mednarodnih) uredništev, poletnih šol (Gradec) in soavtorstev znanstvenih monografij, sodelovanja v mrežah in raziskovalnih skupinah (mdr. RIHA – International Association of Research Institutes in the History of Art, Baroque Ceiling Painting in Central Europe, CIHA).

Trije najpomembnejši dogodki

- Razstava: *Imago musicae: glasba na baročnih poslikavah v brežiškem gradu*, Posavski muzej Brežice, Brežice, 21. 4.–31. 12.
- Mednarodna poletna šola: *Romanja in umetnost na Štajerskem*, Gradec in Štajerska, 19.–23. 9.
- Mednarodni posvet: *MoMoWo, 2nd international conference-workshop Women Designers, Architects and Engineers between 1946 and 1968*, Atrij ZRC, Ljubljana, 3.–5. 10.

Pet najpomembnejših dosežkov na področju znanosti

- Sistematično preučevanje bratovščin in njihovega pomena za likovno umetnostna na Slovenskem.
- Raziskave pomena arhitekta in oblikovalca 20. stoletja za arhitekturo, prostor in spomeniško varstvo.

- Temeljna nova spoznanja o naročniški vlogi celjskih grofov.
- Raziskave štajerskih naročnikov zgodnjega novega veka, zlasti Attemsov in Herbersteinov.
- Uspešna prijava mednarodnega projekta o transferju kulturnih predmetov v alpsko-jadranskem prostoru v 20. stoletju na evropski razpis HERA.

Pet najpomembnejših znanstvenih objav

- Bence, Gorazd 2016: *Ni adspicit non adspicitur: zur Stifterscheibe Herzog Albrechts III. in der Pfarrkirche St. Erhard in der Breitenau*. V: Hobelleitner, Franz (ur.), Lein, Edgar (ur.): *Auftraggeber als Träger der Landesidentität: Kunst in der Steiermark vom Mittelalter bis 1918*. Graz, str. 11–31.
- Lavrič, Ana 2016: *Slomškov osnutek predavanj o cerkveni umetnosti za mariborsko bogoslovje*. V: Kolar, Bogdan (ur.): *Miscellanea*. Acta Ecclesiastica Sloveniae 38, str. 111–139.
- Martelanc, Tanja 2016: *Antonio da Pordenone's manuscript and its impact on the Capuchin architecture of the Central European area*. Collectanea Franciscana 86, 1/2, str. 117–158.
- Oter Gorenčič, Mija 2016: *Umetnostna zapuščina srednjeveških marijanskih bratovščin na Kranjskem in Štajerskem*. V: Lavrič, Ana (ur.): *Vloga cerkvenih bratovščin v likovni umetnosti = Religious Confraternities and their Role in Visual Art*. Acta historiae artis Slovenica 21, 2, str. 89–110.
- Vidmar, Polona 2016: *Count Stefano Carli's La Erizia (1765) : in the harem of sultan Mehmed II*. V: Hüttler, Michael (ur.), Weidinger, Hans Ernst (ur.): *Ottoman Empire and European theatre. 4, Seraglios in theatre, music and literature*. Ottomania 6. Wien, str. 65–84.

3.4.3 Inštitut za arheologijo

Inštitut za arheologijo je bil ustanovljen leta 1972. Predhodnici sta bili Arheološka komisija (1947) in sekcija za arheologijo Zgodovinskega inštituta SAZU (1948). Od začetka je bil program dela usmerjen v temeljne raziskave, zlasti arheološko topografijo Slovenije, evidenco arheološkega gradiva, proučevanje antičnih napisov, raziskovanje poselitve in arheološko bibliografijo.

Leta 2016 je bilo na Inštitutu za arheologijo ZRC SAZU šestnajst raziskovalcev z doktoratom, štirje raziskovalci brez doktorata, dva mlada raziskovalca in trije tehnični sodelavci. En raziskovalec z doktoratom je do 30. 9. delal s polovičnim delovnim časom in se nato upokojil.

Raziskave so potekale v okviru programa *Arheološke raziskave* (do 2020), ki je usmerjen v temeljne raziskave, katerih cilj je pridobivanje novih znanj o razvoju človeka in družbe v najstarejših obdobjih jugovzhodnoalpskega prostora. Program obsega širok nabor aktivnosti – od uvajanja in preverjanja novih raziskovalnih metod, izgrajevanja podatkovnih zbirk in dokumentacijskih sistemov pa vse do pridobivanja novih spoznanj o poselitvenih strukturah, gospodarstvu, družbenih procesih in načinu življenja ljudi, ki so od prazgodovine do zgodnjega srednjega veka prebivali na območju JV Alp.

Raziskave so potekale tudi v okviru 15 projektov. Tako se je preučevalo problematiko koliščarske poselitve Ljubljanskega barja, družbeno razslojenost in kulturno identiteto v železni dobi, železnodobno naselbino na Mostu na Soči, svetišča, grobišče Župna cerkev v Kranju, vzorce prilagajanja človekovih dejavnosti spremembam v okolju po zadnjem glacialnem maksimumu v Sloveniji. Veliko truda je bilo vloženo v arheobotanične in arheozoološke raziskave vzorcev z različnih slovenskih arheoloških najdišč.

Raziskovalci so se ukvarjali tudi z razvijanjem napredne raziskovalne infrastrukture za evropsko omrežje arheoloških podatkovnih zbirk, prispevali so pomemben delež za omrežje *Europeana* za starogrško in latinsko epigrafiko. Sodelujejo pri postavljanju mreže raziskovalcev, ki preučujejo različne starodavne jezike in pisave, za oblikovanje obsežne baze podatkov, ki bi vsebovala vse trenutno znane dokumente v teh jezikih.

Raziskovalno delo podpira infrastrukturni program *Naravna in kulturna dediščina* (do 2020).

Inštitut vzdržuje in dopolnjuje druge nacionalno pomembne podatkovne zbirke v pisni in digitalni obliki, ki zajemajo podatke o slovenskih arheoloških najdiščih, literaturi o zgodnjem srednjem veku, zgodnesrednjeveški arheologiji za vzhodne Alpe in obrobje, arheoloških najdiščih Ptujja, poznoantični naselbinski keramiki z

območja Slovenije in epigrafiki. Skrbi za pisni in digitalni arhiv in fototeko. Pomembne so še 3 naravoslovne zbirke: arheozoološka, palinološka in arheobotanična. Upravlja arheološko knjižnico s približno 60.000 enotami.

Inštitut redno izdaja revijo *Arheološki vestnik* (št. 67), serijo *Opera Instituti Archaeologici Sloveniae* in elektronsko serijo *E-Monographiae Instituti Archaeologici Sloveniae*.

Inštitut je (so)organiziral 4 znanstvena srečanja, več odmevnih predavanj in izvedel terenske raziskave po arheoloških najdiščih na Primorskem in Gorenjskem.

Inštitut sodeluje s številnimi domačimi in tujimi raziskovalnimi ustanovami.

Trije najpomembnejši dogodki

- Izid knjige: Maja Andrič, Tjaša Tolar, Borut Toškan, *Okoljska arheologija in paleoekologija: palinologija, arheobotanika in arheozoologija*.
- Dddr. Andreju Pleterskemu je Slovanska unija podelila *Orden Konstantina Filozofa*, 21. 5.
- Znanstveni posvet: *Dan bronaste dobe*, Dvorana Zemljepisnega muzeja, Ljubljana, 7. 12.

Pet najpomembnejših dosežkov na področju znanosti

- Arheološko sondiranje v Partizanski jami v Istri, junij 2016.
- Izid znanstvene monografije: *Stična – Železnodobna naselbinska keramika*.
- Izid znanstvene monografije: *Železnodobno naselje Most na Soči – gradbeni izvidi in najdbe*.
- Izid zbornika razprav: *The Roman army between the Alps and the Adriatic*.
- Izid znanstvene monografije: *Izkopavanja srednjeveškega in zgodnjerednjeveškega grobišča pri Župni cerkvi v Kranju v letih 1964–1970*.

Pet najpomembnejših znanstvenih objav

- Tolar, Tjaša, Jacomet, Stefanie, Velušček, Anton 2016: *Cereal chaff used as temper in loom-weights : new evidence from a Slovenian Eneolithic pile-dwelling site (ca. 3100 cal BC)*. *Vegetation history and archaeobotany* 25/3, str. 291–301.
- Pavlin, Primož, Jašarević, Aleksandar 2016: *Depo iz starejšega obdobja kulture žarnih grobišč iz Paležnice Donje pri Doboju (Bosna in Hercegovina) / The Early Urnfield period hoard from Paležnica Donja near Doboju (Bosnia and Herzegovina)*. *Arheološki vestnik* 67, str. 31–72.
- Grahek, Lucija 2016: *Stična – železnodobna naselbinska keramika / Stična – Iron Age settlement pottery*. *Opera Instituti archaeologici Sloveniae* 32, 447 strani.
- Ragolič, Anja 2016: *The funerary stele of Petto from Ig / Nagrobna stela za Petona z Iga*. *Arheološki vestnik* 67, str. 277–296.
- Pleterski, Andrej (ur.) 2016: *Izkopavanja srednjeveškega in zgodnjenovoveškega grobišča pri Župni cerkvi v Kranju v letih 1964-1970 / Excavations of Medieval and Post-Medieval cemetery at the Župna cerkev in Kranj*. *Opera Instituti archaeologici Sloveniae* 35, 296 strani.

3.4.4 Muzikološki inštitut

Muzikološki inštitut je bil zasnovan leta 1972 in dejansko ustanovljen leta 1980 z namenom raziskovanja glasbene dediščine geografskega prostora današnje Republike Slovenije od srednjega veka do 20. stoletja.

V letu 2016 je bilo zaposlenih osem raziskovalcev in dve strokovni sodelavki, od katerih je ena do aprila s krajšim delovnim časom nadomeščala sodelavko na porodniškem dopustu. En raziskovalec in ena raziskovalka sta bila zaposlena s skrajšanim delovnim časom. Raziskovalcu s krajšim delovnim časom je potekla pogodba za delo na projektu konec avgusta in s tem mu je prenehalo tudi delovno razmerje na inštitutu.

Osnovne in specialne raziskave v okviru historične muzikologije z elementi sociologije in antropologije glasbe ter glasbenimi analizami so bile vključene v raziskovalni program *Raziskave slovenske glasbene preteklosti* (v redakciji sta bila dva zvezka *Zgodovine glasbe na Slovenskem* ter druge specializirane študije iz slovenske glasbene dediščine), temeljni raziskovalni projekt *Slogovna in kompozicijski-tehnična raznolikost slovenske glasbe od leta 1819 do sodobnosti v luči družbenih sprememb* (potekalo je zbiranje gradiva) in dva podoktorska

raziskovalna projekta, ki ju je financirala ARRS: *Obrazi in preobrazbe monastičnih glasbenih tradicij v srednjeveški Evropi: kartuzijski koral v luči primerjav z izbranimi liturgičnoglasbenimi tradicijami* (nadaljevale so se raziskave in prikazi rezultatov v obliki referatov in predavanj) in *Praški konservatorij kot središče glasbene Evrope v 19. in na začetku 20. stoletja: Vplivi praške violinske šole in migracije njenih predstavnikov po Evropi* (projekt je zaradi porodniškega dopusta večinoma miroval. Pripravljena je bila razstava o migracijah praških violinistov po Evropi in en referat na 31. Slovenskih glasbenih dnevih). Izvajal se je tudi partnerski del mednarodnega projekta *HERA Music Migrations in the Early Modern Age: The Meeting of the European East, West and South* (redigiranih in analiziranih je bilo vseh 638 gesel v skupni podatkovni zbirki; izšla sta dva zvezka znanstvenokritičnih notnih izdaj; v aprilu je bil organiziran koncert s tremi ponovitvami (dve po Sloveniji in ena v Pragi) in dva manjša koncerta z učenci glasbene šole. Pripravljene sta bili dve razstavi (Brežice in Slovenska Bistrica) z otvoritvama in več javnimi vodstvi. Izdelanih je bilo več razprav in že objavljenih jih je bilo 11.

Inštitut je pripravil dve številki dvanajstega letnika znanstvene revije *De musica disserenda*, potekalo je uredniško delo za 3 zvezke zbirke *Monumenta artis musicae Sloveniae* (60, 61 in 62).

Na inštitutu je potekal partnerski del evropskega projekta HERA MusMig. Nadaljevalo se je tudi sodelovanje v mednarodnih projektih popisov glasbenih virov, predvsem glasbenih rokopisov do leta 1850 (serija A/II) RISM (Frankfurt na Majni) in v projektu popisa glasbene literature, RILM (New York).

En raziskovalec je kot mentor doktorandu sodeloval v pedagoškem procesu na Univerzi v Ljubljani in ena sodelavka inštituta je kot nosilka predmeta vključena tudi v program Podiplomske šole ZRC.

Inštitut je sodeloval z Ministrstvom za kulturo, Mestno občino Ljubljana, Zavodom za kulturo Slovenska Bistrica, Posavskim muzejem Brežice, Pokrajinskim arhivom Maribor in društvom Harmonia Antiqua Labacensis.

Trije najpomembnejši dogodki

- Koncertni cikel z izvedenimi petimi koncerti v sodelovanju z ansamblom *Musica cubicularis: Harmonia concertans – Stara glasba na Novem trgu*, Atrij ZRC, Ljubljana, 3. 3., 19. 4., 20. 5., 18. 10. in 15. 11.
- Medinstitucionalna razstava in otvoritveni koncert: *Imago musicae: glasba na baročnih poslikavah brežiškega gradu*. Galerija Posavskega muzeja Brežice, Brežice, 21. 4. 2016–16. 4. 2017
- Prireditev: *Slovesna akademija ob devetdesetletnici akademika Janeza Matičiča*. Prešernova dvorana SAZU, Ljubljana, 2. 6.

Pet najpomembnejših dosežkov na področju znanosti

- Vpis, dokončna redakcija in analiza 638 gesel o potujočih glasbenikih v podatkovni zbirki *Music Migrations in the Early Modern Age: The Meeting of the European East, West and South* (K. Trček v okviru projekta HERA MusMig).
- Na osnovi raziskave koralnih kodeksov iz ljubljanskega frančiškanskega samostana je bil ugotovljen vpliv, ki ga je imel v poznosrednjeveški umetnosti oficij *Franciscus vir catholicus*, delo Julijana iz Speyerja, ki je bil vodja glasbene kapele francoskega dvora za časa Ludvika VIII. (J. Snoj v okviru raziskovalnega programa).
- Raziskava 4 antifonalov kartuzijanskih nun iz Gosnaya, ki jih hrani kartuzija Pleterje, je dokazala značilno tradicijo t. i. diakonis, ki so se v zahodni cerkveni tradiciji ohranile le v nekaterih ženskih samostanih, pri kartuzijankah pa so imele posebne naloge in privilegije (K. Šter v okviru podoktorskega projekta).
- V okviru raziskave migracij opernega repertoarja poznega 18. stoletja je bil odkrit doslej neznan prevod arije iz Paisiellove opere *La Frascatana* A. T. Linharta, ki je bil narejen za ljubljansko uprizoritev v sezoni 1781/82 (N. Cigoj Krstulović).
- Na podlagi analiz ohranjenih zbirk glasbenih rokopisov (prepisov opernih arij) je bil ovrednoten pomen kavalirskih potovanj po Evropi za ovrednotenje zgodovine glasbe, predvsem operne, prve polovice 18. stoletja (M. Kokole v okviru projekta HERA MusMig).

Pet najpomembnejših znanstvenih objav

- Kokole, Metoda 2016: *Giuseppe Arena, Achille in Sciro (1738). Arije Ahila in Dejdameje / Arias or Achilles and Deidamia*. *Monumenta artis musicae Sloveniae* 60. Založba ZRC, Ljubljana, 149 strani.
- Kokole, Metoda 2016: *Echoes of Giovanni Gabrieli's style in the territories between Koper and Graz in the first quarter of the seventeenth century. Giovanni Gabrieli: transmission and reception of a Venetian musical tradition*, ur. R. Baroncini, D. Bryant, L. Collarile. *Venetian music studies* 1. Brepols, Turnhout, str. 51–67.

- Kokole, Metoda 2016: Migrations of music repertoire : the Attems music collection from around 1744. *Musicians' mobilities and music migrations in early modern Europe: biographical patterns and cultural exchanges*, ur. G. Zur Nieden in B. Over. *Mainzer Historische Kulturwissenschaften* 33. Transcript, Bielefeld, str. 341–377.
- Cigoj Krstulović, Nataša 2016: *Language, literature and music in Slovenian cultural and political aspiration before 1914*. *De musica disserenda* 12, 1. Založba ZRC, Ljubljana, str. 95–108.
- Trček Marušič, Katarina 2016: The tradition of Göbl's organ workshop. *Glazbene migracije u rano moderno doba: ljudi, tržišta, obrasci i stilovi / Music migrations in the early modern age : people, markets, patterns and styles*, ur. V. Katzalinić. *Muzikološki zbornici* 18. Hrvatsko muzikološko društvo, Zagreb, str.191–204.

3.4.5 Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije

Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije se ukvarja z interdisciplinarnim poljem raziskovanja migracijskih procesov tako v Sloveniji kot v mednarodnem okolju. Raziskovalci se osredotočajo na študije izseljenstva in priseljenstva, povratništva, etničnosti, migracijskih in integracijskih politik, kulturno-umetniške produkcije izseljencev/priseljencev ter na različne metodološke in teoretične pristope k raziskovanju migracij. Pri svojem delu izhajajo iz številnih humanističnih in družboslovnih disciplin – tako zgodovinopisja, literarne zgodovine, umetnostne zgodovine, etnologije, antropologije, geografije, sociologije in kulturoloških ter političnih ved. Vključujejo se v mednarodne projekte s področja mednarodnih migracij in težijo k primerljivosti svojih raziskav s podobnimi raziskavami v Sloveniji in v tujini. Izhajajo tako iz teorije kot prakse, s katero se srečujejo pri svojih terenskih raziskavah in pri analizi sekundarnih virov.

Podpodročja raziskovanja so izseljevanje (Slovenci po svetu), priseljevanje v Slovenijo, povratne migracije in z njimi povezana migracijska politika, kultura in umetnost (kulturna dediščina in njena digitalizacija, izseljenska in priseljenska književnost, likovna umetnost), zgodovina izseljenstva, prostorska, etnična, kulturna, spolna, izobrazbena, poklicna identiteta, akulturacija, socializacija, resocializacija, multikulturalizem, asimilacija, reintegracija, izobraževanje, prisilne oziroma politične migracije, izseljenske skupnosti, potomci izseljencev, življenjske zgodbe, ženske študije, sodobne poklicne migracije, etnična ekonomija itd.

Inštitut izdaja znanstveno revijo *Dve domovini. Razprave o izseljenstvu / Two Homelands. Migration Studies* in knjižno zbirko *Migracije* (s podzbirko *Migrantke*).

Tematska usmerjenost projektov Inštituta je bila tesno povezana z njegovim raziskovalnim programom. V letu 2016 je na Inštitutu poleg raziskovalnega programa potekalo še 11 projektov in programov. Objavljeni rezultati med drugim vključujejo teoretske, terminološke in metodološke razprave (COBISS.SI-ID 40295213, 40438061, 13073997, 40516653), študije primerov ter interdisciplinarne obravnave preteklih in sedanjih migracij iz Slovenije, skozi in vanjo. Velik del rezultatov je izrazito aktualen, saj se iz različnih zornih kotov posveča odzivu države in državljanov na nedavni prihod beguncev. Glavni poudarek – tudi v okviru mednarodnih projektov – je bil na pomenu medkulturne vzgoje in izobraževanja pri integraciji priseljencev in beguncev.

Sodelavci inštituta predstavljajo rezultate raziskav v obliki javnih predavanj, razstav, filmov in drugega vizualnega materiala. Raziskovalci sodelujejo z različnimi izobraževalnimi ustanovami v Sloveniji in tujini ter se tako aktivno vključujejo v izobraževalni proces na področju migracij skupaj z DRPD Novo mesto; Slovensko filantropijo; Centrom za medkulturno sodelovanje z državami Azije, Afrike in Latinske Amerike; Društvom slovenskih pisateljev; Mednarodnim afriškim forumom; Društvom slovensko-albanskega prijateljstva Dardania; Društvom pripadnikov italijanske narodne skupnosti – italijanska unija, Koper.

Mednarodno sodelovanje je bilo povezano z Univerzo v Novi Gorici in šestimi tujimi partnerskimi univerzami Evrope in Afrike, ki izvajajo mednarodni podiplomski študij migracij MA Migration and Intercultural Relations (Erasmus Mundus). V letu 2015 so sodelovali s številnimi slovenskimi ustanovami, državnimi organi, občinami, nevladnimi organizacijami: Slovenski etnografski muzej Ljubljana, Mariborska razvojna agencija, Inštitut za ekonomske raziskave, Andrigoški center Slovenije; Zavod RS za šolstvo, Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu; Ministrstvo za zunanje zadeve; Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti; Ministrstvo za notranje zadeve; Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport; Mestna občina Koper; nadalje Univerza v Novi Gorici: Fakulteta za humanistiko; Univerza v Ljubljani: Filozofska fakulteta, Pedagoška fakulteta, Fakulteta za družbene vede; Srednja vzgojiteljska šola in gimnazija Ljubljana; Gimnazija Bežigrad; Gimnazija

Piran; Gimnazija Idrija; Osnovna šola Dušana Bordona, Koper; Osnovna šola Bičevje, Ljubljana; Osnovna šola Elvire Vatovec Prade, Koper; Osnovna šola Koper; Društvo za razvijanje prostovoljnega dela z izvajanjem bilateralnih in drugih mednarodnih (mrežnih) projektov: z Makedonijo (Filološka fakulteta Univerze v Skopju); Univerza Gottfrieda Wilhelma Leibniza v Hannoveru, Nemčija; Black & Ethnic Minorities Infrastructure, Škotska, Velika Britanija; Provincia di Parma, Italija; Univerza v Nikoziji, Ciper; Society of Citizens Assisting Migrants, Češka; Folkuniversitetet Kristianstad, Švedska; Madžarski osrednji statistični urad, Madžarska; Demografski raziskovalni inštitut pri Madžarskem osrednjem statističnem uradu, Madžarska; Univerza na Dunaju – Oddelek za geografijo in regionalne raziskave, Avstrija; Inštitut za informatiko in statistiko, Slovaška; Šola za lokalni razvoj, Univerza Trento, Italija; SLORI, Trst, Italija; Provinciadi Ravenna, Italija; Università degli Studi di Trieste, Italija; Dipartimento di Scienze Umane, Italija; Università Ca' Foscari Venezia, Italija; Centro Internazionali sul Plurilinguismo – Università degli Studi di Udine, Italija; Societât Filologjiche Furlane, Italija; AEMI – Association of European Migration Institutions; Inštitut za migracije in narodnosti, Zagreb, Hrvaška; Filološka fakulteta Univerze v Zenici, BiH; The Society for Slovene Studies; The Norwegian Emigration Center, Stavanger, Norveška; IRIS – International Institute of Stavanger, Norveška; The University of Oldenburg, Nemčija; The University of Stavanger, Norveška; University of South Bohemia, Češka republika; Ahfad University for Women, Sudan; Makerere University Kampala, Uganda; Mbarara University of Science & Technology, Uganda; Osaka University, Japonska; Shanghai Academy of Social Sciences, Kitajska; University of Texas at Austin, ZDA; Institut für Wirtschaft und sozialgeschichte, Universität Wien, Avstrija; Univerza v Rostocku, Nemčija; Univerza v Buenos Airesu, Argentina; Ministrstvo za delo, Belgija; Ministrstvo za delo in pokojninski sistem, Hrvaška; Univerza v Rostocku, Nemčija; Univerza v Buenos Airesu, Argentina; Ministrstvo za delo, Belgija; Ministrstvo za delo in pokojninski sistem, Hrvaška; društva slovenskih izseljencev po različnih državah po svetu.

Trije najpomembnejši dogodki

- Mednarodna znanstvena konferenca: *Raziskovanje slovenskega izseljenstva: novi pristopi in vsebine: ob 30-letnici Inštituta za slovensko izseljenstvo in migracije ZRC SAZU*, Prešernova dvorana SAZU; Ljubljana, 21. 10.
- Mednarodni simpozij: *Human Rights and Science*, Leopoldine, Nationale Akademie der Wissenschaft, Atrij ZRC, Ljubljana, 29.–30. 9.
- Sklop štirih znanstvenih konferenc: *Kako misliti begunsko krizo* (12. 1.), *Zakaj misliti begunsko krizo* (8. 3.), *Kdo (vse) misli begunsko krizo* (14. 4.) in *Grozodejstva: dejavniki tveganja, prepoznavanje in preprečevanje* (12. 10.), Atrij ZRC, Ljubljana.

Pet najpomembnejših dosežkov na področju znanosti

- Knjiga Burek: *A Culinary Methaphor* Jerneja Mlekuža (CEU Press, 2015) je bila na tekmovanju Gourmand Best in the World izbrana za zmagovalno slovensko knjigo in bila kasneje nagrajena v kategoriji Best Food Writing Book.
- Zaključni dogodek projekta in predstavitev rezultatov *Posting of workers: sharing experiences, promoting best practices and improving access to information*, Atrij ZRC, Ljubljana, 27. 10.
- Vabljen predavanje v okviru serije *Labour migration in Europe since the 1960s* (603.641) – (Mirjam Milharčič-Hladnik): *Slovenian women in the USA : stories on transnational life experiences*, University of Salzburg, 19. 5.
- Predavanje na mednarodnem posvetu *Vključenost priseljencev v vzgojno-izobraževalni sistem Republike Slovenije* (Marina Lukšič-Hacin): *Izzivi mednarodnih selitev/migracij : delovni, begunski in okoljski selivci/migranti*, Brdo pri Kranju, 5. 5.
- Predavanja štirih sodelavcev Inštituta na študijskem programu *European Master in Migration and Intercultural Relations* v okviru mednarodnega podiplomskega študijskega programa Erasmus Mundus, University of Stavanger, Norveška. Letos so bili za svoje delo nagrajeni z nagrado *jabolko kakovosti*, ki jo podeljuje Center RS za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja (CMEPIUS)

Pet najpomembnejših znanstvenih objav

- Bofulin, Martina 2016: *Daleč doma. Migracije iz Ljudske republike Kitajske v Slovenijo*. *Migracije* 25, 244 strani.
- Vah Jevšnik, Mojca, Toplak, Kristina 2016: *Država blaginje in njen vpliv na izseljevanje : primer Slovenije*. *Časopis za kritiko znanosti* 44, 264, str. 331–344.
- Gombač, Jure 2016: *»Ogromno delo, uspešno, vzorno!« : »upravljanje« mej v Sloveniji v času povečanega prihoda migrantov 2015/2016*. *Časopis za kritiko znanosti* 44, 264, str. 72–83.
- Rogelja, Nataša, Toplak, Kristina, Vah Jevšnik, Mojca, Mlekuž, Jernej 2016: *Napotitve delavcev iz Slovenije : nekatere specifične in problemi*. *Dve domovini* 44, str. 125–137.

- Vižintin, Marijanca Ajša 2016: *(Im)migrant and ethnic minority literature in education curricula in Slovenia*. CLCWeb : Comparative Literature and Culture 18, 1. (<http://docs.lib.purdue.edu/clcweb/vol18/iss1/7/>), doi: 10.7771/1481-4374.2763).

3.4.6 Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša

Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša je bil ustanovljen leta 1945 z namenom, da kontinuirano skrbi za nastajanje temeljnih jezikoslovnih del, kot so slovar knjižnega jezika, etimološki slovar, dialektološki atlasi, pravopis, zgodovinski slovar ipd. Inštitut sestavlja pet sekcij, in sicer: leksikološka sekcija, kjer nastajajo tretja izdaja Slovarja slovenskega knjižnega jezika, sinonimni in novi pravopisni slovar, terminološka, kjer nastaja več terminoloških slovarjev, dialektološka, kjer nastajajo lingvistični atlasi in narečni slovarji, sekcija za zgodovino slovenskega jezika, kjer nastaja slovar slovenskega jezika 16. stoletja, in etimološko-onomastična sekcija, ki raziskuje predzgodovino slovenskega jezika ter nudi podporo pri nastajanju temeljnih leksikografskih del. Konec leta 2016 je bilo na inštitutu zaposlenih 45 sodelavcev, od teh štirje z nepolnim, petinskim ali še manjšim delovnim časom. Število sodelavcev se je v letu 2016 povečalo za eno mlado raziskovalko.

Raziskovalni program in projekti, ki predstavljajo osnovni vir financiranja, so usmerjeni predvsem v temeljno slovaropisno dejavnost, ob tem pa nastajajo tudi teoretska monografska in krajša parcialna dela, aplikativni slovarji pa tudi najširši javnosti namenjene storitve, kot so jezikovna in terminološka svetovalnica. Za leto 2016 je treba posebej poudariti začetek izhajanja tretje izdaje *Slovarja slovenskega knjižnega jezika*, ki je od oktobra dalje prosto dostopen na inštitutskem slovarskem portalu Fran. V letu 2016 je inštitut izdal pet znanstvenih monografij, tri slovarje, en lingvistični atlas in dva zvezka znanstvene revije ter nadgradil slovarski portal Fran s prirastki k rastočim slovarjem, tremi novimi slovarji in novimi funkcionalnostmi. Inštitutski člani so sodelovali pri več doma in v tujini prirejenih znanstvenih srečanjih in več dolgoročnih mednarodnih delovnih nalogah. V pedagoškem procesu so bili dejavni zlasti pri programih Univerze v Ljubljani in Univerze v Novi Gorici. Sodelovali so tudi v več komisijah različnih ministrstev Republike Slovenije.

Trije najpomembnejši dogodki

- Sprejem v mednarodno združenje evropskih nacionalnih inštitutov za jezik EFNIL, september 2016,
- Znanstveni posvet: *Slovenski dialektološki posvet 3*, Prešernova dvorana SAZU, Ljubljana, 11.–12. 2.
- Razstava: *(Ne)znani Toporišič*, Prešernova dvorana SAZU, Ljubljana, 10.–17. 11.

Pet najpomembnejših dosežkov na področju znanosti

- Nadgraditev slovarskega portala Fran.
- Uspešen zaključek ene doktorske disertacije.
- Portal Fran je bil v projektu Odlični v znanosti prepoznan za enega največjih dosežkov v humanistiki.
- Pridobitev izvirnega Baudouinovega gradiva za rezijanski slovar iz sanktpeterburškega arhiva Ruske akademije znanosti.
- Identifikacija slovenskih govorov v Gorskem kotarju.

Pet najpomembnejših znanstvenih objav

- Snoj, Jerica, Ahlin, Martin, Lazar, Branka, Praznik, Zvonka 2016: *Sinonimni slovar slovenskega jezika*. Založba ZRC, Ljubljana, 1292 strani.
- Gostenčnik, Januška, Hazler, Vito, Horvat, Mojca, Jakop, Tjaša, Ježovnik, Janoš, Kenda-Jež, Karmen, Nartnik, Vlado, Smole, Vera, Šekli, Matej, Škofic, Jožica, Zuljan Kumar, Danila 2016: *Slovenski lingvistični atlas II/1, II/2*. Založba ZRC, Ljubljana.
- Gliha Komac, Nataša, Jakop, Nataša, Ježovnik, Janoš, Kern, Boris, Klemenčič, Simona, Krvina, Domen, Ledinek, Nina, Meterc, Matej, Michelizza, Mija, Mirtič, Tanja, Pavlič, Matic, Perdih, Andrej, Petric, Špela, Snoj, Marko, Žele, Andreja 2016: *Slovar slovenskega knjižnega jezika 2016*. Založba ZRC, Ljubljana.
- Perdih, Andrej 2016: *Splošni razlagalni slovarji slovanskih jezikov*. Lingua Slovenica 7. Založba ZRC, Ljubljana, 208 strani.
- Snoj, Marko 2016: *Slovenski etimološki slovar*, tretja izdaja. Založba ZRC, Ljubljana, 1052 strani.

3.4.7 Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede

Inštitut, ustanovljen l. 1948, s sodobnimi metodami in tehnikami digitalne humanistike raziskuje in objavlja literarne vire, zgodovinsko analizira dela starejšega slovstva na Slovenskem, primerjalno razlaga slovensko književnost 19. in 20. stoletja, razvija inovativne teoretske koncepte ter reflektira položaj humanistike in literarne vede. Na inštitutu je 12 zaposlenih, od tega ena mlada raziskovalka.

Leta 2016 je inštitut preučeval starejše slovensko slovstvo na presečišču jezikov in kultur, prvi roman na Kranjskem, meditativno prozo, rokopisne pesmarice, Poljanski rokopis, kmečko slovstvo, razsvetljensko igro, štajersko pridigarstvo, slovstveno cenzuro v zgodnjem novem veku in doktorske disertacije slovenskih študentov na Dunaju. Dopolnjena je bila obravnava medbesedilnega navezovanja na *Krst pri Savici*. Inštitut se je posvečal primerjavam med slovensko in hrvaško zgodovinsko avantgardo, partizanski umetnosti, Zajčevemu pesništvu, pripovedništvu B. Pahorja in B. Smolnikar (v luči lokalne ustne zgodovine, feminizma in samozaložništva), političnemu gledališču ter sodobnim romanom o t. i. izbrisu. Analizirani so bili odnosi slovenske literature do svetovnih sistemov (ekonomije, literature in prevajanja), stičišča med literaturo in glasbo (tematska številka tuje revije), etična naratologija, zgodovina literarnih žanrov v dobi globalizacije ter univerzitetne politike v moderni in postmoderni (dve skupinski monografiji pri mednarodni založbi). Izšla je kritična izdaja *Kapelskega pasijona* s spremnimi študijami. V monografijah je bilo obravnavano še: delo baročnega pisca J. L. Schönlebn (oddana v tisk); korespondenca med Kopitarjem in Zoisom ter »slovanska literarna republika« (pri mednarodni založbi); delo Stanka Vraza v razmerju do slovenskega nacionalizma, panslovanstva in ilirizma; zgodovina prostora slovenske literarne kulture 1780–1940 ter kanonizacija evropskih kulturnih svetnikov.

Sodelavke in sodelavci inštituta so v uredništvih založb in akademskih revij (npr. *Studia humanitatis*, *CLCWeb*, *Primerjalna književnost* in *Slavica TerGestina*). Izdani so bili štirje zvezki zbirke *Studia litteraria*, pet zvezkov Zbranih del slovenskih pesnikov in pisateljev (in jubilejni zvezek ob 70-letnici zbirke) in ustanovljeni dve zbirki o starejšem slovenskem slovstvu. Inštitut sodeluje s SAZU ter drugimi raziskovalnimi ali izobraževalnimi ustanovami (mdr. z amsterdamsko platformo SPIN, evropsko mrežo NISE, rusko in bolgarsko akademijo znanosti itn.). Njegovi člani predavajo na Univerzi v Ljubljani in na Podiplomski šoli ZRC SAZU (inštitut je tu uvedel svoj modul), gostujejo na tujih univerzah (Granada), se udeležujejo mednarodnih konferenc (Sofija, Moskva, Praga, Dunaj, Louvain), raziskujejo na tujih ustanovah (Dunaj, Gradec) in delujejo v vodstvenih organih akademskih združenj, npr. *Academia Europaea*, *ICLA/AILC*, *REELC/ENCLS*, *SD18* in *SDPK*. Delujejo tudi v telesih JAK in se vključujejo v projekte lokalnih skupnosti (Vodnikova hiša v Ljubljani).

Trije najpomembnejši dogodki

- Priznanje Antona Ocvirka za Alenko Koron, Mala dvorana ZRC, Ljubljana, 21. 5.
- Vpeljava študijskega modula Literatura v kontekstu na Podiplomski šoli ZRC SAZU, Ljubljana, 1. 10.
- 70. obletnica zbirke Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev, Velika dvorana SAZU, Ljubljana, 15. 11.

Pet najpomembnejših dosežkov na področju znanosti

- Marijan Dovič, ur. (z Gregorjem Pompetom) 2016: »Literatur und Musik«. *TheMA* 5/1–2.
- Jernej Habjan, ur. (s Sumanom Gupta idr.) 2016: *Academic labour, unemployment and global higher education: neoliberal policies of funding and management*. Palgrave Macmillan, London.
- Jernej Habjan, ur. (s Fabienne Imlinger) 2016: *Globalizing literary genres: literature, history, modernity*. Routledge, New York in London.
- Matija Ogrin, ur. (z Erichom Prunčem) 2016: *Kapelski pasijon: komedija od Kristusoviga trplinja, katiro so nekidej na te veliki četrtek inu na te velikonočni ponedelek v Kapli špilali: editio princeps: znanstvenokritična izdaja*. Založba ZRC, ZRC SAZU in Celjska Mohorjeva družba, Ljubljana.
- Andrejka Žejn, Druga nagrada na 14. nagradnem natečaju Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu za najboljša raziskovalna dela s področja zamejstva in izseljenstva, Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu, 11. 5.

Pet najpomembnejših znanstvenih objav

- Dovič, Marijan (ur.) 2016: *Kulturni svetniki in kanonizacija*. Ljubljana, Založba ZRC, 384 strani.
- Jež, Andraž 2016: *Stanko Vraz in nacionalizem: od narobe Katona do narobe Prešerna*. *Studia litteraria* 23, Založba ZRC, Ljubljana, 440 strani.

- Juvan, Marko (ur.) 2016: *Prostori slovenske književnosti*. Studia litteraria 20. Založba ZRC, Ljubljana, 254 strani.
- Ogrin, Matija 2016: Manuscripts of Slovenian peasant writers and readers: genres, subjects, reception. V: Edlund, Ann-Catrine, Ashplant, T. G., in Kuismin, Anna (ur.): *Reading and writing from below: exploring the margins of modernity*. Umeå University: Royal Skyttean Society, Umeå. str. 133–148.
- Vidmar, Luka 2016: *A Slavic Republic of Letters: The Correspondence between Jernej Kopitar and Baron Žiga Zois*. Peter Lang, Frankfurt am Main, 248 strani.

3.4.8 Inštitut za slovensko narodopisje

Inštitut za slovensko narodopisje ZRC SAZU je bil pri SAZU ustanovljen leta 1951. Njegova predhodnica je bila Komisija za slovensko narodopisje SAZU (1947). Raziskovalni cilji so bili usmerjeni v čim popolnejšo dokumentacijo pojavov ljudske kulture na Slovenskem in v zamejstvu in v izdaje temeljnih študij. V desetletjih se je tematika razvejala: rekonceptualizirane so bile obravnave ljudskega, kulturne dediščine (reprodukcija tradicije, sodobna inovativnost) in vsakdanje kulture v preteklosti in sodobnosti. V ospredju je kulturna dinamika (geneza, transformacije, večplastnost, večglasnost kulturnih pojavov in procesov) v širšem zgodovinskem in družbenem kontekstu. Kulturne prakse v najširšem pomenu opazujemo z vidika družbenih, političnih in simbolnih dejavnikov in funkcij, kakor se manifestirajo v času in prostoru kot materialnem lokusu preživetvenih strategij, medgeneracijskih prenosov (socializacija/inkulturacija), družbene vzajemnosti in mobilnosti, konfliktov, prenosa znanja, veččin in ustvarjalnosti. Pri tem upoštevamo vplive in posege države in EU ter dinamiko med lokalnim in globalnim.

Omenjene tematike razvijamo po predvidenem načrtu raziskovalnega programa *Etnološke in folkloristične raziskave kulturnih praks* (2015–2020), v dveh temeljnih, aplikativnem, podoktorskem, treh bilateralnih in štirih manjših mednarodnih projektih (trem se je inštitut kot partner pridružil v zadnjem letu). Raziskovalci sodelujejo pri pripravi *Novega Slovenskega biografskega leksikona* in v infrastrukturnih projektih *Naravna in kulturna dediščina slovenskega naroda* in *SI-DIH. Digitalna struktura v humanistiki*.

Inštitut izdaja znanstveni reviji *Traditiones* in *Studia Mythologica Slavica*, zbirke *Opera ethnologica slovenica*, *Ethnologica – Dissertationes*, *Studia mythologica Slavica – Supplementa*, *Glasovi* in *Zakladnica slovenskih pripovedi*.

Posebne enote inštituta so knjižnica, dokumentacijski oddelek in Avdiovizualni laboratorij. Leta 2016 je bilo zaposlenih 11 raziskovalcev z doktoratom, mlada raziskovalka, trije strokovni in en tehnični sodelavec.

Inštitut sodeluje z etnološkimi ustanovami, muzeji in zavodi za kulturno dediščino v Sloveniji in sosednjih državah, z univerzitetnimi oddelki, z Ministrstvom za kulturo, z občinskimi službami, lokalnimi društvi, šolami. Popularizaciji spoznanj so namenjeni festival *Dnevi etnografskega filma*, izobraževalna *Poletna šola vizualne etnografije* in drugi javni nastopi sodelavcev.

Trije raziskovalci so vključeni v redni pedagoški proces na Univerzi v Ljubljani, Univerzi v Mariboru in Podiplomski šoli ZRC SAZU, več sodelavcev pa občasno predava v Sloveniji in tujini. So mentorji študentom in mladi raziskovalki. Delovali so kot člani mednarodne mreže sorodnih ustanov in znanstvenih združenj, mednarodnih uredniških odborov, (so)organizirali in udeležili so se več domačih in mednarodnih konferenc. V mednarodni raziskovalni prostor so se kot partnerji intenzivno vključevali posebej s prijavi mednarodnih raziskovalnih projektov.

Trije najpomembnejši dogodki

- Mednarodni simpozij Mreže za aplikativno antropologijo EASA: *Why the world need anthropologists? Humanise IT!*, Univerza v Tartuju, Tartu (Estonija), 4.–5. 11.
- Znanstveni simpozij: *Premiki za prihodnost: Raziskovanje načinov vožnje in pristopov za spodbujanje trajnostne mobilnosti*, Dvorana Zemljepisnega muzeja, Ljubljana, 18. 3.
- Posvet: *Ustvarjalna zelena Ljubljana: Posvet o prispevku kreativnih industrij in kulturnih iniciativ k Zeleni prestolnici Evrope*, Poligon Kreativni center, Ljubljana, 14. 4.

Pet najpomembnejših dosežkov na področju znanosti

- Priznanje *odlični v znanosti s področja družboslovja in humanistike* za mednarodni raziskovalni projekt *ZborZbirk – Kulturna dediščina v zbirkah med Alpami in Krasom*.
- Razvoj in predstavitev preskusa mobilne aplikacije pri aplikativnem raziskovalnem projektu *Drive Green: Razvoj aplikacije za spodbujanje ekovožnje pri prehodu v nizkoogljično družbo*.
- Urejanje in izdaja treh zvezkov znanstvene revije *Traditiones*.
- Urejanje in izdaja znanstvene revije *Studia Mythologica Slavica*.
- Partnersko sodelovanje pri petih pridobljenih mednarodnih projektih v shemah Erasmus+, Alpine Space Programme in Danube Transnational Programme.

Pet najpomembnejših znanstvenih objav

- Bajuk Senčar, Tatiana 2016: *Gender segregation in post-socialist Slovenia: Women's experiences in the retail sector*. V: Roosalu, Triin, Hofäcker, Dirk (ur.): *Rethinking gender, work and care in a new Europe: Theorizing markets and societies in the post-socialist era*. Palgrave Macmillan, London, str. 170–185.
- Ivančič Kutin, Barbara 2016: *Krivopete: Wild women with backward-facing feet in Slovenian folk narrative tradition*. *Folklore* 127, 2. *Folklore*. Taylor & Francis Online, 173–195.
- Kozorog, Miha 2016: *Triggering movement in places of belonging: Jazz festival organizers as locals-cosmopolitans in a small Slovenian town*. V: Gregorič Bon, Nataša, Repič, Jaka (ur.): *Moving places: Relations, return, and belonging*. EASA series 29. Berghahn, New York in Oxford, str. 105–125.
- Kropelj Telban, Monika, Slavec Gradišnik, Ingrid (ur.) 2016: *Avstro-ogrska monarhija v besedi in podobi: Slovenci. 1, Štajerska, Porabje in Prekmurje, Koroška*. Založba ZRC, Ljubljana, 248 strani.
- Ingrid Slavec Gradišnik, Jože Hudales (ur.): *»Kar ustvariš ostane. Svetu cvet. Tebi rane.«: Vinko Möderndorfer – učitelj, politik in raziskovalec*. Zupaničeva knjižnica 41, 395 strani.

3.4.9 Glasbenonarodopisni inštitut

Glasbenonarodopisni inštitut je bil ustanovljen leta 1934, sprva znan predvsem kot Folklorni inštitut, katerega delo je bilo usmerjeno v podrobno dokumentiranje in raziskovanje pojavov ljudske pesemske, glasbene in plesne kulture na Slovenskem in v zamejstvu ter objavljane gradiva in znanstvenih izsledkov, kar še danes zaznamuje njegovo temeljno naravnost. S kontinuiranimi in multidisciplinarno zasnovanimi raziskavami osvetljuje vprašanje izvira, recepcije, posredovanja in spreminjanja prvin ljudske duhovne kulture, ki oblikujejo kulturno identiteto slovenskega prostora in njeno povezanost z evropskim, ter hkrati s samostojnim zvočnim arhivom opravlja poslanstvo zaščite in varovanja kulturne dediščine.

Ima štiri delovne enote: Oddelek za tekstologijo, Oddelek za etnomuzikologijo, Oddelek za etnokoreologijo ter Zvočni arhiv in studio. V letu 2016 je bilo na inštitutu zaposlenih osem raziskovalcev z doktoratom (od tega eden s krajšim delovnim časom), ena mlada raziskovalka (do zaključenega usposabljanja in uspešnega zagovora doktorata) in trije strokovni sodelavci (od tega eden s petinskim delovnim časom).

Temeljne in specialne raziskave so v letu 2016 potekale v okviru programa *Folkloristične in etnološke raziskave slovenske ljudske duhovne kulture*, v dveh mednarodnih, nacionalnem, podoktorskem in bilateralnem projektu; sodelavci inštituta pa so bili vključeni tudi v infrastrukturne projekte. Glavni poudarki raziskav so bili namenjeni pesemski tradiciji in izvajalski praksi, zoofolkloristiki, razvoju etnokoreologije, interdisciplinarnim raziskavam glasbene kognicije in personalizacije, mestni zvočni krajini, glasbeno-plesnemu delovanju slovenskih izseljencev v ZDA idr. V sodelovanju s Fakulteto za računalništvo in informatiko Univerze v Ljubljani je bila z interdisciplinarnim pristopom in naprednimi vizualizacijskimi orodji pripravljena ena največjih javno dostopnih zbirk podatkov čustvene in barvne percepcije glasbe *Moodo*.

Inštitut izdaja zbirke znanstvenih monografij *Folkloristika* (v letu 2016 izid monografije *Na poti v Kamnik*) in *Folkloristični zvezki* in je soizdajatelj znanstvene revije *Traditiones* (priprava tematske številke). Izdaja zbirko zvočnih publikacij *Iz arhiva Glasbenonarodopisnega inštituta* (v letu 2016 priprava dveh tematskih publikacij: *Haloško petje na tretko* in *Hodili so jih poslušat: pesemsko izročilo kamniškega območja*).

Pri raziskovalnem delu mednarodno sodeluje z mnogimi znanstvenimi ustanovami v Evropi in po svetu (Avstrija, Madžarska, Hrvaška, Slovaška, Češka, Latvija, Poljska, Škotska, Nizozemska, Romunija, Švedska, Rusija, ZDA). Raziskovalci so aktivni člani mednarodnih etnoloških, folklorističnih, etnomuzikoloških in arhivskih združenj

(mdr. International Council for Traditional Music, Société Internationale d'Ethnologie et de Folklore, International Association of Sound and Audiovisual Archives, Kommission für Volksdichtung).

Inštitut redno sodeluje z drugimi ustanovami v Sloveniji, z muzeji, zavodi za kulturno dediščino, različnimi univerzitetni oddelki, nacionalnimi komisijami, šolami, lokalnimi društvi idr. Sodelavci so bili vključeni v pedagoške procese na Filozofski fakulteti in Akademiji za glasbo UL, Podiplomski šoli ZRC SAZU ter Oddelku za filozofijo in kognitivno znanost Univerze v Lundu. Štirje raziskovalci so bili redni izvajalci pedagoškega procesa, dva tudi nosilca predmeta in koordinatorja študijskega modula.

Trije najpomembnejši dogodki

- Znanstveni simpozij: *First Symposium of the ICTM Study Group on Musics of the Slavic World* (Prvi simpozij študijske skupine ICTM za glasbe slovanskega sveta), Prešernova dvorana SAZU, Ljubljana, 13.–15. 10.
- Glasbena prireditev: *Zajuckaj in zapoj 2016: Pojaj mi, pojaj, črn kos!*, posvečena 80-letnici Julijana Strajnarja, Atrij ZRC, Ljubljana, 14. 10.
- Glasbeno dokumentarna televizijska oddaja: *Po Koroškem, po Kranjskem ...*, ki je nastala v sodelovanju z Uredništvom glasbenih in baletnih oddaj RTV Slovenija in predstavlja življenje in delo etnomuzikologa in dolgoletnega sodelavca Glasbenonarodopisnega inštituta Julijana Strajnarja; predpremierna predstavitev – Ljubljana, Prešernova dvorana SAZU, Ljubljana, 20. 5.

Pet najpomembnejših dosežkov na področju znanosti

- *Moodo* – vzpostavitev javno dostopne zbirke podatkov čustvene in barvne percepcije glasbe, z naprednimi vizualizacijskimi orodji (sodelovanje Glasbenonarodopisnega inštituta in Laboratorija za računalniško grafiko in multimedije). *Moodo* je rezultat interdisciplinarnega raziskovalnega dela in eksperimentalnih študij glasbene percepcije in kognicije.
- Rezultati raziskave glasbenega in plesnega delovanja slovenskih izseljencev v ZDA: Columbus in Cleveland (Ohio, ZDA) ter Chicago (Illinois, ZDA), november 2016.
- Ureditev in izid tematske številke *Traditiones*, ki je bila ob jubileju etnomuzikologa Julijana Strajnarja posvečena glasbi.
- Priprava dveh tematskih zvočnih publikacij: *Haloško petje na tretko* in *Hodili so jih poslušat: pesemsko izročilo kamniškega območja*, predviden izid: januarja 2017.
- Predstavitev rezultatov večletnih raziskav, Drago Kunej: »Historical Sound Recording of Traditional Slovenian Music and the Development of Polka in America«, vabljeno predavanje v seriji *Lectures in Musicology*, Ohio State University, Columbus (Ohio, ZDA).

Pet najpomembnejših znanstvenih objav

- Klobčar, Marija 2016: *Na poti v Kamnik*. Zbirka Folkloristika 7, 301 strani.
- Kunej, Drago, Kunej, Rebeka 2016: *Glasba z obeh strani: Gramofonske plošče Matija Arka in Hoyer tria*. Založba ZRC in Rokodelski center Ribnica, Ljubljana, Ribnica, 116 strani.
- Golež Kaučič, Marjetka 2016: *Transformacije ljudskega kot intertekstualni princip v pesemskem ustvarjanju druge svetovne vojne in refleksije svobode*. *Studia Historica Slovenica* 16, 1, str. 203–224.
- Strle, Gregor, Pesek, Matevž, Marolt, Matija 2016: *Towards user-aware music information retrieval: emotional and color perception of music*. V: Tkalčič, Marko et al (ur.): *Emotions and personality in personalized services: models, evaluation and applications*. Human-computer interaction series. Springer, str. 327–353.
- Kovačič, Mojca 2016: »Sacred Noise«: *The Case of the Ezan in Ljubljana*. Muzikološki zbornik 51, 2, str. 25–38.

3.4.10 Inštitut za kulturno zgodovino

Inštitut za kulturno zgodovino je bil ustanovljen leta 2005. Predhodnika sta bila Inštitut za biografiko in bibliografijo (1999–2005) in pred letom 1999 Sekcija za biografiko, bibliografijo in dokumentacijo Inštituta za slovensko literaturo in literarne vede ZRC SAZU. V letu 2016 je bilo na inštitutu zaposlenih šest raziskovalcev, trije strokovni sodelavci in preko programa javnih del pol leta tudi strokovni delavec v arhivu Slovenskega biografskega leksikona. Sodelavec in tri sodelavke so bile do avgusta zaposlene tudi na Inštitutu za civilizacijo in kulturo v Ljubljani. Večina je bila na inštitutu zaposlena za nepolni delovni čas. V pedagoško delo na Univerzi v

Novi Gorici sta bili vključeni dve sodelavki in dva sodelavca inštituta, sodelavka je bila vključena tudi v pedagoško delo Univerze v Ljubljani, sodelavec pa na Univerzi na Primorskem v Kopru.

Osrednje dejavnosti inštituta so priprava *Novega Slovenskega biografskega leksikona*, sooblikovanje spletnega portala *Slovenska biografija* (projekta na ravni ZRC SAZU) in raziskovanje slovenske kulturne zgodovine s poudarkom na biografskih študijah. Inštitutske raziskave potekajo v okviru programa *Biografije, mentalitete, epohe*. Posamezni raziskovalci raziskujejo tudi v okviru programov in projektov drugih inštitutov ZRC SAZU ter drugih raziskovalnih ustanov. Inštitut je v letu 2016 izdal dve znanstveni monografiji, kot avtorji/soavtorji pa so sodelavci inštituta sodelovali še pri šestih drugih znanstvenih monografijah. Udeležili so se tudi več znanstvenih srečanj doma in v tujini. Nadaljevalo se je delo pri dopolnjevanju in urejanju arhiva Slovenskega biografskega leksikona in Slovenske biografske podatkovne zbirke.

Dve najpomembnejši znanstveni objavi

- Marušič, Branko 2016: *Doktor Karel Lavrič (1818–1876) in njegov čas*. Življenja in dela 13, 186 strani.
- Pobežin, Gregor (ur.) 2016: *Zgodovina historične misli : od Homerja do začetka 21. stoletja*, I.–II., 2. izdaja. Založba ZRC, Ljubljana, 407 in 490 strani.

3.4.11 Inštitut za kulturne in spominske študije

Inštitut je bil ustanovljen leta 2008 kot Sekcija za interdisciplinarno raziskovanje ZRC SAZU. Februarja 2015 se je Sekcija preoblikovala v Inštitut za kulturne in spominske študije ZRC SAZU. V preteklih letih se je inštitut izoblikoval v solidno in koherentno raziskovalno skupino, ki jo označuje izrazita interdisciplinarnost, hkrati pa jasna tematska, metodološka in epistemološka usmeritev. Raziskovalci Inštituta za kulturne in spominske študije se v svojem delu poglavito posvečamo načinom izpogajanja, rabe in izrabe preteklosti in spomina nanjo. Zanima nas zlasti preteklost, ki obsega obdobje od prve svetovne vojne do konca socializma.

V letu 2016 je bilo na inštitutu zaposlenih sedem raziskovalcev z doktoratom, mladi raziskovalec in tehnična sodelavka.

V letu 2016 so na Inštitutu za kulturne in spominske študije potekale raziskave v okviru raziskovalnega programa *Kolektivni spomin in kulturna dinamika* in naslednjih raziskovalnih projektov: *Angažirana preteklost: socialno-antropološka analiza transformacij popularne glasbe na območju nekdanje Jugoslavije* (temeljni projekt), *Kraji spomina, kraji meje: spomin in identiteta na slovensko-italijanskem mejnem območju v dolgem dvajsetem stoletju* (temeljni projekt), *Enakost spolov v akademski in raziskovalni sferi: boj proti karierni nestabilnosti in asimetriji* (mednarodni projekt, FP7), *Zvočna ekologija mest: urbane zvočne krajine v Bernu, Ljubljani in Beogradu* (mednarodni projekt, SCOPES), *Mestne zelene površine – Pametni integrirani modeli trajnostnega upravljanja mestnih zelenih površin za bolj zdravo in bivanju prijazno mestno okolje* (Interreg), *Misliti alternative: zgodovinski pogled* (bilateralni projekt s Rusijo). Rezultati raziskovalnega dela so bili predstavljeni na mednarodnih simpozijih, v člankih v znanstvenih revijah in monografijah.

Od leta 2011 Inštitut za kulturne in spominske študije pri Založbi ZRC izdaja knjižno zbirko *Kulturni spomin* (urednica: Tanja Petrovič). V letu 2016 sta v okviru zbirke objavljeni monografija *Fičko po Jugoslavije* Martina Pogačarja in zbornik *Made in YU 2015*, ki sta ga uredila Tanja Petrovič in Jernej Mlekuž.

Intenzivno mednarodno sodelovanje poteka z raziskovalci iz Srbije, Hrvaške, Avstrije, Bosne in Hercegovine, Nemčije, ZDA, Brazzilije, Izraela, Indije in Južnoafriške Republike.

Inštitut pri raziskovalnem delu sodeluje z drugimi ustanovami v Sloveniji (Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo FF UL, Znanstvenoraziskovalno središče Univerze na Primorskem). Sodelavci so vključeni v programe Podiplomske šole ZRC SAZU in dodiplomske in podiplomske študijske programe na Univerzi v Novi Gorici.

Trije najpomembnejši dogodki

- Mednarodna znanstvena konferenca »*Occupied!: popular music, capital, state and society*«, iKUD France Prešeren, Ljubljana, 3.–4. 6.
- Predstavitve: *Made in YU*, Atrij ZRC, Ljubljana, 7. 10.

- Predavanje Jovane Mihajlović Trbovc: *Čigavo nasilje, čigava tragedija, čigav spomin?*, Slovensko mladinsko gledališče 24. 11.

Pet najpomembnejših dosežkov na področju znanosti

- Nagrada za *Made in YU 2015* za najbolje oblikovano knjigo na področju znanosti na Slovenskem knjižnem sejmu 2016.
- Prevod knjige Ane Hofman: *Novi život partizanskih pesama*, (Biblioteka XX vek, 226). Beograd: XX vek.
- Tanja Petrović – štipendija za gostujočo raziskovalko na Graduiertenschule für Ost- und Südosteuropastudien, Univerza v Regensburgu.
- Gostovanje Ane Hofman na Federalni Univerzi v Riu de Janeiru.
- Oto Luthar – uredništvo monografije *The Great War and memory in Central and South-Eastern Europe*, (Balkan studies library, vol. 17). Leiden, Boston.

Pet najpomembnejših znanstvenih objav

- Pogačar, Martin 2016: *Media archaeologies, micro-archives and storytelling : re-presencing the past*, Palgrave Macmillan memory studies, London.
- Petrović, Tanja, Mlekuž, Jernej (ur.): *Made in YU 2015*. Zbirka Kulturni spomin 4. Založba ZRC, Ljubljana, 216 strani.
- Petrović, Tanja 2016: *Divided modernities: Citizenship, Agency and Public Spaces in a Central Serbian Town*. Etnološka tribina 39, 46, str. 111–125.
- Mihajlović Trbovc, Jovana, Hofman, Ana 2016: *Priročnik za uvajanje spolno občutljivega pristopa v raziskovanje in poučevanje*. Založba ZRC, Ljubljana, 55 strani.
- Pogačar, Martin 2016. *Fičko po Jugoslaviji : zvezda domačega avtomobilizma med cestami in spomini*. Zbirka Kulturni spomin 5., 236 strani.

3.4.12 Inštitut za raziskovanje krasa

Inštitut je bil leta 1947 ustanovljen v deželi matičnega Krasa in krasoslovno klasičnega krasa. Je eno vodilnih mednarodnih raziskovalnih in študijskih krasoslovnih središč. Razvijajo tudi krasoslovni laboratorij in knjižnico.

Zaposlenih je bilo 13 raziskovalcev, 4 mladi raziskovalci in 5 tehničnih sodelavcev.

Nadaljevali so z razvojem celostnega krasoslovja, proučevali so kraško površje, jame in vode ter biološke, ekološke in mikrobiološke značilnosti. Monitoring mikrotektonskih premikov v jamah so razširili in del tenziometrov avtomatizirali. Pridobili so nova spoznanja o sestavi in starosti jamskih sedimentov ter jih povezali v model razvoja površja na območju Hude luknje. Proučevali so sedimente na različnih lokacijah in vzorčili stare sige v 20 jamah za U/Pb-datacije. Nadaljevali so z razbiranjem razvojnih modelov oblikovanja kraškega površja in z laboratorijskimi poskusi dopolnili spoznanja o oblikovanju z dežjem. V celotnem kraškem zaledju izvirov Ljublanice so na ponorih, jamskih tokovih in izvirih vzpostavili mrežo za zvezno merjenje fizikalnih parametrov vode. Z inverznim modeliranjem so ovrednotili meritve nivojev podzemne vode v Postojnski jami in v sistemu Reka–Timava. Z meritvami hitrosti raztapljanja karbonatov in odlaganja sige so pridobili nove informacije o intenziteti procesov v prsti in jamah dinarskega in alpskega krasa. V Postojnski jami so raziskovali jamsko klimo. S proučevanjem ekoloških in evolucijskih procesov v podzemlju so ugotovili osrednjo vlogo teme v konvergentni evoluciji ter vlogo velikosti habitata in medvrstnega tekmovanja v divergentni evoluciji podzemeljskih vrst. Proučevali so pestrost mikrobiote v izbranih naravnih sistemih ter uporabili indikatorske vrste za oceno antropogenega vpliva na kraško podzemlje. Z modelskimi raziskavami so odkrili nove principe, ki vodijo do prevladujočega vpliva ene od možnih poti vzdolž katerih se razvijajo kraški kanali.

Izdali so tri številke revije *Acta Carsologica*. Poleg dveh rednih je ena posvečena mednarodnemu projektu IGCP/SIDA 598.

Sodelovali so s krasoslovci s celega sveta. Raziskovali so kitajski, sibirski, hrvaški, francoski, brazilski, sicilski, ameriški, mehiški in avstrijski kras ter kras v Združenih arabskih emiratih. Sodelovali so pri štirih mednarodnih projektih. Delujejo v vodstvu Mednarodne speleološke zveze in Mednarodnega združenja za biologijo

podzemlja SIBIOS. Sovodili so Središče za raziskovanje krasa Junanske univerze na Kitajskem. Pomagali so pri razvoju krasoslovja po svetu.

Razvijali so doktorski študijski program Krasoslovje, ki je edini tovrstni v svetu in je Krasoslovno študijsko središče UNESCO. S krasoslovnimi predmeti so sodelovali tudi pri programih Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Fakultete za humanistične študije Univerze na Primorskem, Visoke šole za trajnostni turizem, Fakultete za naravoslovje in matematiko Univerze v Mariboru in Fakultete za znanosti o okolju Univerze v Novi Gorici.

Za naročnike so naredili več neposredno uporabnih študij.

Trije najpomembnejši dogodki

- 24. mednarodna krasoslovna šola Klasični kras: *Paleokras*, Postojna, 13.–17. 6.
- Mednarodni simpozij: *Karstology in Arid Regions - Abu Dhabi, UAE 2015*, Abu Dhabi, Združeni Arabski Emirati, 24.–31. 1.
- Mednarodna delavnica: *7th International Workshop on Ice Caves - IWIC VII*, Postojna, 16.–22. 5.

Pet najpomembnejših dosežkov na področju znanosti

- Revija *Acta Carsologica* je bila odlikovana z redom za zasluge za izjemen prispevek k razvoju slovenskega in svetovnega krasoslovja ter uveljavljanju slovenske znanosti v svetu.
- Z uspešno zaključenim, dolgotrajnim poskusom so potrdili spoznanja o načinu oblikovanja skalnega površja, izpostavljenega dežju in dopolnili razvojni model.
- Z modelskimi raziskavami so odkrili nove principe, ki vodijo do prevladujočega vpliva ene od možnih poti, vzdolž katerih se razvijajo kraški kanali.
- S podatki terenskega podrobnega tektonsko-litološkega kartiranja vzhodnega dela Škocjanskih jam v merilu 1 : 500 so izdelali geološko karto Velike in Male doline, Tominčeve, Mahorčičeve in Mariničeve jame.
- Z različnimi aktivnostmi so sodelovali pri razvoju krasoslovja v Združenih Arabskih Emiratih, Sibiriji, Braziliji in na Kitajskem.

Pet najpomembnejših znanstvenih objav

- Knez, Martin, Slabe, Tadej, Gabrovšek, Franci, Kogovšek, Janja, Kranjc, Andrej, Mihevc, Andrej, Mulec, Janez, Otoničar, Bojan, Perne, Matija, Petrič, Metka, Pipan, Tanja, Prelovšek, Mitja, Ravbar, Nataša, Šebela, Stanka, Zupan Hajna, Nadja, Bosák, Pavel, Pruner, Petr, Liu, Hong 2016: *Cave exploration in Slovenia: discovering over 350 new caves during motorway construction on Classical Karst*. Cave and karst systems of the world. Springer, 324 strani.
- Mulec, Janez, Dietersdorfer, Elisabeth, Üstüntürk, Miray, Walochnik, Julia 2016: *Acanthamoeba and other free-living amoebae in bat guano, an extreme habitat*. Parasitology research 115, 4, str. 1375–1383.
- Grm, Aleksander, Šuštar, Tomaž, Rodič, Tomaž, Gabrovšek, Franci 2016: *A numerical framework for wall dissolution modeling: analysis of flute formation*. Mathematical geosciences, in Press, str. 1–19.
- Zupančič, Nina, Miler, Miloš, Šebela, Stanka, Jarc, Simona 2016: *Application of Scanning Electron Microscopy/Energy-Dispersive X-Ray Spectroscopy for characterization of detrital minerals in karst cave speleothems*. Microscopy and microanalysis 22, 1, str. 87–98.
- Gabrovšek, Franci, Knez, Martin, Kogovšek, Janja, Mihevc, Andrej, Otoničar, Bojan, Mulec, Janez, Perne, Matija, Petrič, Metka, Pipan, Tanja, Prelovšek, Mitja, Slabe, Tadej, Šebela, Stanka, Ravbar, Nataša, Zupan Hajna, Nadja 2016: *Development challenges in karst regions : sustainable land use planning in the karst of Slovenia*. V: Trofimova, Elena, Salomon, Jean-Nöel (ur.): *Preserving karst environments and karst caves: karst dynamics, environments, usage and restoration: towards an international karst preservation system*. Zeitschrift für Geomorphologie 60, str. 293–318.

3.4.13 Geografski inštitut Antona Melika

Geografski inštitut je leta 1946 ustanovila Slovenska akademija znanosti in umetnosti. Leta 1976 ga je poimenovala po največjem slovenskem geografu, akademiku dr. Antonu Meliku (1890–1966), ki je bil prvi predstojnik inštituta. Od leta 1981 je inštitut sestavni del ZRC SAZU. Leta 2002 sta se inštitutu priključila Inštitut za geografijo, ki je bil ustanovljen leta 1962, in Zemljepisni muzej Slovenije, ustanovljen leta 1946.

Inštitut ima devet organizacijskih enot: Oddelek za fizično geografijo, Oddelek za humano geografijo, Oddelek za regionalno geografijo, Oddelek za naravne nesreče, Oddelek za varstvo okolja, Oddelek za geografski informacijski sistem, Oddelek za tematsko kartografijo, Zemljepisno knjižnico in Zemljepisni muzej ter sedež Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije.

Inštitut je imel 31. 12. 2016 zaposlenih 33 delavcev (3 znanstvene svetnike, 5 višjih znanstvenih sodelavcev, 15 znanstvenih sodelavcev, 8 asistentov, 2 strokovna sodelavca). Delovno razmerje se je končalo enemu asistentu.

Že od vsega začetka je najpomembnejša naloga inštituta vodenje temeljnih in uporabnih geografskih raziskav Slovenije in njenih pokrajin ter pripravljanje temeljnih geografskih del o Sloveniji kot državi in delu sveta. Inštitut sodeluje pri številnih domačih in mednarodnih projektih, organizira znanstvena srečanja, izobražuje mlade raziskovalce, je vključen v znanstvene izmenjave. V zadnjem desetletju so raziskovalci inštituta objavili več kot 3000 bibliografskih enot in imeli več kot 500 predstavitev na konferencah v Sloveniji in tujini.

Leta 2016 je raziskovalno delo na inštitutu potekalo v okviru raziskovalnega programa Geografija Slovenije in 20 raziskovalnih projektov (6 temeljnih in uporabnih projektih, 1 podoktorskem projektu, 3 ciljnih projektih, 7 evropskih in bilateralnih projektih ter 3 drugih projektih).

Inštitut od leta 1952 izdaja znanstveno revijo *Acta geographica Slovenica*/Geografski zbornik. Izhaja dvakrat letno v angleškem in slovenskem jeziku. Od leta 2003 je na listi SCI Expanded. Inštitut izdaja tudi pet znanstvenih knjižnih zbirk v slovenskem jeziku z izvlečki v angleškem jeziku. Knjige iz zbirke Geografija Slovenije in zbirke Georitem izhajajo večkrat letno, iz zbirke GIS v Sloveniji v sodih letih, iz zbirke Regionalni razvoj v lihih letih, iz zbirke Naravne nesreče pa vsako tretje leto.

Leta 2016 so izšle znanstvene publikacije *Acta geographica Slovenica*/Geografski zbornik 56-1 in 56-2, Geografija Slovenije 33 (Paleopoplave v porečju kraške Ljubljane), Geografija Slovenije 34 (Oblikovanje predstav o slovenskih pokrajinah v izobraževalnem procesu) Geografija Slovenije 35 (Življenjsko okolje ustvarjalnih ljudi v Sloveniji), Georitem 27 (Varovanje in trajnostni razvoj kulturne pokrajine na primeru Ljubljanskega barja) ter GIS v Sloveniji 13 (Digitalni podatki).

Inštitut je v okviru mednarodnih projektov in drugih dejavnosti sodeloval z več kot 100 tujimi ustanovami in usposabljal raziskovalce iz tujine. Še posebej intenzivno je bilo sodelovanje v okviru bilateralnih projektov z ZDA in s Hrvaško.

Leta 2016 so 4 raziskovalci redno predavali na univerzah v Kopru in Novi Gorici, več sodelavcev pa je občasno sodelovalo tudi z univerzama v Ljubljani in Novem Sadu. Na Podiplomski šoli ZRC SAZU je bilo 8 članov inštituta izvoljenih v naziv docent.

Inštitut sodeluje s številnimi domačimi in tujimi fakultetami in inštituti, bogato pa je tudi sodelovanje z drugimi ustanovami v Sloveniji, na primer Geodetsko upravo Republike Slovenije, Agencijo Republike Slovenije za okolje, Upravo Republike Slovenije za zaščito in reševanje, Statističnim uradom Republike Slovenije, Slovenskim regionalno razvojnim skladom, Arhivom Slovenije, NUK-om, Triglavskim narodnim parkom, ministrstvi, občinami, založbami itd.

Trije najpomembnejši dogodki

- Mednarodna konferenca: *Land Degradation in a Complex Environment: Challenges of Land Management at the Contact of Four Major European Geographical Units*. Konferenca Komisije za degradacijo zemljišč in dezertifikacijo pri Mednarodni geografski zvezi, Ljubljana, 23.–27. 6.
- 13. bienalni simpozij: *Geografski informacijski sistemi v Sloveniji*. Atrij ZRC, Ljubljana, 27. 9.
- Slovenski regionalni dnevi: *Regionalna politika za prihodnost – prihodnost za regionalno politiko*, Hotel Diana, Murska Sobota, 10.–11. 11.

Trije najpomembnejši dosežki na področju znanosti

- Vzpostavitev zbirke vseh digitaliziranih elaboratov inštitutskih raziskav od leta 1946.
- Določitev 912 pokrajinskih vročih točk in 681 pokrajinskih mrzlih točk v Sloveniji.
- Organiziranje *Challenges of regional development and EU integration in South East Europe* na konferenci Združenja za regionalne študije v Gradcu, Avstrija, 5. 4.

Pet najpomembnejših znanstvenih objav

- Zorn, Matija, Komac, Blaž, Perko, Drago, Ciglič, Rok 2016: *Dealing with natural disasters in a postsocialists society – the example of Slovenia*. Acta Geobalcanica 2-1, str. 55–62.
- Kladnik, Drago, Ciglič, Rok, Geršič, Matjaž, Komac, Blaž, Perko, Drago, Zorn, Matija 2016: *Diversity of terraced landscapes in Slovenia*. Annales, Series historia et sociologia 26, 3, str. 469–486.
- Geršič, Matjaž, Kladnik, Drago 2016: *House names and field names as an important part of Slovenian cultural heritage: a case study of the Leše cadastral municipality, Upper Carniola, Slovenia*. Nomina Africana 30, 11, str. 1–26.
- Tošič, Ivana, Zorn, Matija, Ortar, Jaka, Unkašević, Miroslava, Gavrilov, Milivoj, Marković, Slobodan 2016: *Annual and seasonal variability of precipitation and temperatures in Slovenia from 1961 to 2011*. Atmospheric research 186, str. 220–233.
- Del Gobbo, Costanza, Colucci, Renato, Forte, Emanuele, Triglav, Mihaela, Zorn, Matija 2016: *The Triglav glacier (South-Eastern Alps, Slovenia): volume estimation, internal characterization and 2000–2013 temporal evolution by means of ground penetrating radar measurements*. Pure and Applied Geophysics 173-8, str. 2753–2766.

3.4.14 Paleontološki inštitut Ivana Rakovca

Inštitut je bil ustanovljen leta 1949 kot Inštitut za geologijo. Leta 1966 se je zaradi izrazite usmerjenosti v paleontološke raziskave preimenoval v Inštitut za paleontologijo in leta 1986 dobil sedanje ime po dolgoletnem upravniku akad. prof. Ivanu Rakovcu. Sčasoma sta postali stratigrafija in sedimentologija v programu enako zastopani kot paleontologija, ime inštituta pa se ni več spreminjalo.

V letu 2016 je bilo na Paleontološkem inštitutu Ivana Rakovca ZRC SAZU pet raziskovalcev z doktoratom, en raziskovalec z magisterijem in tehnična sodelavka. Oktobra 2016 se je na inštitutu na novo zaposlil mladi raziskovalec.

Raziskave v zadnjih letih obsegajo paleontologijo izbranih skupin organizmov (diatomej, silikoflagelatov, radiolarijev, foraminifer, mehkužcev, ehinodermov, koral in vretenčarjev), sedimentarno geologijo mezozojskih in kenozojskih karbonatnih platform in bazenov ter geobiologijo terciarnih in recentnih terestričnih karbonatov. Inštitut se v glavnem posveča temeljnim raziskavam, ki se izvajajo v okviru raziskovalnega programa *Paleontologija in sedimentarna geologija*, v letih 2016–2017 pa tudi v okviru temeljnega podoktorskega projekta *Biogenost vlaknatih mikrokristalnih oblik kalcita v vadoznih terestričnih okoljih*.

V letu 2016 so se izvajale naslednje raziskave: Radiolarijske datacije triasnih, jurskih in krednih globokomorskih sedimentov v Sloveniji, Avstriji, Albaniji in na Hrvaškem; Sedimentologija in paleoekologija krednih in paleocensko-eocenskih karbonatnih platform v Sloveniji, na Hrvaškem in v Bosni in Hercegovini; Stratigrafija, paleontologija in paleoekologija neogenskih sukcesij v zahodnem delu Centralne Paratetide; Taksonomija miocenskih silikoflagelatov; Geneza kapnikov v kraških jamah v Sloveniji in Španiji; Mortalitetna dinamika jamskega medveda; Kalcifikacijski produkti rastlinskih korenin v paleogenskih kalkretah in recentnih karbonatnih tleh; Antropogeno onesnaženje s težkimi kovinami. V sodelovanju z arheologi so se nadaljevale raziskave petrološke sestave in provenience kamnitih artefaktov na več najdiščih v Sloveniji. V letu 2016 so bili rezultati raziskav predstavljeni na 3 znanstvenih konferencah in objavljeni v 13 člankih.

Intenzivno mednarodno sodelovanje poteka z raziskovalci iz Avstrije, Bosne in Hercegovine, Francije, Italije, Hrvaške, Nemčije, Poljske, Španije in Švice.

Inštitut pri raziskovalnem delu sodeluje z drugimi ustanovami v Sloveniji (Oddelek za geologijo NTF UL, Geološki zavod Slovenije, Biotehniška fakulteta). Sodelavci so vključeni tudi v dodiplomske in podiplomske študijske programe na Naravoslovnotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani.

Pet najpomembnejših znanstvenih objav

- Zupančič, Nina 2016: *Influence of climate factors on soil heavy metal content in Slovenia*. Journal of soils and sediments, str. 1–11.

- Zupančič, Nina, Miler, Miloš, Šebela, Stanka, Jarc, Simona 2016: *Application of Scanning Electron Microscopy/Energy-Dispersive X-Ray Spectroscopy for characterization of detrital minerals in karst cave speleothems*. *Microscopy and microanalysis* 22, 1, str. 87–98.
- Bojanowski, J. Maciej, Jaroszewicz, Elżbieta, Košir, Adrijan, Łoziński, Maciej, Marynowski, Leszek, Wysocka, Anna, Derkowski, Arkadiusz 2016: *Root-related rhodochrosite and concretionary siderite formation in oxygen deficient conditions induced by a ground-water table rise*. *Sedimentology* 63, 3, str. 523–551.
- Moro, Alan, Horvat, Aleksander, Tomić, Vladimir, Sremac, Jasenka, Bermanec, Vladimir 2016: *Facies development and paleoecology of rudists and corals: an example of Campanian transgressive sediments from northern Croatia, northeastern Slovenia, and northwestern Bosnia*. *Facies* 62, 19, str. 18–25.
- Gawlick, Hans-Jürgen, Goričan, Špela, Missoni, Sigrid, Dumitrica, Paulian, Lein, Richard, Frisch, Wolfgang, Hoxha, Lirim 2016: *Middle and Upper Triassic radiolarite components from the Kcira-Dushi-Komani ophiolitic mélange and their provenance (Mirdita Zone, Albania)*. *Revue de micropaléontologie* 59, 4, str. 359–380.

3.4.15 Biološki inštitut Jovana Hadžija

Slovenska akademija znanosti in umetnosti (SAZU) je formalno ustanovila Biološki inštitut SAZU 21. marca 1950, inštitut pa je z rednim delom začel leta 1951, ko je imel dva redna in dva zunanja sodelavca. Njegovi sodelavci se ukvarjajo s temeljnimi in aplikativnimi raziskavami rastlinstva in živalstva na regionalnem in globalnem nivoju.

Leta 2016 je bilo na inštitutu deset raziskovalcev z doktoratom (eden je zaključil svoje delo konec leta), trije mladi raziskovalci, ena strokovna sodelavka in en tehnični sodelavec.

Raziskovalno delo je potekalo v okviru programa Biodiverziteta: vzorci, procesi, predikcije in ohranjanje (do 2017), kjer se sodelavci ukvarjajo z raziskovanjem biotske pestrosti – biodiverzitete, vključujoč taksonomsko, filogenetsko, genetsko, funkcionalno, prostorsko, interakcijsko in krajinsko diverziteteto v različnih časovnih okvirih.

Raziskave so potekale tudi v okviru 13 projektov, kjer smo proučevali spolni dimorfizem, evolucijo in biogeografijo pajkov, vzpostavljali monitoring Natura 2000 gozdnih habitatnih tipov, razvili monitoring tarčnih vrst in habitatnih tipov na Barju in pripravili naravovarstvene podlage za izvajanje kmetijske prakse, proučevali vegetacijo barja Mali plac, razvijali gozdnogojitvene ukrepe v navzočnosti invazivnih vrst, raziskovali horologijo rastlinskih vrst v Evropi, raziskovali gozdno in travniško vegetacijo vzdolž ekoloških gradientov, sodelovali pri pripravi rdeče liste habitatov in kartirali habitatne tipe.

Raziskovalno delo podpira infrastrukturni program *Naravna in kulturna dediščina* (do 2020).

Inštitut vzdržuje in dopolnjuje nacionalno pomembne podatkovne zbirke v fizični in digitalni obliki: Podatkovna zbirka vegetacijskih popisov, Palinološka zbirka Karpološka zbirka, Digitalna podatkovna zbirka FloVegSi (Favna, flora, vegetacija in paleovegetacija Slovenije), Herbarijska zbirka LJS, Malakološka zbirka, Lepidopteroška zbirka, Koleopteroška zbirka, Zbirka pajkov. Upravlja tudi knjižnico.

Inštitut redno izdaja revijo *Hacquetia* (16. letnik, dve številki letno).

Inštitut je v okviru mednarodnih projektov in drugih dejavnosti sodeloval s številnimi tujimi ustanovami in usposabljal raziskovalce iz tujine (Iran, Tajvan, Srbija). Še posebej intenzivno je bilo sodelovanje v okviru bilateralnih projektov z ZDA, Hrvaško, Črno goro, Turčijo, Madžarsko in Srbijo.

Leta 2016 je 6 raziskovalcev redno predavalo na univerzah v Ljubljani, Mariboru, Kopru in Novi Gorici, več sodelavcev pa je sodelovalo pri pripravi študija Življenje, Zemlja in regionalne študije na Podiplomski šoli ZRC SAZU.

Inštitut sodeluje s številnimi domačimi in tujimi raziskovalnimi ustanovami in drugimi uporabniki raziskav (npr. Agencijo Republike Slovenije za okolje, Zavodom za varstvo narave Slovenije, Zavodom za gozdove Slovenije, Krajinskim parkom Ljubljansko barje, ministrstvi, občinami itd.).

Trije najpomembnejši dogodki

- Nastopno predavanje A. Čarnija v Makedonski akademiji znanosti in umetnosti.
- Serija medijskih nastopov (S. Kralj-Fišer, M. Gregorič) za popularizacijo znanosti na Radiu Študent, Valu 202, POP TV-ju itd.
- Sodelovanje pri snemanju pajkov za dokumentarno oddajo The Hunt (BBC) – (Matjaž Gregorič). Rezultat tega sodelovanja sta eden najbolje sprejetih bioloških dokumentarcev in knjiga.

Pet najpomembnejših dosežkov na področju znanosti

- A. Čarni je prejel nagrado *ključi Prespe*, ki jih podeljuje občina Resen za vrhunske rezultate pri raziskavah in promociji okolice Prespanskega jezera.
- Odkritje pajka *Polys* sp. (M. Kuntner in sodelavci) je bilo predstavljeno v reviji *Newsweek*.
- A. Čarni je sodeloval s skupino strokovnjakov, ki je v 15 letih izdelala integralni pregled vegetacije Evrope (EuroVegCheckList).
- Uspešno smo zaključili projekt Finančnega mehanizma EGP – LJUBA (Ljudje za Barje – ohranjanje biotske pestrosti na Ljubljanskem barju), v katerem smo prvič vzpostavili učinkovito upravljanje in spremljanje stanja območja Natura 2000 ter sodelovanje med biološko, naravovarstveno in kmetijsko stroko. Izdelali smo komunikacijska gradiva za različne deležnike (lokalne skupnosti, razvojne, nevladne, strokovne in raziskovalne organizacije, šole) in v številnih nacionalnih javnih medijih promovirali dosežke projekta.
- M. Kuntner je gostujoči raziskovalec na Smithsonian Institution v ZDA v sklopu štipendije Fulbright (2016/17), kjer raziskuje biološke korelacije spolnega dimorfizma.

Pet najpomembnejših znanstvenih objav

- Dedeurwaerdere, Tom, Admiraal, Jeroen, Beringer, Almut, Bonaiuto, Flavia, Cicero, Lavinia, Fernandez-Wulff, Paula, Hagens, Janneke, Hiedanpää, Juha, Knights, Paul, Molinario, Erica, Šilc, Urban, et al. 2016: *Combining internal and external motivations in multi-actor governance arrangements for biodiversity and ecosystem services*. *Environmental science & policy* 58, str. 1–10.
- Quiñones Lebrón, Shakira G., Kralj-Fišer, Simona, Gregorič, Matjaž, Lokovšek, Tjaša, Čandek, Klemen, Haddad, Charles R., Kuntner, Matjaž 2016: *Potential costs of heterospecific sexual interactions in golden orbweb spiders (Nephila spp.)*. *Scientific reports* 6, str. 1–6.
- Kralj-Fišer, Simona, Čandek, Klemen, Lokovšek, Tjaša, Čelik, Tatjana, Cheng, Ren-Chung, Elgar, Mark A., Kuntner, Matjaž 2016: *Mate choice and sexual size dimorphism, not personality, explain female aggression and sexual cannibalism in raft spiders*. *Animal behaviour* 111, str. 49–55.
- Chytrý, Milan, Hennekens, Stephan M., Jiménez-Alfaro, Borja, Knollová, Ilona, Dengler, Jürgen, Jansen, Florian, Landucci, Flavia, Schaminée, Joop, Ačić, Svetlana, Agrillo, Emiliano, Čarni, Andraž, Šilc, Urban, et al. 2016: *European Vegetation Archive (EVA) : an integrated database of European vegetation plots*. *Applied vegetation science* 19, 1, str. 173–180.
- Xu, Xin, Liu, Fengxiang, Chen, Jian, Ono, Hirotsugu, Agnarsson, Ingi, Li, Daiqin, Kuntner, Matjaž 2016: *Pre-Pleistocene geological events shaping diversification and distribution of primitively segmented spiders on East Asian margins*. *Journal of biogeography* 43, 5, str. 1004–1019.

3.4.16 Inštitut za antropološke in prostorske študije

Inštitut za antropološke in prostorske študije ZRC SAZU je bil ustanovljen leta 2004 s preoblikovanjem Prostorsko-informacijskega centra, ki je deloval od leta 1994. Ustanovitev inštituta je bila utemeljena z interdisciplinarnostjo raziskav, ki združujejo antropološke študije z razvijanjem in aplikacijami metod in tehnik geografskih informacijskih sistemov (GIS) ter daljinskega zaznavanja.

Inštitut ima oddelka za antropološke študije in daljinsko zaznavanje.

V letu 2016 je bilo zaposlenih 13 oseb: strokovna tajnica, 7 raziskovalcev v oddelku za daljinsko zaznavanje in 5 v oddelku za antropološke študije.

Antropološke raziskave so osredotočene na socialnoantropološke študije na Papui Novi Gvineji, v Albaniji in Srbiji ter na arheologijo in arheoastronomijo Mezoamerike. Pri interpretaciji podatkov imajo pomembno vlogo prostorske analize, katerih metodologijo razvijamo sami, upoštevajoč konkretne probleme in naravo raziskav.

Pri daljinskem zaznavanju raziskujemo probleme samodejne registracije satelitskih posnetkov in njihovo napredno klasifikacijo, pri čemer je posebna pozornost namenjena razvijanju novih tehnik objektivne klasifikacije, umetne inteligence in modeliranja.

Pri antropoloških raziskavah smo v preteklem letu opravili terenska dela v Albaniji, Srbiji in Mehiki ter analize in interpretacije podatkov. Na področju prostorskih raziskav smo nadaljevali z uporabo daljinskega zaznavanja in GIS, obenem pa še naprej razvijali nove tehnike in metode obdelave podatkov, s težiščem na metodah prikaza rastrskih modelov višin, veččasovni analizi satelitskih posnetkov, objektni klasifikaciji in uporabi metod strojnega učenja. Raziskave so potekale v okviru programa *Antropološke in prostorske raziskave* ter več domačih in mednarodnih projektov.

Inštitut izdaja digitalno knjižno zbirko *Prostor, kraj, čas*. V letu 2016 so izšle štiri monografije. Trije raziskovalci inštituta delujejo kot glavni urednik, področni urednik in član uredniškega odbora revije *Anthropological Notebooks*, ki jo izdaja Društvo antropologov Slovenije.

Mednarodna dejavnost vključuje vabljen predavanja na tujih univerzah, članstvo v mednarodnih uredniških odborih, članstvo v upravnih odborih mednarodnih strokovnih organizacij ter sodelovanje z visokoškolskimi in raziskovalnimi ustanovami v Združenem kraljestvu, Mehiki, Franciji, Bosni in Hercegovini, Španiji, Avstriji, Avstraliji, Nemčiji, Belgiji, Finski in ZDA.

Sodelavci inštituta so vključeni v pedagoške procese na Fakulteti za gradbeništvo in geodezijo, Filozofski fakulteti UL, in Podiplomski šoli ZRC SAZU, kjer je B. Telban koordinator antropološkega modula in nosilec in izvajalec skupnega predmeta.

Trije najpomembnejši dogodki

- Soorganizacija mednarodnega znanstvenega seminarja z Yamaguchi Prefectural University: *Routes, Landscapes and Heritages / Poti, pokrajine in dediščine*, Dvorana Zemljepisnega muzeja ZRC SAZU, Ljubljana, 31. 8.
- Organizacija srečanja *Earth observation @ ESA* skupaj z Ministrstvom za gospodarstvo in tehnologijo (MGRT RS) in Evropsko vesoljsko agencijo (ESA): *Opportunities for Slovenia*, Atrij ZRC, Ljubljana, 8. 6.
- Predavanje na University of Arkansas, Center for Advanced Spatial Technologies: *Mapping, modelling and visualizing newly discovered archaeological sites in Mexico*, Fayetteville, 18. 4.

Dva najpomembnejša dosežka na področju znanosti

- Vzpostavitev sistema za samodejno zaznavanje vodnih površin iz satelitskih posnetkov Sentinel-1. Skupaj s podjetjem GeoCodis za Agencijo za okolje RS.
- Borut Telban je bil izvoljen v naziv *redni profesor* za področje antropologije, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana, 26. 7.

Pet najpomembnejših znanstvenih objav

- Gregorič Bon, Nataša, Repič, Jaka 2016: *Moving places. Relations, return and belonging*. Berghahn Books, New York in Oxford, 234 strani.
- Pehani, Peter, Čotar, Klemen, Marsetič, Aleš, Zaletelj, Janez, Oštir, Krištof 2016: *Automatic geometric processing for very high resolution optical satellite data based on vector roads and orthophotos*. Remote sensing 8, 4, 26 strani.
- Popit, Tomislav, Supej, Blaž, Kokalj, Žiga, Verbovšek, Timotej 2016: *Primerjava metod za geomorfometrične analize hrapavosti površja na primeru Vipavske doline = comparison of methods for geomorphometric analysis of surface roughness in the Vipava valley*. Geodetski vestnik 60, 2, str. 227–240.
- Telban, Borut: *Kraji in časi v novogvinejski pokrajini*. Prostor, kraj, čas 10. Založba ZRC, Ljubljana, 113 strani.
- Šprajc, Ivan, Sánchez Nava, Pedro Francisco, Ortiz Cañas, Alejandro 2016: *Orientaciones astronómicas en la arquitectura de Mesoamérica: Occidente y Norte*. Prostor, kraj, čas 12. Založba ZRC, Ljubljana, 65 strani.

3.4.17 Družbenomedicinski inštitut

Inštitut deluje od leta 1981, sprva pod imenom Inštitut za medicinske vede ZRC SAZU, ki je prednostno obravnaval rodnostno vedenje (zlasti reproduktivno zdravje) in samomorilnost v Sloveniji. Od leta 1999 se inštitut imenuje Družbenomedicinski inštitut ZRC SAZU, saj je raziskovalno delo na področju preučevanja nizke rodnosti, migracij, avto- in heteroagresivnih vedenj ter duševnih motenj vedno bolj potekalo v okviru družboslovnih, humanističnih in medicinskih disciplin. Inštitut v zadnjih letih izvaja interdisciplinaren, znanstveno kritičen in empirično podprt pristop obravnave aktualnih družbenomedicinskih problematik, kot so duševno zdravje, stres, samokvantificiranje, raba zdravstvenih podatkov, nasilje v družinah, ambivalentni, solidarni in konfliktni odnosi med spoloma in generacijami različnih družbenih skupin. Problematike obravnava večnivojsko z vidika različnih znanstvenih epistemologij ter metodologijo, ki je utemeljena v tesni triangulaciji kvalitativnih in kvantitativnih pristopov. Vsebine presoja v kontekstu lokalne in globalne dinamike družbenih sprememb, intenzivnega tehnološkega razvoja ter vpeljevanja novih tehnologij ter informacijskih orodij na področje zdravstva, pri čemer se osredotoča na nastajajoče družbene neenakosti, oblike solidarnosti ter kreativnosti. Akademski pristop dopolnjuje s prenosom znanja ter povezovanjem z vladnimi in nevladnimi strokovnimi institucijami, drugimi sektorji ter skupnostnimi akterji na lokalni, nacionalni in mednarodni ravni.

V letu 2016 so raziskovalke pripravile raziskovalne in strokovne vsebine ter uredile zbornik prispevkov iz področja nasilja v družini. Izvedle so tudi serijo usposabljanj za zdravstvene delavce kako prepoznati in obravnavati nasilje v družinah v okviru zdravstvene dejavnosti. Obenem so sodelavke v okviru nacionalnih projektov presojale psihološke profile oseb, ki so bile izpostavljene prenatalnemu stresu, opravile obsežen pregled in analizo kritične literature s področja nastajajočih praks v kontekstu digitalnega zdravja in medicine ter vzpostavile spletno e-orodje za celovito podporo promociji zdravja na delovnem mestu v zdravstveno socialnem in izbranih dejavnostih javnega sektorja. V okviru treh mednarodnih projektov pa so izdelale več nacionalnih poročil iz področja enakosti spolov v akademski in raziskovalni sferi, opravile analizo dejavnikov, ki vplivajo na ponovne psihiatrične bolnišnične sprejeme na slovenskih zdravstvenih podatkovnih bazah ter analizirale socialno varnost, socialne politike in politike na trgu dela/na področju zaposlovanja napotenih delavcev.

Sodelavke so tudi pedagoško dejavne na Univerzi v Ljubljani in v Novi Gorici ter v okviru Podiplomske šole ZRC SAZU.

Pri svojem raziskovalnem delu se je inštitut v letu 2016 povezoval in sodeloval s številnimi slovenskimi in ustanovami v tujini, med njimi z univerzo v Novi Gorici in Ljubljani, z Zvezo svobodnih sindikatov Slovenije, Inštitutom za produktivnost, Zavodom za zdravstveno zavarovanje Slovenije, Nacionalnim inštitutom za javno zdravje, Kliničnim centrom Ljubljana, Ministrstvom za zdravje, Ministrstvom za delo, družino in socialne zadeve, Službo Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko, Zdravniško zbornico Slovenije, Centrom za socialno delo Maribor, Zavodom EMMA, Filozofsko fakulteto Univerze v Zagrebu, norveško Univerzitetno psihiatrično bolnišnico St. Olavs, finskim Nacionalnim inštitutom za zdravje in blaginjo (THL), avstrijskim Inštitutom za izboljševanje možnosti na področju duševnega zdravja (IMEHPS), romunsko Nacionalno šolo za javno zdravje, upravljanje in razvoj kadrov in Univerzo v Veroni.

Trije najpomembnejši dogodki

- Zaključna konferenca z mednarodno udeležbo: *Zdravstvo – pomemben člen pri preprečevanju nasilja v družini*, Zdravniška zbornica Slovenije, Ljubljana, 4. 6.
- Predstavitve projekta POND_SiZdrav na konferenci Ministrstva za zdravje RS (Lilijana Šprah): *Od projektov do sistemske rešitve*, Hotel Slon, Ljubljana, 26. 10.
- Vabljeni predavanja na znanstveni konferenci Inter-congress of International Union of Anthropological and Social Sciences World anthropologies and privatization of knowledge: engaging anthropology in public (Jana Šimenc): *Voices on-line: exploring digital health as a form of participatory action*, Dubrovnik, Hrvaška, 4.–9. 5.

Pet najpomembnejših dosežkov na področju znanosti

- Vzpostavitev prvega prosto dostopnega spletnega e-orodja za celovito podporo promociji zdravja na delovnem mestu v treh različicah in s priložniki (e-OPSA: Orodje za obvladovanje psihosocialnih tveganj in absentizma v socialno zdravstvenem in izbranih dejavnostih javnega sektorja; www.opsa.si).
- Posebna tematska številka znanstvene revije Socialno delo »Za preseganje monodisciplinarnosti pri obravnavanju nasilja v družini«, 55 (1–2).

- Uredništvo in avtorstva znanstvenih ter strokovnih prispevkov v zborniku »Zdravstvo – pomemben člen pri preprečevanju nasilja v družini«, Zdravniška zbornica Slovenije, Ljubljana (ISBN 978-961-6185-18-9).
- Predstavitev projekta POND_SiZdrav, kot primera dobre prakse v Sloveniji v letnem poročilu Finančnega mehanizma EGP in Norveškega finančnega mehanizma 2015–2016.
- Lilijana Šprah, vabljeno predavanje predstavitve projektnih rezultatov: Organisation of data analyses and measuring of comorbidity/ multi morbidity na Tehnični univerzi na Dunaju, 12. 10.

Pet najpomembnejših znanstvenih objav

- Knežević Hočevnar, Duška 2016: *Nasilje v družinah v okoljih, kjer »vsak vsakega pozna«: nekateri pomisleki*. Socialno delo 55, 1-2, str. 39–53.
- Šimenc, Jana 2016: *»Vsi smo preobremenjeni, zdaj pa še to«: Pogledi zaposlenih v socialnih in zdravstvenih službah na (ne)sodelovanje v multidisciplinarnih timih v primerih nasilja v družini*. Socialno delo 55, 1-2, str. 27–38.
- Charatsari, Chrysanthi, Črnič Istenič, Majda 2016: *Gender, farming and rural social research : a relationship in flux*. V: Shucksmith, Mark, Brown, David Louis (ur.): *Routledge international handbook of rural studies*, Routledge International Handbooks, str. 389–399.
- Zorjan, Saša, Smrke, Urška, Šprah, Lilijana 2016: *Odnos med ovirami, prepoznavo in ukrepanjem zdravstvenega osebja v primerih suma na nasilje v družini*. V: Filej, Bojana (ur.): *Skrb za zdravje : zbornik prispevkov z recenzijo = Caring for health: proceeding book with peer review*. Alma Mater Europea - ECM, str. 146–154.
- Zavrtnik, Simona, Cukut Krilić, Sanja 2016: *Destinacija. Evropa: pot od schengenske 'e-meje' do rezalnih žic*. Časopis za kritiko znanosti 44, 264, str. 247–260.

3.4.18 Filozofski inštitut

Filozofski inštitut ZRC SAZU je bil ustanovljen leta 1979 kot Inštitut za marksistične študije in leta 1988 preimenovan v Filozofski inštitut. Raziskovalna usmeritev inštituta vsebuje štiri temeljne problemske osi, in sicer filozofijo v razmerju z znanostjo, filozofijo v razmerju z umetnostjo, filozofijo v razmerju s politiko in filozofijo v razmerju s filozofijo. Inštitut od svoje ustanovitve dalje razvija svoje raziskave kot sestavni del mednarodne filozofske diskusije. Raziskovalna področja, ki jih raziskovalci in sodelavci inštituta sistematično in kontinuirano raziskujejo, so: etika, estetika, sodobna filozofija, politična in pravna filozofija, zgodovina politične misli, zgodovina in filozofija znanosti, filozofija Immanuela Kanta, filozofski pomen psihoanalize, predvsem psihoanalize Jacquesa Lacana.

V letu 2016 je bilo na Filozofskem inštitutu zaposlenih štirinajst sodelavcev.

Inštitut je izvajal svoje raziskovalno delo v okviru raziskovalnega programa *Pogoji in problemi sodobne filozofije* (vodja prof. dr. A. Zupančič Žerdin) in raziskovalnih projektov (*Filozofija krize: ekonomija – politika – ekologija, Rekonfiguracija ontologije*). Osnovno izhodišče raziskovalnega dela je preučevanje usode in mutacij tradicionalnih filozofskih kategorij v sodobni filozofski misli, po drugi strani pa vprašanje, katere so tiste ključne nove kategorije, ki jih v mišljenje vpelje sodobna filozofija.

Nadaljevala se je publicistična dejavnost inštituta. V knjižni zbirki *Teoretska praksa arhitekture* sta izšli deli Anthonyja Vidlerja *Zgodovine neposredne sedanosti* in Petre Čeferin *Niti uporabni niti estetski objekt. Strukturna logika arhitekture* (v sodelovanju s Fakulteto za arhitekturo UL). V knjižni zbirki *Historia scientiae* je izšlo delo Plinij starejši, *Naravoslovje 3. Zoologija in primerjalna anatomija*. Izšle so tri številke revije *Filozofski vestnik*, ki jo izdaja inštitut (revija je indeksirana v A&HCI, Scopus in drugih mednarodnih indeksih), druga, tematska številka *Reason + Enjoyment*, s prispevki v angleškem jeziku. V izdanih številkah so sodelovali z izvirnimi znanstvenimi članki domači in tuji avtorji.

Temeljna značilnost raziskovalnega dela je bila njegova interdisciplinarna naravnost in močna mednarodna vpetost. Sodelavci inštituta so sodelovali v mednarodnem projektu *SATORI*.

Filozofski inštitut je tudi v letu 2016 nadaljeval pedagoške dejavnosti. V okviru Podiplomske šole ZRC SAZU je izvajal modul *Transformacije sodobne misli – Filozofija, psihoanaliza, kultura*. Sodelavec inštituta je profesor na

Zhejiang University, Hangzhou na Kitajskem, sodelavka inštituta je profesorica na Akademie der bildenden Künste Wien v Avstriji in sodelavka inštituta je profesorica na European Graduate School, Saas Fee, v Švici.

Trije najpomembnejši dogodki

- Sodelovanje v diskusiji (Peter Klepec): *Strah: edini, ki se ga moramo bati?*, UNESCO svetovni dan filozofije, SNG Maribor, Maribor, 17. 11.
- Drugi mednarodni kolokvij: *Suverenost, migranti in kultura*, Atrij ZRC, Ljubljana, 24.–25. 11.
- Razprava ob izidu knjige Petre Čeferin: *Niti uporabni niti estetski objekt. Strukturna logika arhitekture*, Atrij ZRC, Ljubljana, 14. 12.

Pet najpomembnejših dosežkov na področju znanosti

- *Reason + Enjoyment*, mednarodna številka *Filozofskega vestnika* s prispevki v angleškem jeziku, urednici Kate Montague in Sigi Jöttkandt.
- Tadej Troha: *No louder: Beckett and the dynamics of pause*, predavanje na konferenci *Sei es etwas oder nichts: Beckett and dialectics*, Freie Universität Berlin, Friedrich Schlegel Graduiertenschule für literaturwissenschaftliche Studien, Berlin, Nemčija, 1. 2.
- Alenka Zupančič, profesorica na *European Graduate School*, Saas Fee, Švica.
- *Art, politics and aesthetic revolution: a discussion between professor Wang Jie and Ales Erjavec*, objavljeno v *Makesi zhu yi mei xue yan jiu/Research on Marxist aesthetics*, 1/2016, Šanghaj, Kitajska.
- Marina Gržinič, profesorica na *Akademie der bildenden Künste Wien*, Dunaj, Avstrija.

Pet najpomembnejših znanstvenih objav

- Šumič Riha, Jelica 2016: *Politics and psychoanalysis in the times of the inexistent other*. V: Tomšič, Samo, Zevnik, Andreja (ur.), *Jacques Lacan: between psychoanalysis and politics*, Routledge, New York, ZDA.
- Zupančič Žerdin, Alenka 2016: »You'd have to be stupid not to see that«. Parallax 4, Leeds, Velika Britanija.
- Erjavec, Aleš: *From literary to visual culture and aesthetics*. V: Cvejić, Žarko, Filipović, Andrija, Petrov, Ana (ur.): *The crisis in the humanities: transdisciplinary solutions*. Cambridge Scholars Publishing, Newcastle upon Tyne, Velika Britanija.
- Klepec, Peter: *Kapitalizam i perversija. 1, Profitabilne strasti*. Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića, Novi Sad, Sremski Karlovci, Srbija.
- Nedoh, Boštjan: *Alive or undead?: biopolitics between Esposito's vitalism and Lacanian psychoanalysis*. V: Chiesa, Lorenzo, Nedoh, Boštjan, Piasentier, Marco (ur.): *Italian biopolitical theory and beyond: genealogy, psychoanalysis, and biology*. Paragraph 1. Edinburgh University Press, Edinburgh, Velika Britanija.

3.4.19 Založba ZRC

Založba ZRC je hišna akademska založba, ustanovljena leta 1993, v prvi vrsti skrbi za objavljanje del, ki nastajajo v okviru inštitutov ZRC SAZU. Zalaga 14 strokovnih revij in izdaja izvirne znanstvene monografije, vključno s prevodi, leksikografskimi deli, kritičnimi izdajami virov in zemljevidi. Dejavnost založbe zajema tudi elektronske medije (CD-plošče, prosto dostopne spletne publikacije) in avdiovizualno produkcijo. Od leta 2011 sodita pod organizacijsko enoto Založba ZRC še knjigarna Azil, specializirana za humanistično in družboslovno literaturo, in Atrij, javni prostor za promocijo znanstvenoraziskovalnega dela ZRC SAZU, ki se z več prireditvami tedensko dejavno vključuje v kulturno in družabno življenje mesta.

V letu 2016 se je Založba ZRC ponovno približala po številu izidov rekordnemu letu 2011 in izdala približno toliko publikacij kot leto prej. Z letnico 2016 je izšlo 28 števil revij in 86 monografij. Med njimi je 8 knjig, ki so izšle le v enem od elektronskih formatov (pdf ali html) in štiri ponatisi. Konec leta 2016 je knjižni katalog Založbe ZRC štel 1116 knjig (vključno z drugimi izdajami in ponatisi): 693 naslovov (62,1 %) je izšlo v kateri od 50 zbirk (med njimi 2, ki sta že zaključeni). Inštituti ZRC so med letoma 1993 in 2016 v sklopu 14 števil revij (4 so že ugasnile) izdali 510 števil (pred letom 1993 še 197).

ZRC SAZU vztrajno povečuje svojo večinoma prosto dostopno zbirko digitalnih objav. Spletni katalog publikacij je decembra 2016 vseboval 269 monografij (v pdf-formatu), polovica revij je že uredila svoje arhive in tekoče objave v programskem okolju Open Journal System. Prek portala Google Books je bilo dostopnih 535 monografij; v letu 2016 so si (od maja 2012) uporabniki prek tega vmesnika ogledali 10-milijonto stran knjig ZRC

SAZU. Še hitreje, v manj kot dveh letih (avgusta 2016), je do svoje desetmilijonte poizvedbe prišlo tudi najodmevnejše spletišče ZRC SAZU, slovarski portal Fran Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša, ki je jeseni predstavil nekaj vsebinsko-funkcionalnih dodatkov, tudi digitalno različico drugega zvezka Slovenskega lingvističnega atlasa, ki je v knjižni obliki izšel spomladi.

Z letom 2016 smo uvedli redno snemanje prireditev Založbe ZRC in Knjigarne AZIL na video. Arhiv posnetkov, ki ga ponujamo na ogled na YouTube kanalu ZRC SAZU, tako šteje že 120 videoposnetkov. Prodajno-promocijsko je v letu 2016 založba sodelovala na 71 prireditvah (27 jih je tudi sama organizirala), tako spomladi kot jeseni pripravila uspešno prodajno akcijo naših starejših knjig in tri tiskane prodajne kataloge (spomladanskega, letnega, angleškega).

Založništvo ZRC SAZU sta v letu 2016 zaznamovala predvsem dva jesenska dogodka. Prvi je bil izid dolgo pričakovanega *Sinonimnega slovarja slovenskega jezika* (glavna urednica Jerica Snoj) Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša, za katerega je Založba ZRC (v sodelovanju z novo, učinkovito promotorko raziskovalnih rezultatov Agato Tomažič) pripravila uspešno prednaročniško akcijo in več promocijsko-propagandnega gradiva. Drugi je bil 70-letnica zbirke Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev, ki smo jo praznovali novembra. Glavni urednik te brez dvoma najpomembnejše slovenske knjižne zbirke, Matija Ogrin ter Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede so ob dogodku pripravili izjemno bero. V zbirki je izšlo pet knjig (knjige iz opusov Vladimirja Bartola, Edvarda Kocbeka in Zofke Kveder ter monografiji o Vladimirju Truhlarju in Jožetu Udoviču), *Kapelski pasijon* je odprl novo podzbirko *Dela starejšega slovenskega slovstva*, zbirki pa so posvetili tudi poseben zbornik.

Za oblikovno prenovu zbirke *Zbranih del* je Jurij Jančič prejel nagrado na 32. Slovenskem knjižnem sejmu, in sicer v kategoriji leposlovnih zbirk. Založba ZRC je na tej osrednji slovenski založniški prireditvi presenetljivo prejela še dve oblikovalski nagradi (med skupno osmimi kategorijami). Oblikovalka Tanja Radež je za oblikovanje knjige *Made in YU 2015* (ur. Jernej Mlekuž in Tanja Petrovič) zmagala v kategoriji znanstvenostrokovnih knjig, Sara Badovinac in Peter Zabret pa s knjigo *Guardians of the Spoon* v kategoriji bibliofilsko-monografskih knjig. Obe monografiji je izdal Inštitut za kulturne in spominske študije.

Med drugimi pomembnimi monografijami iz leta 2016 velja izpostaviti spletno aplikacijo in zbirko *Slovenska historična topografija* Zgodovinskega inštituta Milka Kosa, kjer je izšla prva knjiga, *Historična topografija Kranjske* (ur. Miha Kosi, Matjaž Bizjak, Miha Seručnik, Jurij Šilc). Tudi Geografski inštitut Antona Melika je praznoval 70-letnico, dogodek pa je pospremila razkošna monografija *Terasirane pokrajine* (vodja projekta Drago Kladnik). Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta je predstavil rezultate evropskega projekta MoMoWo (100 projects in 100 years. European Women in Architecture and Design 1918–2018; Architecture & Design Itineraries across Europe), Inštitut za arheologijo pa zanimiv priročnik *Okoljska arheologija in paleoekologija* (Maja Andrič, Tjaša Tolar, Borut Toškan). Celotna naklada knjige *Kraški kruh* (Božidar Premrl), ki jo je izdal Inštitut za slovensko narodopisje, je pošla še pred jesenjo. Vseeno se zdi, da je največ knjig, ki so odmevale v širši javnosti v letu 2016, izdal Inštitut za kulturne in spominske študije. Poleg že omenjenih tudi monografije *Zgodovina Brazillije*, drugo izdajo klasične zgodovinske študije *Svet pod Krimom* Ferda Gestrina in antologije *Zgodovina historične misli* (ur. Oto Luthar, Gregor Pobežin, Marta Šašel Kos, Nada Grošelj; soizdajatelj Inštitut za kulturno zgodovino) ter monografijo *Umetniški ustroj Noordung* Bojana Anđelkovića.

3.4.20 Opredelitev doseganja finančnih ciljev

- **Prihodki po obračunskem načelu**

V letu 2016 smo ustvarili 14.489.668 evrov prihodkov in 14.342.062 evrov odhodkov. Poslovno leto smo sklenili s presežkom prihodkov nad odhodki v višini 147.606 evrov, oziroma 146.431 evrov po obračunu davka od dohodka pravnih oseb.

Presežek prihodkov na delu javne službe v višini 97.637 evrov je izkazan izključno zaradi izpolnjevanja določila 8. odstavka 33. člena Uredbe o normativih in standardih za določanje sredstev za izvajanje raziskovalne dejavnosti, financirane iz Proračuna Republike Slovenije, ki pravi, »če raziskovalna organizacija pri izvajanju programa oziroma projekta uporablja raziskovalno opremo, ki je že v celoti amortizirana in ne more obračunati amortizacije, oziroma če znesek sredstev, prejetih od financerja, za pokrivanje stroškov amortizacije presega znesek stroškov amortizacije obračunskega obdobja, se za razliko prihodkov iz tega naslova oblikuje presežek prihodkov nad odhodki. Presežek iz tega naslova pa se razporedi za investiranje v nakup raziskovalne opreme ali sredstva vrne v proračun, skladno z normativnimi akti, ki urejajo razporejanje presežka prihodkov nad odhodki.« Skladno z določili uredbe bo izkazani presežek razporejen za investiranje v nakup opreme, potrebne za izvajanje raziskovalne dejavnosti.

Presežek prihodkov na delu tržne dejavnosti znaša 49.969 evrov oziroma 48.794 evrov po obračunu davka na dohodek pravnih oseb.

Celotni realizirani prihodki so nižji od načrtovanih za odstotno točko. V primerjavi s preteklim letom so realizirani prihodki višji za šest odstotnih točk. Realizirani presežek prihodkov je za več kot polovico nižji kot leto prej.

Prihodki javne službe so realizirani v višini 13.872.513 evrov z indeksom 98. Projektno izvajanje raziskovalnega dela na večletnih projektih ima za posledico neenakomerno razporeditev nastajanja stroškov in s tem tudi neenakomerno realizacijo prihodkov. Realizirane prihodke pripoznamo, ko nastajajo dejanski stroški, zato jih je v finančnem načrtu za posamezno leto zelo težko točno napovedati. Navedeno se izkazuje v postavkah, na katerih so realizirani prihodki pomembno nižji oziroma višji od načrtovanih. Znižanje sredstev v preteklih letih, zaradi česar je znanost izgubila sredstva v višini enoletnega financiranja, še vedno negativno vpliva na finančni položaj javnih raziskovalnih zavodov. Nastaja vrzel, ki smo jo v letu 2016 še uspeli nadoknaditi s koriščenjem razmejenih prihodkov iz leta 2015, ustvarjenih s premoščenjem obvladovanjem stroškov.

Nedoseganje načrtovanih prihodkov *raziskovalnih programov* je posledica razmejitve prihodkov v leto 2017, ko bodo nastali stroški, povezani z dodatnimi raziskovalnimi aktivnostmi v novem programskem obdobju.

Realizacija prihodkov na *infrastrukturnem programu* za odstotek presega načrtovan obseg.

Enaki načrtovanim so sredstva za izvajanje dolgoročnega programa Naravna in kulturna dediščina slovenskega naroda, ki ga sofinancira Slovenska akademija znanosti in umetnosti. Poleg teh sredstev ustanoviteljica sofinancira tudi delovanje Pravopisne komisije SAZU in ZRC SAZU v višini 2.500 evrov ter izdajo znanstvenih publikacij v višini 12.000 evrov, ki so zajeti med drugimi prihodki.

Večji negativni odmik na postavki *raziskovalnih projektov* je posledica zaključka večjega števila projektov, zamika začetka financiranja novih projektov ter razmejitve dela prihodkov v prihodnje obračunsko obdobje.

Realizacija prihodkov iz naslova financiranja *mladih raziskovalcev* presega načrtovane okvire.

Višja od načrtovanih so sredstva, prejeta za namene *ustanoviteljskih obveznosti* ter *povračil stroškov v zvezi z delom in drugih osebnih prejemkov*, kar je posledica sprostitev plač in drugih stroškov dela, za kar je ARRS delno zagotovila dodatna sredstva (ne pa v celoti).

Na postavki *sofinanciranje mednarodnih projektov* so tudi letos sredstva nižja od načrtovanih za 18 %, kar je posledica več različnih dejavnikov: od zamud pri objavljanju razpisov iz naslova strukturnih in kohezijskih sredstev in izjemno nizke stopnje uspeha na razpisih iz programa Obzorje 2020. Na tematikah, povezanih s humanistiko, so možnosti skoraj nične. Tako je največji izpad na postavki prav na programih Obzorje 2020, kjer zaradi velike konkurence in redkih razpisanih tematik za humanistiko tudi v prihodnje ne pričakujemo višjih

prihodkov. Drugače je na področju strukturnih skladov in teritorialnega sodelovanja, kjer so se projekti letos že začeli izvajati, zato večje finančne učinke pričakujemo v letu 2017.

Prihodki iz *tržne dejavnosti* so realizirani v višini 617.155 evrov z indeksom 122. V primerjavi z letom poprej prihodki tržne dejavnosti izkazujejo indeks 92. Kljub pesimističnim napovedim, ki smo jih upoštevali pri pripravi finančnega načrta, smo z usmerjenim in načrtnim poslovanjem uspeli realizirati višje prihodke od načrtovanih.

Velik del tržnih prihodkov so prinesli različni manjši tržni projekti za izdelave različnih ekspertnih mnenj oziroma projektnih nalog ter večji projekt Inštituta za antropologijo in prostorske študije, ki ga izvajajo skupaj z European Space Agency. Uspešnica leta je bil tudi Slovar slovenskih sinonimov, ki je plod dolgoletnega dela Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša. Preostali realizirani prihodki izvirajo iz naslova prodaje publikacij in drugih storitev za trg.

Primerjava načrtovanih in realiziranih kazalnikov uspešnosti poslovanja

	Kazalnik	Načrtovano 2016	Realizirano 2016	Indeks realizirano/načrtovano 2016	Realizirano 2015	Indeks realizirano 2016/2015
1.	Število raziskovalnih projektov	61	72	118	78	92
2.	Število mednarodnih projektov	28	34	121	27	126
3.	Število raziskovalnih programov – vključno sodelujoči	18	18	100	18	100
4.	Število mladih raziskovalcev	35	31	89	36	86
5.	Prihodki iz tržne dejavnosti	505.000	617.155	122	569.375	92

Pojasnila na področjih, kjer zastavljeni cilji niso bili doseženi

Zaradi uspešno zaključenih usposabljanj pred načrtovanim rokom enega leta po zaključku financiranja ARRS število mladih raziskovalcev v letu 2016 in manjšega števila novih mladih raziskovalcev, je bilo njihovo število nižje od načrtovanega.

Prav tako nam žal ni uspelo doseči dolgoročnega cilja, da bomo povečali sredstva za izvajanje skupnega dolgoročnega programa *Naravna in kulturna dediščina slovenskega naroda*, dejansko so se sredstva znižala za 15.000 evrov: na 221.000 evrov. V letu 2017 se je trend zniževanja ustavil in skupaj smo pristopili k iskanju rešitev za ponovno povečanje na izhodiščne vredosti iz leta 2012.

3.5 Nedopustne oziroma nepričakovane posledice pri izvajanju programa dela

Eno največjih težav predstavlja neobstoj stabilnega t. i. programskega financiranja, ki ga slabša še neupoštevanje kontinuitete razpisov. Sredstva za raziskovalno dejavnost so preveč odvisna od sprejetja dokumentov ali od proračunov, kar je povsem politična zadeva. Najbolj pereče je to pri raziskovalnih sredstvih naših ministrstev in zlasti ARRS, ki upravljajo z raziskovalnim denarjem. Roki razpisov se ves čas zamikajo, in če so odobreni, obvestilo o tem sovпада z datumom začetka izvajanja. Raziskovalne ustanove imamo zato velike težave pri organizaciji dela, še zlasti pri kadrovanju. Zaradi negotovosti v raziskovalni sferi in zaradi velike odvisnosti od projektnega financiranja je tak način poslovanja ARRS povsem nesprejemljiv. Podobno je tudi z evropskimi sredstvi, s katerimi upravlja Slovenija.

Zahtevamo, da se ARRS in drugi organi, zlasti Služba vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko (SVRK), držijo predvidenih časovnic. Od konca evalvacijskih postopkov do začetka izvajanja projektov mora biti dovolj časa, da se ustanove lahko organizacijsko pripravijo. **Rezultati projektnih razpisov morajo biti znani pred koncem poslovnega leta in ne, da glavni financer raziskovalne dejavnosti ARRS pušča v negotovosti celo raziskovalno sfero vse do prve četrtine leta.** Glede na to, da smo javni zavod, je takšna praksa nedopustna.

Velik problem predstavlja dinamika financiranja, saj glavnino sredstev prejmemo v drugi polovici leta, kar povzroča veliko težav pri načrtovanju in izvedbi konkretnih aktivnosti. Sredstva so pogosto nakazana v obdobju, ko izvedba določenih raziskav (npr. zaradi neugodnih vremenskih pogojev v zimsko-jesenskem obdobju) ni mogoča. Za doseg večje produktivnosti in hkrati boljše gospodarnosti z javnimi sredstvi predlagamo financiranjem dolgoročno načrtovanje, ki bo omogočilo boljše predvidljivost ter smotrno načrtovanje in izvajanje raziskovalne dejavnosti.

V letu 2016 je bil začet sanacijski načrt na Glasbenonarodopisnem inštitutu, ker je inštitut že več zaporednih let ni uspel pokriti tekočih odhodkov s tekočimi prihodki in tako v celoti izkoristil svoje prihranke. Sanacijski načrt je predvidel spremembo sistemizacije delovnih mest ter zaposlitve za krajši delovni čas. V veljavo je stopil 1. 1. 2017, zato bodo prihranki opazni šele v letu 2017. Sodelavke in sodelavci se bodo prizadevali in aktivno iskali možnosti za prijave projektov, pri čemer jim bomo aktivno pomagali.

3.6 Ocena učinkov poslovanja na druga področja, predvsem na gospodarstvo, socialo, varstvo okolja, regionalni razvoj in urejanje prostora

Prva in najpomembnejša naloga inštitutov ZRC SAZU je temeljno raziskovanje, ki je lahko uspešno in prodorno le v razmerah ustvarjalne svobode in stabilnega financiranja. Temeljno raziskovanje, ki temelji na raziskovalni radovednosti, mora biti dolgoročno in njegov glavni rezultat mora biti znanje. Šele znanje določa stopnjo razvitosti in konkurenčnosti sodobne države. Visoka kakovostna raven znanja omogoča učinkovit prenos v prakso in s tem pozitiven učinek na druga področja. ZRC SAZU izsledke svojega temeljnega raziskovanja prek aplikativnih, tržnih in drugih podobnih projektov (npr. CRP-ov) že desetletja prenaša v prakso.

Konkurenčnost in blagostanje družbe sta v veliki meri odvisni od »stanja duha«, ki vlada v družbi. Pozitivne težnje v družbenem oz. duhovnem razvoju so podlaga in predpogoj za uspešno inovativno gospodarstvo. Samo v sproščeni družbi, kjer so glavne vrednote svoboda, znanje in ustvarjalnost, lahko pride do dolgoročnega napredka v konkurenčnosti in blagostanju. ZRC SAZU kot ena vodilnih ustanov s področja humanistike in družboslovja ima možnosti za odstiranje družbenih značilnosti, procesov, nasprotij, potencialov in podobno.

ZRC SAZU s svojim delom prispeva k:

- sooblikovanju identitete in krepitvi čuta pripadnosti in odgovornosti: nacionalna identiteta, zgodovinska zavest, kulturni spomin;
- upravljanju območij, regionalnemu razvoju in regionalnemu menedžmentu, okoljskemu menedžmentu, upravljanju zavarovanih območij, upravljanju voda in vodnih virov, skladnemu prostorskemu razvoju;
- upravljanju in varovanju kulturne in naravne dediščine: raziskave umetnostnih spomenikov, priprave modelov upravljanja, obdelave in hranjenje gradiva;
- umestitvi velikih infrastrukturnih objektov, študij ranljivosti okolja, okoljevarstvenih mnenj;
- večji vključenosti ljudi v procese odločanja in upravljanja: socialne inovacije, »governance« in participativni proces;
- oblikovanju storitev/modelov: priprava strategij npr. migracijske in medkulturne politike;
- vključevanju evropskih normativov na regionalnih ravneh, raziskavah in prikazih plazovitosti;
- sooblikovanju vzorcev vedenja (pri odnosu do okolja, kulturnih dosežkov itd.);
- oblikovanju novih turističnih produktov in bolj zdravi družbi;
- učinkovitejši preventivi za zmanjševanje škode zaradi naravnih nesreč in izdelavi ocen tveganj, upošteva je čezmejne vplive nesreč;
- socialni, kulturni, humani, etični družbi in družbeno odgovornim državljanom;
- osveščanju osnovnošolske in srednješolske mladine ter dopolnitvam učnih načrtov, npr. na področju medkulturne vzgoje, geografije, slovenskega jezika, zgodovine, zamejstva, varovanja okolja in prostora;
- podpori projektom ESFRI;
- ohranjanju biodiverzitete in habitatov ter vzpostavitvi sistema upravljanja območij Natura 2000;
- spodbujanju različnih sektorjev gospodarstva s poudarkom na ustvarjalnem gospodarstvu in inovacijah;
- razvoju kulturnih in ustvarjalnih dejavnosti;
- oblikovanju družbe znanja, človeških virov ter socialnega in ustvarjalnega kapitala;
- razvoju sodobnih računalniških tehnik, metod in modelov za potrebe prostorskih in družbenih analiz ter načrtovanja;
- izvajanju z zakonom določenih upravnih postopkov.

3.7 Ocena gospodarnosti in učinkovitosti glede na opredeljene standarde in merila, kot jih je predpisalo ministrstvo, in ukrepi za izboljšanje učinkovitosti ter kakovosti poslovanja PU

ZRC SAZU kot javno raziskovalni zavod pri svojem poslovanju porablja sredstva v skladu z Uredbo o normativih in standardih za določanje sredstev za izvajanje nacionalnega raziskovalnega in razvojnega programa ter z navodili, ki jih predpisujejo financerji mednarodnih in ostalih projektov.

Skrbno načrtovanje prihodkov in dohodkov za posamezne organizacijske enote in za ZRC SAZU kot celoto omogoča prožno prilagajanje spremenjenemu finančnemu položaju. Pravočasno ugotavljanje odmikov in razhajanj med pričakovanimi prihodki in odhodki omogoča hiter odziv in sprejemanje ustreznih odločitev.

Svoje delo izvajamo na način, ki zagotavlja največjo možno učinkovitost in gospodarno porabo finančnih sredstev, pri čemer sledimo usmeritvam ministrstva. Povečanje produktivnosti in učinkovitosti dokazuje tudi dejstvo, da smo glede na nižje realizirane prihodke uspeli v enakem obsegu znižati tudi stroške. Vse to in presežek prihodkov nad odhodki na tržni dejavnosti v trenutnih razmerah so dokaz dobrega gospodarjenja s prejetimi sredstvi.

3.8 Ocena notranjega nadzora javnih financ

Izjava direktorja o notranjem nadzoru, se nahaja v prilogi poročila.

3.9 Povzetek poročila notranjega revizorja

Poročilo o izvedeni delni notranji reviziji, ki jo opravila preizkušena državna notranja revizorka Simona Krese, se nahaja v prilogi poročila.

3.10 Poročilo o realiziranih investicijah in investicijskih vlaganjih

- Realizirane investicije po obračunskem načelu

	Inv. za področje javne službe	Inv. za tržno dejavnost	Skupaj
Programska oprema	0		0
Računalniška oprema	118.528		118.528
Raziskovalna oprema	64.117		64.117
Prevozna sredstva	63.579		63.579
Druga oprema	49.867		49.867
Skupaj oprema	296.091	0	296.091
Nepremičnine – Logistični center ZRC SAZU-RP Barje	1.286.914		1.286.914
Skupaj nepremičnine	1.286.914	0	1.286.914
Skupaj vse	1.583.005	0	1.583.005

Investicije po denarnem toku so razvidne v Izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po denarnem toku, in sicer na kontih skupine 420.

- **Viri financiranja investicij**

Vrsta vira	Realizirana sredstva v EUR
Obračunana amortizacije za leto 2016	221.867
Namenska sredstva MIZŠ – Raziskovalna postaja Barje ZRC SAZU – Logistični center ZRC SAZU;	1.277.216
Presežki prihodkov na odhodki iz preteklih let	83.922
Skupaj finančni viri	1.583.005

Poročilo o izvajanju investicijskega projekta Raziskovalne postaje Barje oz. Logističnega centra ZRC SAZU je predstavljeno v poglavju 3.3 pod razdelkom *Prostori*.

3.11 Analiza kadrovanja in kadrovske politike

Na ZRC SAZU smo na novo zaposlili 25 javnih uslužbencev, enega za nedoločen čas in 24 za določen čas, vključno z mladimi raziskovalci ter eno dopolnilno zaposlitvijo.

Delovno razmerje je prenehalo 22 zaposlenim, in sicer je prišlo do:

- 2 upokojitev,
- 12 potekov pogodb o zaposlitvi in
- 8 odpovedi delovnega razmerja s strani javnega uslužbenca.

Na dan 31. 12. 2016 je zaposlenih 332 sodelavcev, od tega 250 raziskovalcev in 82 strokovno tehničnih sodelavcev. V letu 2016 je bilo zaposlenih skupaj 31 mladih raziskovalcev od tega šest novih. V tem letu je doktoriralo 8 mladih raziskovalcev in devet drugih sodelavcev.

Število zaposlenih se je v primerjavi s preteklim letom povečalo za 3, s 329 na 332. Največje povečanje beležimo na delovnih mestih raziskovalcev, predvsem iz naslova napredovanj v višje nazive ter posledično delovna mesta in hkratno zmanjševanje delovnih mestih mladih raziskovalcev, zaradi uspešnega zaključka doktorskega študija in manjšega števila novih mladih raziskovalcev.

V primerjavi z načrtovanim številom (336) zaposlenih je realizirano število zaposlenih (332) na dan 31. 12. 2016 nižje za 4, predvsem iz naslova prenehanj delovnega razmerja raziskovalcev, ki so v preteklem letu sporazumno prekinili pogodbo o zaposlitvi.

V tabelah kadrovske strukture je opaziti povečano število v rubriki strokovno osebje ter zmanjšanje v rubriki administrativno in drugo strokovno tehnično osebje, kar je posledica spremembe metodologije, ki jo je predpisalo MIZŠ. Zaradi nemotenega procesa dela smo na novo odprtih področjih dela, to je splošna pravna služba in stiki z javnostmi, zaposlili dva strokovna sodelavca, na račun upokojitev v računovodski službi pa enega strokovnega sodelavca.

Kadrovski načrt ZRC SAZU je odprt, kar pomeni, da se med proračunskim obdobjem lahko spremeni, če pride do trajnega ali začasnega povečanja obsega dela, ki ga ni mogoče opravljati z obstoječim številom javnih uslužbencev in za katere so zagotovljena finančna sredstva za nove zaposlitve. Seznam sistemiziranih delovnih mest po notranjih organizacijskih enotah je priloga Pravilnika o organizaciji in sistemizaciji delovnih mest. Število delavcev, ki zasedajo ta delovna mesta na ZRC SAZU, pa so določena v Evidenci o dejanski zasedenosti delovnih mest, ki je usklajena s kadrovskim načrtom.

Kadrovska struktura po letih ob upoštevanju dejanskega števila zaposlenih

	Načrtovano število zaposlenih na dan 31. 12. 2016	Realizirano število zaposlenih na dan 31. 12. 2016
REDNO ZAPOSLENI RAZISKOVALCI (DM plačne podskupine H1, brez DM H017002, H017003, H018001)	209	208
nedoločen čas	149	152
določen čas	60	56
DOPOLNILNO ZAPOSLENI RAZISKOVALCI (147. člen ZDR-1; DM plačne podskupine H1, brez DM H017002, H017003, H018001)	12	11
nedoločen čas	1	1
določen čas	11	10
MLADI RAZISKOVALCI (DM H017002, H017003 IN H018001)	35	31
nedoločen čas	0	0
določen čas	35	31
STROKOVNO OSEBJE (DM plačnih skupin oz. podskupin B, H2, I, G in J1)	56	60
nedoločen čas	44	45
določen čas	12	15
ADMINISTRATIVNO IN OSTALO STROKOVNO TEHNIČNO OSEBJE (DM plačne podskupine J2 in J3)	24	22
nedoločen čas	23	21
določen čas	1	1
Skupaj	336	332

Kadrovska struktura po letih ob upoštevanju preračunanega števila zaposlenih – FTE

	Načrtovano število zaposlenih na dan 31. 12. 2016	Realizirano število zaposlenih v FTE na dan 31. 12. 2016
REDNO ZAPOSLENI RAZISKOVALCI (DM plačne podskupine H1, brez DM H017002, H017003, H018001)	197,725	196,75
nedoločen čas	146,9	148,85
določen čas	50,825	47,9
DOPOLNILNO ZAPOSLENI RAZISKOVALCI (147. člen ZDR-1; DM plačne podskupine H1, brez DM H017002, H017003, H018001)	1,8	1,225
nedoločen čas	0,05	0,05
določen čas	1,75	1,175
MLADI RAZISKOVALCI (DM H017002, H017003 IN H018001)	33,5	29,5
nedoločen čas	0	0
določen čas	33,5	29,5
STROKOVNO OSEBJE (DM plačnih skupin oz. podskupin B, H2, I, G in J1)	52	56,8
nedoločen čas	43	43,8
določen čas	9	13
ADMINISTRATIVNO IN OSTALO STROKOVNO TEHNIČNO OSEBJE (DM plačne podskupine J2 in J3)	23,45	21,75
nedoločen čas	22,75	20,75
določen čas	0,7	1
Skupaj	308,475	306,025

Realizacija kadrovskega načrta na dan 1. 1. 2017 glede na stanje 1. 1. 2016 po Uredbi o načinu priprave kadrovskega načrta posrednih uporabnikov proračuna in metodologiji spremljanja njihovega izvajanja za leti 2016 in 2017

Viri	Realizacija 1. 1. 2016	Načrt 1. 1. 2017	Realizacija 1. 1. 2017
1. Državni proračun	0	0	0
2. Proračun občin	0	0	0
3. ZZS in ZPIZ	0	0	0
4. Druga javna sredstva za opravljanje javne službe (npr. takse, pristojbine, koncesnine, RTV-prispevek)	0	0	0
5. Sredstva od prodaje blaga in storitev na trgu	4,694	5,194	4,193
6. Nejavna sredstva za opravljanje javne službe in sredstva prejetih donacij	0	0	0
7. Sredstva EU ali drugih mednarodnih virov, vključno s sredstvi sofinanciranja iz državnega proračuna	20,688	20,688	27,559
8. Sredstva za financiranje javnih del	0	0	0
9. Sredstva ZZS za zdravnike pripravnike in specializante, zdravstvene delavce pripravnike, zdravstvene sodelavce pripravnike in sredstva raziskovalnih projektov in programov ter sredstva za projekte in programe namenjena za internacionalizacijo in kakovost v izobraževanju in znanosti (namenska sredstva)	277,668	282,593	277,423
10. Sredstva za zaposlene na podlagi Zakona o ukrepih za odpravo posledic žleda med 30. januarjem in 10. februarjem (Uradni list RS, št. 17/14), ne glede na vir, iz katerega se financirajo njihove plače	0	0	0
Skupno število vseh zaposlenih (od 1. do 10. točke)	303,050	308,475	309,175
Skupno število zaposlenih pod točkami 1., 2., 3 in 4.	0	0	0
Skupno število zaposlenih pod točkami 5., 6., 7., 8., 9. in 10.	303,050	308,475	309,175

Kadrovskega načrta po virih financiranja je pripravljen skladno z določili Uredbe o načinu priprave kadrovskega načrta posrednih uporabnikov proračuna in metodologiji spremljanja njihovega izvajanja za leti 2016 in 2017 ter navodili MJU za raziskovalno dejavnost. Uredba zahteva razvrstitev vseh zaposlenih glede na vire financiranja in določa spremljanje realizacije kadrovskega načrta glede na dovoljeno in ocenjeno število zaposlenih.

Število tujih raziskovalcev na gostovanju pri nas v obdobju daljšem od šestih mesecev: 4.

Število naših raziskovalcev na gostovanjih v tujini v obdobju daljšem od šestih mesecev: 2.

Poročilo o upokojitvah na podlagi ZUJF

Na podlagi ZUJF, ki določa, da delavcem, ki izpolnijo pogoje za pridobitev pravice do starostne pokojnine preneha delovno razmerje, je na ZRC SAZU dvema sodelavcem prenehala veljati pogodba o zaposlitvi.

Število podaljšanj pogodb o zaposlitvi za zaposlene, ki so izpolnjevali pogoje za upokojeitev po ZUJF-u

Dogovorov o nadaljevanju dela oziroma podaljšanj pogodb skladno s prvim odstavkom 188. člena ZUJF nismo sklenili.

Odstotek znižanja stroškov dela na podlagi ZUJF, ZIPRS1516 in Zakona o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela v javnem sektorju za leto 2016 ter vpliv napredovanj s prvim finančnim učinkom za december 2016

V letu 2016 se stroški dela zvišali preko 11 % zaradi višjega regresa, višjih plač iz naslova napredovanj, višjih plač od 1. 9. 2016 dalje, višjih odpravnin kot v preteklem letu ter povečanega števila zaposlenih. Učinek izplačila napredovanj v decembru znaša 1,2 %.

Izplačane odpravnine v evrih

V letu 2016 smo izplačali odpravnine ob upokojitvi v višini 19.075,93 evra bruto ter odpravnine zaradi prenehanja delovnega razmerja za določen čas v višini 3.793,39 evra. Pri tem želimo opozoriti, da financer še ni uredil ustreznega zagotavljanja namenskih sredstev za izplačilo odpravnin po prenehanju delovnega razmerja

za določen čas, kar bo glede na veliko število pogodb o zaposlitvi za določen čas v prihodnje postalo resen problem.

Pojasnilo o avtorskih pogodbah, skladno s 13. členom Zakona o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela za leto 2016 in drugih ukrepih v javnem sektorju (ZUPPJS16)

Pri izvajanju svoje dejavnosti smo upoštevali določilo druge in tretje točke 13. člena ZUPPJS16, ki dovoljuje sklepanje avtorskih in podjemnih pogodb z zaposlenimi za izvajanje znanstveno raziskovalnega in drugega dela za nemoteno delovanje raziskovalnih zavodov ter za izvajanje posebnih projektov in posebnih programov, če so za te projekte in programe zagotovljena dodatna sredstva.

Pojasnilo o izobraževanju

Na ZRC SAZU je imelo v letu 2016 sedemnajst zaposlenih sklenjeno pogodbo o izobraževanju od teh pet sklenjenih na novo.

II RAČUNOVODSKO POROČILO

1 RAČUNOVODSKE SMERNICE IN INFORMACIJE

- **Sodila za razmejevanje prihodkov in odhodkov na dejavnost javne službe ter tržno dejavnost**

Med *prihodke iz dejavnosti javne službe* smo šteli prihodke, ki se financirajo iz javnofinančnih virov na podlagi zahtevka oziroma dvanajstin, in prihodke mednarodnih projektov, ki so financirani posredno ali neposredno iz evropskih sredstev.

Med *prihodke tržne dejavnosti* smo šteli prihodke, ki so financirani na podlagi izstavljenih računov in prejetih subvencij za sofinanciranje tržne založniške dejavnosti.

Odhodke smo na dejavnost javne službe in tržne dejavnosti razmejili pretežno neposredno, preostale odhodke pa na osnovi sodila neposrednih stroškov dela v celotnih stroških dela.

- **Pojasnilo o metodah vrednotenja postavk v računovodskih izkazih**

Postavke v računovodskih izkazih so vrednotene skladno z zakonodajo in internimi akti.

V letu 2016 je bila spremenjena usmeritev pokrivanja stroškov obračunane amortizacije za investicije, ki so bile financirane iz presežkov prihodkov nad odhodki iz preteklih let. Glede na to, da raziskovalna ura vključuje tudi sredstva za pokrivanje amortizacije, strošek amortizacije pokrivamo v breme tekočih odhodkov.

- **Pojasnilo o metodah vrednotenja zalog blaga, gotovih proizvodov in zalog nedokončane proizvodnje**

Zaloge gotovih proizvodov vrednotimo po neposrednih proizvodnih stroških, v katere vključujemo neposredne proizvodne storitve in avtorske honorarje. Prejete subvencije zmanjšujejo vrednost zalog. Poraba zalog se izkazuje po povprečni ceni.

Zaloge trgovskega blaga vrednotimo po nabavni ceni, vključno z neposrednimi stroški nabave. Poraba zaloge se izkazuje po povprečni ceni.

Zaloge knjig smo oslabili v skladu Pravilnikom o stopnjah običajnega odpisa, primanjkljaja in remitende ter sprejeto metodologijo v breme kontov skupine 466.

- **ZRC SAZU je davčni zavezanec in zavezanec za plačilo davka od dohodkov pravnih oseb.**

2 RAČUNOVODSKI IZKAZI ZA LETO 2016

Bilanca stanja na dan 31.12.2016 v evrih brez centov

Členitev skupine kontov	Naziv skupine kontov	Oznaka za AOP	Znesek		Indeks 2016/2015
			Leto 2016	Leto 2015	
1	2	3	4	5	
	A) DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU (002-003+004-005+006-007+008+009+010+011)	001	7.351.576	6.237.329	118
00	NEOPREDMETENA SREDSTVA IN DOLGOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	002	186.012	153.002	122
01	POPRAVEK VREDNOSTI NEOPREDMETENIH SREDSTEV	003	141.993	93.166	152
02	NEPREMIČNINE	004	7.736.548	6.506.150	119
03	POPRAVEK VREDNOSTI NEPREMIČNIN	005	1.328.125	1.204.370	110
04	OPREMA IN DRUGA OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	006	5.268.041	5.068.568	104
05	POPRAVEK VREDNOSTI OPREME IN DRUGIH OPREDMETENIH OSNOVNIH SREDSTEV	007	4.427.012	4.214.249	105
06	DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	008	3.000	3.000	100
07	DOLGOROČNO DANA POSOJILA IN DEPOZITI	009	12.022	10.368	116
08	DOLGOROČNE TERJATVE IZ POSLOVANJA	010	43.083	8.026	537
09	TERJATVE ZA SREDSTVA DANA V UPRAVLJANJE	011	0	0	
	B) KRATKOROČNA SREDSTVA; RAZEN ZALOG IN AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE (013+014+015+016+017+018+019+020+021+022)	012	7.169.517	7.106.554	101
10	DENARNA SREDSTVA V BLAGAJNI IN TAKOJ UNOVČLJIVE VREDNOSTNICE	013	187	194	96
11	DOBROIMETJE PRI BANKAH IN DRUGIH FINANČNIH USTANOVAH	014	350.183	199.393	176
12	KRATKOROČNE TERJATVE DO KUPCEV	015	186.914	552.542	34
13	DANI PREDUJMI IN VARŠČINE	016	0	72	0
14	KRATKOROČNE TERJATVE DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA	017	6.066.444	5.936.468	102
15	KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE	018	0	0	
16	KRATKOROČNE TERJATVE IZ FINANCIRANJA	019	0	0	
17	DRUGE KRATKOROČNE TERJATVE	020	25.926	41.288	63
18	NEPLAČANI ODHODKI	021	0	0	
19	AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	022	539.863	376.597	143
	C) ZALOGE (024+025+026+027+028+029+030+031)	023	34.025	30.480	112
30	OBRÄČUN NABAVE MATERIALA	024	0	0	
31	ZALOGE MATERIALA	025	0	0	
32	ZALOGE DROBNEGA INVENTARJA IN EMBALAŽE	026	0	0	
33	NEDOKONČANA PROIZVODNJA IN STORITVE	027	0	0	
34	PROIZVODI	028	18.469	13.456	137
35	OBRÄČUN NABAVE BLAGA	029	0	0	
36	ZALOGE BLAGA	030	15.556	17.024	91
37	DRUGE ZALOGE	031	0	0	
	I. AKTIVA SKUPAJ (001+012+023)	032	14.555.118	13.374.363	109
99	AKTIVNI KONTI IZVENBILANČNE EVIDENCE	033	378.905	127.165	298
	D) KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IN PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE (035+036+037+038+039+040+041+042+043)	034	4.635.752	4.771.895	97
20	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI ZA PREJETE PREDUJME IN VARŠČINE	035	172	12.643	1
21	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO ZAPOSLENIH	036	857.854	827.913	104
22	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO DOBAVITELJEV	037	412.055	164.585	250
23	DRUGE KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ POSLOVANJA	038	154.439	143.107	108
24	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA	039	27.923	15.503	180
25	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO FINANCERJEV	040	0	0	
26	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ FINANCIRANJA	041	0	0	
28	NEPLAČANI PRIHODKI	042	0	0	
29	PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	043	3.183.309	3.608.144	88

	E) LASTNI VIRI IN DOLGOROČNE OBVEZNOSTI (045+046+047+048+049+050+051+052- 053+054+055+056+057+058-059)	044	9.919.366	8.602.468	115
90	SPLOŠNI SKLAD	045	0	0	
91	REZERVNI SKLAD	046	0	0	
92	DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	047	11.655	21.961	53
93	DOLGOROČNE REZERVACIJE	048	225.520	265.003	85
940	SKLAD NAMENSKEGA PREMOŽENJA V JAVNIH SKLADIH	049	0	0	
9410	SKLAD PREMOŽENJA V DRUGIH PRAVNIH OSEBAH JAVNEGA PRAVA, KI JE V NJIHOVI LASTI, ZA NEOPREDMETENA SREDSTVA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	050	0	0	
9411	SKLAD PREMOŽENJA V DRUGIH PRAVNIH OSEBAH JAVNEGA PRAVA, KI JE V NJIHOVI LASTI, ZA FINANČNE NALOŽBE	051	0	0	
9412	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	052	0	0	
9413	PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	053	0	0	
96	DOLGOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI	054	0	0	
97	DRUGE DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	055	35.057	0	
980	OBVEZNOSTI ZA NEOPREDMETENA SREDSTVA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	056	9.489.677	7.988.364	119
981	OBVEZNOSTI ZA DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	057	11.026	11.026	100
985	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	058	146.431	316.114	46
986	PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	059	0	0	
	I. PASIVA SKUPAJ (034+044)	060	14.555.118	13.374.363	109
99	PASIVNI KONTI IZVENBILANČNE EVIDENCE	061	378.905	127.165	298

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov (obračunsko) v evrih brez centov

Členitev podskup. kontov	Naziv podskupine konta	Oznaka za AOP	Znesek		Indeks 2016/2015
			Leto 2016	Leto 2015	
1	2	3	4	5	6
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA (861+862-863+864)	860	14.472.837	13.647.389	106
760	PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV IN STORITEV	861	14.450.601	13.649.485	106
	POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	862	5.012	0	
	ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	863		22.047	0
761	PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN MATERIALA	864	17.224	19.951	86
762	B) FINANČNI PRIHODKI	865	6.682	2.736	244
763	C) DRUGI PRIHODKI	866	0	0	
	Č) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI (868+869)	867	10.149	302	3361
del 764	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	868	10.149	302	3361
del 764	DRUGI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	869	0	0	
	D) CELOTNI PRIHODKI (860+865+866+867)	870	14.489.668	13.650.427	106
	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (872+873+874)	871	3.217.015	3.308.265	97
del 466	NABAVNA VREDNOST PRODANEGA MATERIALA IN BLAGA	872	23.337	16.141	145
460	STROŠKI MATERIALA	873	458.813	496.919	92
461	STROŠKI STORITEV	874	2.734.865	2.795.205	98
	F) STROŠKI DELA (876+877+878)	875	10.670.741	9.610.502	111
del 464	PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	876	8.622.189	7.821.850	110
del 464	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST DELODAJALCEV	877	1.400.063	1.237.602	113
del 464	DRUGI STROŠKI DELA	878	648.489	551.050	118
462	G) AMORTIZACIJA	879	391.444	301.569	130
463	H) REZERVACIJE	880	0	64.000	0
465	J) DRUGI STROŠKI	881	50.907	33.119	154
467	K) FINANČNI ODHODKI	882	974	663	147
468	L) DRUGI ODHODKI	883	9.023	13.224	68
	M) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI (885+886)	884	1.958	0	
del 469	ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	885	15	0	
del 469	OSTALI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	886	1.943	0	
	N) CELOTNI ODHODKI (871+875+879+880+881+882+883+884)	887	14.342.062	13.331.342	108
	O) PRESEŽEK PRIHODKOV (870-887)	888	147.606	319.085	46
	P) PRESEŽEK ODHODKOV (887-870)	889	0	0	
del 80	Davek od dohodka pravnih oseb	890	1.175	2.971	40
del 80	Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (888-890)	891	146.431	316.114	46
del 80	Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (889+890) oz. (890-888)	892	0	0	
	Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja	893	0	0	
	Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v obračunskem obdobju (celo število)	894	304	284	
	Število mesecev poslovanja	895	12	12	

Izkaz prihodkov in odhodkov po vrstah dejavnosti v evrih brez centov

Členitev podskupin kontov	Naziv podskupine konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			Prihodki in odhodki za izvajanje javne službe	Prihodki in odhodki od prodaje blaga in storitev na trgu
1	2	3	4	5
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA (661+662-663+664)	660	13.868.451	604.386
760	PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV IN STORITEV	661	13.868.451	582.150
	POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	662	0	5.012
	ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	663	0	0
761	PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN MATERIALA	664	0	17.224
762	B) FINANČNI PRIHODKI	665	4.018	2.664
763	C) DRUGI PRIHODKI	666	0	0
	Č) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI (668+669)	667	44	10.105
del 764	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	668	44	10.105
del 764	DRUGI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	669	0	0
	D) CELOTNI PRIHODKI (660+665+666+667)	670	13.872.513	617.155
	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (672+673+674)	671	2.993.302	223.713
del 466	NABAVNA VREDNOST PRODANEGA MATERIALA IN BLAGA	672	0	23.337
460	STROŠKI MATERIALA	673	452.772	6.041
461	STROŠKI STORITEV	674	2.540.530	194.335
	F) STROŠKI DELA (676+677+678)	675	10.343.188	327.553
del 464	PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	676	8.409.971	212.218
del 464	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST DELODAJALCEV	677	1.365.824	34.239
del 464	DRUGI STROŠKI DELA	678	567.393	81.096
462	G) AMORTIZACIJA	679	378.467	12.977
463	H) REZERVACIJE	680	0	0
465	J) DRUGI STROŠKI	681	50.139	768
467	K) FINANČNI ODHODKI	682	747	227
468	L) DRUGI ODHODKI	683	9.018	5
	M) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI (685+686)	684	15	1.943
del 469	ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	685	15	0
del 469	OSTALI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	686	0	1.943
	N) CELOTNI ODHODKI (671+675+679+680+681+682+683+684)	687	13.774.876	567.186
	O) PRESEŽEK PRIHODKOV (670-687)	688	97.637	49.969
	P) PRESEŽEK ODHODKOV (687-670)	689	0	0
drl 80	Davek od dohodka pravnih oseb	690	0	1.175
del 80	Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (688-690)	691	97.637	48.794
del 80	Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (689+690) oz. (690-688)	692	0	0
	Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja	693	0	0

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka v evrih brez centov

Členitev kontov	Naziv konta	Oznaka za AOP	Znesek		Indeks 2016/2015
			Leto 2016	Leto 2015	
1	2	3	4	5	6
	I. SKUPAJ PRIHODKI (402+431)	401	15.486.711	14.248.916	109
	1. PRIHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (403+420)	402	14.870.171	13.541.156	110
	A. Prihodki iz sredstev javnih financ (404+407+410+413+418+419)	403	13.961.757	12.446.497	112
	a. Prejeta sredstva iz državnega proračuna (405+406)	404	13.901.029	12.303.892	113
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za tekočo porabo	405	12.623.813	11.946.745	106
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za investicije	406	1.277.216	357.147	358
	b. Prejeta sredstva iz občinskih proračunov	407	14.728	16.109	91
del 7401	Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za tekočo porabo	408	14.728	16.109	91
del 7401	Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za investicije	409	0	0	
	c. Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja (411+412)	410	0	0	
del 7402	Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za tekočo porabo	411	0	0	
del 7402	Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za investicije	412	0	0	
	d. Prejeta sredstva iz javnih skladov in agencij (414+415+416+417)	413	0	0	
del 7403	Prejeta sredstva iz javnih skladov za tekočo porabo	414	0	0	
del 7403	Prejeta sredstva iz javnih skladov za investicije	415	0	0	
del 7404	Prejeta sredstva iz javnih agencij za tekočo porabo	416	0	0	
del 7404	Prejeta sredstva iz javnih agencij za investicije	417	0	0	
del 740	e. Prejeta sredstva iz proračunov iz naslova tujih donacij	418	0	0	
741	f. Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna Evropske unije	419	46.000	126.496	36
	B) Drugi prihodki za izvajanje dejavnosti javne službe (421+422+423+424+425+426+427+ 428+429+430)	420	908.414	1.094.659	83
del 7130	Prihodki od prodaje blaga in storitev iz naslova izvajanja javne službe	421	0	0	
del 7102	Prejete obresti	422	181	1.209	15
del 7100	Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend ter presežkov prihodkov nad odhodki	423	0	0	
del 7141	Drugi tekoči prihodki iz naslova izvajanja javne službe	424	0	0	
72	Kapitalski prihodki	425	10.158	223	4555
730	Prejete donacije iz domačih virov	426	7.046	15.600	45
731	Prejete donacije iz tujine	427	0	0	
732	Donacije za odpravo posledic naravnih nesreč	428	0	0	
786	Ostala prejeta sredstva iz proračuna Evropske unije	429	0	0	
787	Prejeta sredstva od drugih evropskih institucij	430	891.029	1.077.627	83
	2. PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (432+433+434+435+436)	431	616.540	707.760	87
del 7130	Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu	432	579.516	678.794	85
del 7102	Prejete obresti	433	0	0	
del 7103	Prihodki od najemnin, zakupnin in drugi prihodki od premoženja	434	37.024	28.966	128
del 7100	Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend ter presežkov prihodkov nad odhodki	435	0	0	
del 7141	Drugi tekoči prihodki, ki ne izhajajo iz izvajanja javne službe	436	0	0	
	II. SKUPAJ ODHODKI (438+481)	437	15.494.517	13.945.104	111
	1. ODHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (439+447+453+464+465+466+467+468+469+470)	438	14.940.001	13.257.849	113
	A. Plače in drugi izdatki zaposlenim (440+441+442+443+444+445+446)	439	8.896.820	8.098.807	110
del 4000	Plače in dodatki	440	7.958.813	7.315.252	109
del 4001	Regres za letni dopust	441	162.732	70.735	230
del 4002	Povračila in nadomestila	442	467.367	453.894	103

del 4003	Sredstva za delovno uspešnost	443	260.261	210.150	124
del 4004	Sredstva za nadurno delo	444	8.632	9.523	91
del 4005	Plače za delo nerezidentov po pogodbi	445	0	0	
del 4009	Drugi izdatki zaposlenim	446	39.015	39.253	99
	B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost (448+449+450+451+452)	447	1.357.887	1.253.997	108
del 4010	Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	448	733.619	647.256	113
del 4011	Prispevek za zdravstveno zavarovanje	449	590.428	546.658	108
del 4012	Prispevek za zaposlovanje	450	8.874	8.275	107
del 4013	Prispevek za starševsko varstvo	451	8.311	7.698	108
del 4015	Premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, na podlagi ZKDPZJU	452	16.655	44.110	38
	C. Izdatki za blago in storitve za izvajanje javne službe (454+455+456+457+458+459+460+461+462+463)	453	3.119.510	3.294.751	95
del 4020	Pisarniški in splošni material in storitve	454	1.231.124	1.160.714	106
del 4021	Posebni material in storitve	455	12.385	18.899	66
del 4022	Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije	456	261.251	272.969	96
del 4023	Prevozni stroški in storitve	457	55.164	69.453	79
del 4024	Izdatki za službena potovanja	458	357.409	359.140	100
del 4025	Tekoče vzdrževanje	459	373.294	412.314	91
del 4026	Poslovne najemnine in zakupnine	460	185.742	191.113	97
del 4027	Kazni in odškodnine	461	0	0	
del 4028	Davek na izplačane plače	462	0	0	
del 4029	Drugi operativni odhodki	463	643.141	810.149	79
403	D. Plačila domačih obresti	464	0	0	
404	E. Plačila tujih obresti	465	0	0	
410	F. Subvencije	466	0	0	
411	G. Transferi posameznikom in gospodinjstvom	467	2.012	4.360	46
412	H. Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam	468	0	0	
413	I. Drugi tekoči domači transferji	469	0	0	
	J. Investicijski odhodki (471+472+473+474+475+476+477+ 478+479+480)	470	1.563.772	605.934	258
4200	Nakup zgradb in prostorov	471	0	56.832	0
4201	Nakup prevoznih sredstev	472	63.579	0	
4202	Nakup opreme	473	214.631	433.534	50
4203	Nakup drugih osnovnih sredstev	474	0	0	
4204	Novogradnja, rekonstrukcija in adaptacije	475	1.282.057	107.594	1192
4205	Investicijsko vzdrževanje in obnove	476	0	0	
4206	Nakup zemljišč in naravnih bogastev	477	0	0	
4207	Nakup nematerialnega premoženja	478	3.505	0	
4208	Študije o izvedljivosti projektov, projektna dokumentacija, nadzor, investicijski inženiring	479	0	7.974	0
4209	Nakup blagovnih rezerv in intervencijskih zalog	480	0	0	
	2. ODHODKI IZ NASLOVA PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (482 + 483+ 484)	481	554.516	687.255	81
del 400	A. Plače in drugi izdatki zaposlenim iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	482	368.876	449.504	82
del 401	B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	483	56.300	65.543	86
del 402	C. Izdatki za blago in storitve iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	484	129.340	172.208	75
	III/1 PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI (401-437)	485	0	303.812	
	III/2 PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI (437-401)	486	7.806	0	

Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov v evrih brez centov

Členitev kontov	Naziv konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			Leto 2016	Leto 2015
1	2	3	4	5
50	VII. ZADOLŽEVANJE (551+559)	550	0	0
500	Domače zadolževanje (552+553+554+555+556+557+558)	551	0	0
5001	Najeti krediti pri poslovnih bankah	552	0	0
5002	Najeti krediti pri drugih finančnih institucijah	553	0	0
del 5003	Najeti krediti pri državnem proračunu	554	0	0
del 5003	Najeti krediti pri proračunih lokalnih skupnosti	555	0	0
del 5003	Najeti krediti pri skladih socialnega zavarovanja	556	0	0
del 5003	Najeti krediti pri drugih javnih skladih	557	0	0
del 5003	Najeti krediti pri drugih domačih kreditodajalcih	558	0	0
501	Zadolževanje v tujini	559	0	0
55	VIII. ODPLAČILA DOLGA (561+569)	560	0	0
550	Odplačila domačega dolga (562+563+564+565+566+567+568)	561	0	0
5501	Odplačila kreditov poslovnim bankam	562	0	0
5502	Odplačila kreditov drugim finančnim institucijam	563	0	0
	Odplačila kreditov državnemu proračunu	564	0	0
del 5503	Odplačila kreditov proračunom lokalnih skupnosti	565	0	0
del 5503	Odplačila kreditov skladom socialnega zavarovanja	566	0	0
del 5503	Odplačila kreditov drugim javnim skladom	567	0	0
del 5503	Odplačila kreditov drugim domačim kreditodajalcem	568	0	0
551	Odplačila dolga v tujino	569	0	0
	IX/1 NETO ZADOLŽEVANJE (550-560)	570	0	0
	IX/2 NETO ODPLAČILO DOLGA (560-550)	571	0	0
	X/1 POVEČANJE SREDSTEV NA RAČUNIH (485+524+570)-(486+525+571)	572	0	305.615
	X/2 ZMANJŠANJE SREDSTEV NA RAČUNIH (486+525+571)-(485+524+570)	573	7.044	0

Izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov v evrih brez centov

Členitev kontov	Naziv konta	Oznaka za AOP	Znesek		Indeks 2016/2015
			Leto 2016	Leto 2015	
1	2	3	4	5	6
750	IV. PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL (501+502+503+504+505+506+507+508+509+510+511)	500	762	1.803	42
7500	Prejeta vračila danih posojil od posameznikov in zasebnikov	501	762	1.803	42
7501	Prejeta vračila danih posojil od javnih skladov	502	0	0	
7502	Prejeta vračila danih posojil od javnih podjetij in družb, ki so v lasti države ali občin	503	0	0	
7503	Prejeta vračila danih posojil od finančnih institucij	504	0	0	
7504	Prejeta vračila danih posojil od privatnih podjetij	505	0	0	
7505	Prejeta vračila danih posojil od občin	506	0	0	
7506	Prejeta vračila danih posojil-iz tujine	507	0	0	
7507	Prejeta vračila danih posojil-državnemu proračunu	508	0	0	
7508	Prejeta vračila danih posojil od javnih agencij	509	0	0	
7509	Prejeta vračila plačanih poroštev	510	0	0	
751	Prodaja kapitalskih deležev	511	0	0	
440	V. DANA POSOJILA (513+514+515+516+517+518+519+520+521+522+523)	512	0	0	
4400	Dana posojila posameznikom in zasebnikom	513	0	0	
4401	Dana posojila javnim skladom	514	0	0	
4402	Dana posojila javnim podjetjem in družbam, ki so v lasti države ali občin	515	0	0	
4403	Dana posojila finančnim institucijam	516	0	0	
4404	Dana posojila privatnim podjetjem	517	0	0	
4405	Dana posojila občinam	518	0	0	
4406	Dana posojila v tujino	519	0	0	
4407	Dana posojila državnemu proračunu	520	0	0	
4408	Dana posojila javnim agencijam	521	0	0	
4409	Plačila zapadlih poroštev	522	0	0	
441	Povečanje kapitalskih deležev in naložb	523	0	0	
	VI/1 PREJETA MINUS DANA POSOJILA (500-512)	524	762	1.803	42
	VI/2 DANA MINUS PREJETA POSOJILA (512-500)	525	0	0	

Stanje in gibanje neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev v evrih brez centov

Naziv	Oznaka za AOP	Nabavna vrednost (1.1.)	Popravek vrednost (1.1.)	Povečanje nabavne vrednosti	Povečanje popravka vrednosti	Zmanjšanje nabavne vrednosti	Zmanjšanje popravka vrednosti	Amortizacija	Neodpisana vrednost (31.12.)	Prevrednotenje zaradi okrepitve	Prevrednotenje zaradi oslabitve
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10=(3-4+5-6-7+8-9)	11	12
I. Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva v upravljanju 701+702+703+704+705+706+707	700	11.727.720	5.511.785	1.589.433	0	126.552	105.820	491.166	7.293.470	0	0
A. Dolgoročno odloženi stroški	701	42.072	0	0	0	7.015	0	0	35.057	0	0
B. Dolgoročne premoženjske pravice	702	110.930	93.166	40.025	0	0	0	48.828	8.961	0	0
C. Druga neopredmetena sredstva	703	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
D. Zemljišča	704	280.114	0	0	0	0	0	0	280.114	0	0
E. Zgradbe	705	6.226.036	1.204.370	1.230.398	0	0	0	123.755	6.128.309	0	0
F. Oprema	706	5.068.568	4.214.249	319.010	0	119.537	105.820	318.583	841.029	0	0
G. Druga opredmetena osnovna sredstva	707	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
II. Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva v lasti 709+710+711+712+713+714+715	708	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A. Dolgoročno odloženi stroški	709	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B. Dolgoročne premoženjske pravice	710	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C. Druga neopredmetena sredstva	711	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
D. Zemljišča	712	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
E. Zgradbe	713	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
F. Oprema	714	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
G. Druga opredmetena osnovna sredstva	715	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
III. Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva v finančnem najemu 717+718+719+720+721+722+723	716	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A. Dolgoročno odloženi stroški	717	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B. Dolgoročne premoženjske pravice	718	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C. Druga neopredmetena sredstva	719	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
D. Zemljišča	720	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
E. Zgradbe	721	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
F. Oprema	722	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
G. Druga opredmetena osnovna sredstva	723	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Stanje in gibanje dolgoročnih finančnih naložb v evrih brez centov

Naziv	Oznaka za AOP	Znesek naložb in danih posojil (1.1.)	Znesek popravkov naložb in danih posojil (1.1.)	Znesek povečanja naložb in danih posojil	Znesek povečanj popravkov naložb in danih posojil	Znesek zmanjšanja naložb in danih posojil	Znesek zmanjšanja popravkov naložb in danih posojil	Znesek naložb in danih posojil (31.12.)	Znesek popravkov naložb in danih posojil (31.12.)	Knjigovodska vrednost naložb in danih posojil (31.12.)	Znesek odpisanih naložb in danih posojil
1	2	3	4	5	6	7	8	9 (3+5-7)	10 (4+6-8)	11 (9-10)	12
I. Dolgoročne finančne naložbe (801+806+813+814)	800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A. Naložbe v delnice (802+803+804+805)	801	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1. Naložbe v delnice v javna podjetja	802	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Naložbe v delnice v finančne institucije	803	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Naložbe v delnice v privatna podjetja	804	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Naložbe v delnice v tujini	805	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B. Naložbe v deleže (807+808+809+810+811+812)	806	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1. Naložbe v deleže v javna podjetja	807	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Naložbe v deleže v finančne institucije	808	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Naložbe v deleže v privatna podjetja	809	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Naložbe v deleže državnih družb, ki imajo obliko d.d.	810	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5. Naložbe v deleže državnih družb, ki imajo obliko d.o.o.	811	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6. Naložbe v deleže v tujini	812	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C. Naložbe v plemenite kovine, drage kamne, umetniška dela in podobno	813	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
D. Druge dolgoročne kapitalske naložbe (815+816+817+818)	814	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1. Namensko premoženje, preneseno javnim skladom	815	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Premoženje, preneseno v last drugim pravnim osebam javnega prava, ki imajo premoženje v svoji lasti	816	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Druge dolgoročne kapitalske naložbe doma	817	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Druge dolgoročne kapitalske naložbe v tujini	818	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
II. Dolgoročno dana posojila in depoziti (820+829+832+835)	819	762	0	0	0	762	0	0	0	0	0
A. Dolgoročno dana posojila (821+822+823+824+825+826+827+828)	820	762	0	0	0	762	0	0	0	0	0
1. Dolgoročno dana posojila posameznikom	821	762	0	0	0	762	0	0	0	0	0
2. Dolgoročno dana posojila javnim skladom	822	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Dolgoročno dana posojila javnim podjetjem	823	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Dolgoročno dana posojila finančnim institucijam	824	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5. Dolgoročno dana posojila privatnim podjetjem	825	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6. Dolgoročno dana posojila drugim ravšem države	826	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7. Dolgoročno dana posojila državnemu proračunu	827	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8. Druga dolgoročno dana posojila v tujino	828	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B. Dolgoročno dana posojila z odkupom vrednostnih papirjev (830+831)	829	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1. Domačih vrednostnih papirjev	830	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Tujih vrednostnih papirjev	831	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C. Dolgoročno dani depoziti (833+834)	832	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1. Dolgoročno dani depoziti poslovnim bankam	833	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Drugi dolgoročno dani depoziti	834	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
D. Druga dolgoročno dana posojila	835	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
III. Skupaj (800+819)	836	762	0	0	0	762	0	0	0	0	0

2.1 Pojasnila posameznih postavk v računovodskih izkazih

2.1.1 Bilanca stanja

- **Podatki o terjatvah iz naslova dolgoročnih naložb in posojil z navedbo večjih prejemnikov storitev**

Dolgoročne naložbe: ustanovni vložek v Center odličnosti – Vesolje:	2.000,00 EUR
Dolgoročne naložbe: ustanovni vložek v Podiplomsko šolo ZRC SAZU:	1.000,00 EUR
Dolgoročni depozit pri NLB, zastavljen za izdano bančno garancijo Plinovodom, d. o. o.	12.022,32 EUR

- **Podatki o neplačanih terjatvah iz preteklega leta in pojasnilo o vzrokih neplačila**

Odpрте terjatve iz preteklega leta sestavljajo sredstva, vezana pri Zakladnici enotnega zakladniškega računa države, terjatve do Agencije za raziskovalno dejavnost RS ter terjatve do financerjev evropskih in mednarodnih projektov, ki zapadejo v plačilo v letu 2017. Odpрте terjatve v višini 2.752,37 evra, ki so zapadle in niso bile plačane v letu 2016, predstavljajo 0,04 % vseh odprtih terjatev in izhajajo pretežno iz terjatev do fizičnih oseb, ki jih redno opominjamo o neplačilih. Drug način izterjave zaradi nizkih vrednosti odprtih računov ne bi bil ekonomsko upravičen.

- **Podatki o neplačanih obveznostih iz preteklega leta in pojasnilo o vzrokih neplačila**

Neplačanih poslovnih obveznosti iz preteklega leta nimamo, ker vse svoje obveznosti poravnavamo v dogovorjenih rokih.

- **Viri sredstev, porabljenih za vlaganja v opredmetena osnovna sredstva, neopredmetena dolgoročna sredstva ter dolgoročne finančne naložbe (kapitalske naložbe in posojila)**

V letu 2016 smo v neopredmetena in opredmetena osnovna sredstva investirali 1.583.005 evrov. Od tega smo za investicijo v Raziskovalno postajo Barje namenili 1.286.914 ter za nakup opreme 296.091 evrov. Vir za vlaganja so obračunana amortizacija, namenska sredstva Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport v višini 1.277.216 evrov ter presežek prihodkov nad odhodki preteklih let, razporejen za ta namen.

- **Naložbe prostih denarnih sredstev**

Na dan 31. 12. 2016 znašajo vezana sredstva pri Zakladnici enotnega zakladniškega računa države 5.000.000,00 evrov. Vezana sredstva predstavljajo trenutno prosta likvidna sredstva, ki smo jih prejeli iz naslova financiranja in predfinanciranja projektov EU in so namenjena plačilu tekočih obveznosti za stroške na teh projektih. Trenutno prosta likvidna sredstva uporabljamo tudi za premostitev izpada prilivov s strani financerjev v prvih mesecih poslovnega leta, ko še niso sklenjene pogodbe o financiranju naše dejavnosti za tekoče leto in financiranju izdatkov izvajanja mednarodnih projektov, za katere prejmemo finančna sredstva šele po njihovem zaključku.

- **Pojasnilo o pomembnejših opredmetenih osnovnih sredstvih in neopredmetenih dolgoročnih sredstvih, ki so že v celoti odpisana, pa se še vedno uporabljajo za opravljanje dejavnosti**

Stopnja odpisanosti osnovnih sredstev v letu 2016 je 45 %. Vsa oprema se uporablja, dokler tehnološko ne zastara oziroma dokler se ne okvari tako, da popravilo ni več smiselno, ne glede na to, ali je že v celoti odpisana. Vrednost dokončno odpisanih in izločenih opredmetenih in neopredmetenih osnovnih sredstev po sedanjih vrednostih znaša 0,00 evrov. Trije primeri velike opreme, ki je že v celoti odpisana in se še uporablja, so: računalniški server sistem Alpha, kupljen leta 1996, oprema za merjenje geoelektrične prevodnosti, kupljena leta 2013, in sistem laboratorijske opreme, kupljene leta 2011.

- **Stopnja odpisanosti raziskovalne opreme**

Stopnja odpisanosti raziskovalne opreme v letu 2016 je 48 %.

- **Razlogi za pomembnejše spremembe dolgoročnih (stalnih) sredstev**

Med dolgoročnimi sredstvi ni bistvenih sprememb.

- **Dolgoročne rezervacije**

V letu 2016 nismo oblikovali dodatnih dolgoročnih rezervacij iz naslova kočljivih pogodb oziroma pokrivanja stroškov lastne udeležbe na projektih ali morebitnih nerealiziranih vračunanih prihodkih na mednarodnih projektih. Poraba dolgoročnih rezervacij v letu 2016 je bila realizirana v višini 39.483,83 evra.

- **Dolgoročne pasivne časovne razmejitve**

Dolgoročne pasivne časovne razmejitve v višini 11.654,42 evra na kontih skupine 92 so oblikovane iz naslova prejetih namenskih sredstev evropskih financerjev za pokrivanje stroškov amortizacije raziskovalne opreme, ki je bila kupljena izključno za potrebe izvajanja evropskih projektov. Dolgoročne pasivne razmejitve se letno zmanjšujejo za vrednost obračunane amortizacije teh osnovnih sredstev.

- **Pasivne časovne razmejitve po namenih in vrednostih**

Kratkoročno odloženi prihodki

Na kontih pasivnih časovnih razmejitev smo evidentirali del prihodkov (v spodnji preglednici), ki jih zaradi trajanja opravljanja raziskovalnih storitev nismo mogli priznati kot prihodek, ker raziskovalne storitve pri nedokončanih programih, projektih in usposabljanju mladih raziskovalcev še niso v celoti opravljene, zato tudi stroški še niso nastali.

Zap. št.	Naziv	Pasivne časovne razmejitve
1.	KRATK. ODL. PRIH. – ARRS – PROGRAMI	1.632.841,23
2.	KRATK. ODL. PRIH. – ARRS – PROJEKTI	801.661,13
3.	KRATK. ODL. PRIH. – ARRS – INFRASTRUKTURA	209.991,34
4.	KRATK. ODL. PRIH. – ARRS – MR	104.664,73
	SKUPAJ	2.749.158,43

Razmejeni vnaprej plačani prihodki za evropske projekte

Na kontih pasivnih časovnih razmejitev smo razmejili prihodke, ki smo jih prejeli iz naslova *predfinanciranja mednarodnih projektov in drugih projektov*. V prihodke jih bomo prenašali v prihodnjem obdobju, skladno z nastalimi stroški. Njihovo sestavo in strukturo prikazuje naslednja preglednica.

Zap. št.	Naziv projekta (acronim)	Pasivne časovne razmejitve
1.	KRATK.ODL.PRIH.-SATELITE	35.000,00
2.	MIZŠ-LE Z DRUGIMI SMO	38.100,00
3.	EU-ARCHEOLOLANDSCAPES	2.583,30
4.	EU-NEREIDS	40.769,17
5.	EU-EAGLE	3.423,71
6.	EU-SATORI	36.927,16
7.	EU-CITY-SONIC ECULOGY	33.504,21
8.	EU-ELTER	6.065,07
9.	EU-EPOS	13.213,75
10.	EU-ZBORZBIRK	4.212,65
11.	EU-OUTSIDE IN	3.870,32
12.	EU-PREDIS	8.056,17
13.	EU-TRANSCULTAA	80.200,50
14.	EU-POOSH	71.014,27
	SKUPAJ	388.077,12

Vračunani stroški za leto 2016

Na kontih pasivnih časovnih razmejitev smo vračunali stroške, ki se nanašajo na leto 2016 in za katere so bila v letu 2016 zagotovljena finančna sredstva, vendar zanje še nismo prejeli računov.

- **Aktivne časovne razmejitve**

Na kontih aktivnih časovnih razmejitev smo razmejili vnaprej plačane stroške, ki se nanašajo na leto 2016 iz naslova usposabljanja mladih raziskovalcev in jih bo ARRS pokrila v letu 2017, ter druge vnaprej plačane materialne stroške.

Na kontih aktivnih časovnih razmejitev smo vračunali del prihodkov iz naslova nezaračunanih prihodkov za mednarodne projekte višini 517.365,52 evra, ki jih bodo financerji na naš račun nakazali v letu 2017.

- **Izvenbilančna evidenca**

V izvenbilančni evidenci so evidentirane dane in prejete bančne garancije in menice za zavarovanje pogodbenih obveznosti iz naslova sklenjenih pogodb ter zaloga knjig, ki jih ima knjigarna Azil v komisijski prodaji. Izvenbilančno vodimo tudi materialno evidenco srebrnih in zlatih znakov ZRC SAZU, ki so namenjeni bodočim nagrajancem ZRC SAZU.

- **Pojasnilo o ugotovljenem presežku prihodkov nad odhodki**

Poslovno leto 2016 smo zaključili s presežkom prihodkov nad odhodki v višini 146.431 evrov z upoštevanjem davka od dohodka pravnih oseb, ki je evidentiran v Bilanci stanja na postavki AOP 058. Razporedili ga bomo za investicije in razvoj dejavnosti. Akumuliranih presežkov v Bilanci stanja ne izkazujemo, ker so bili v preteklih obdobjih razporejeni za investicije.

V letu 2016 smo iz naslova razporejenih presežkov preteklih let nabavili opremo v višini 83.922 evrov. Pokrivanje stroškov investicij iz naslova presežkov preteklih let ima negativen vpliv na Izkaz prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka, saj povzroča dodatne izdatke v tekočem letu.

- **Kazalci Bilance stanja**

Kazalci	Vrednost
Stopnja odpisanosti celotnih osnovnih sredstev	0,45
od tega – stopnja odpisanosti celotne opreme	0,84
Delež nepremičnin v sredstvih	0,44
Delež opreme v sredstvih	0,06
Delež pasivnih časovnih razmejitev v kratkoročnih obveznostih	0,69

2.1.2 Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov

- **Prihodki**

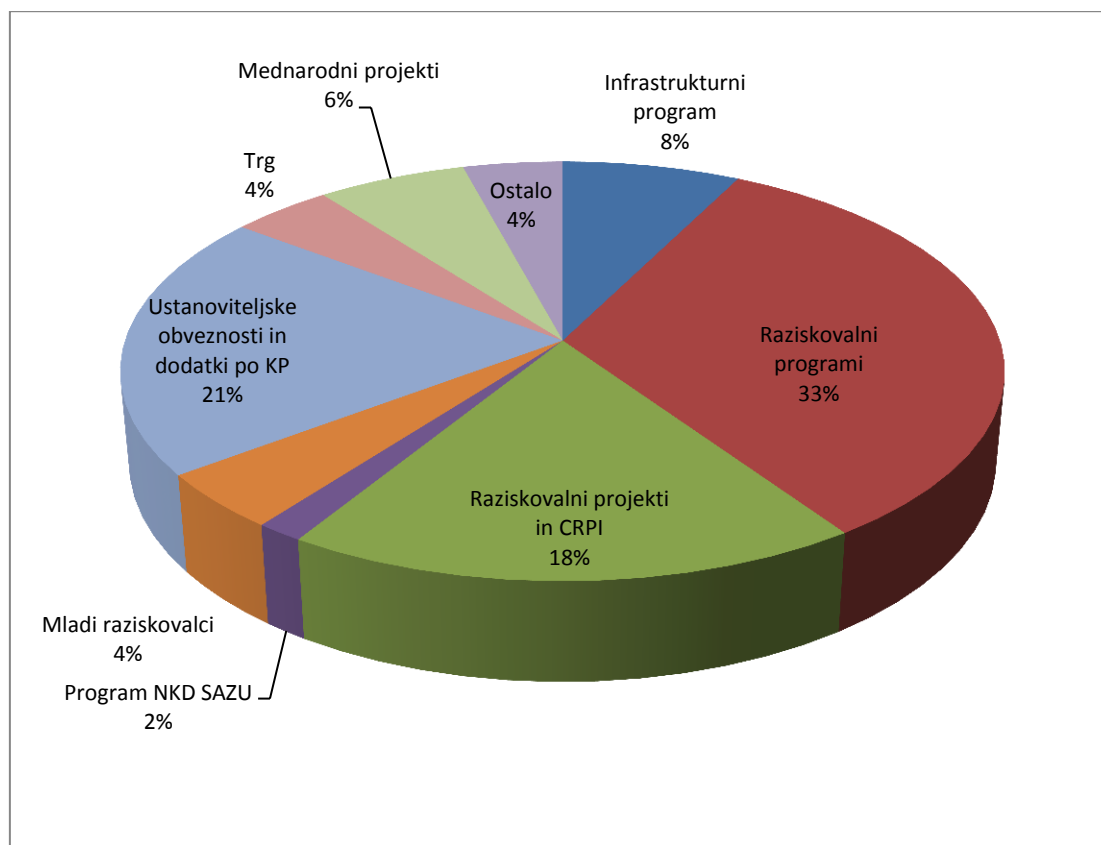
Celotni prihodki znašajo 14.489.668 evrov. Celotni prihodki na zaposlenega znašajo 47.623 evrov.

Sestavo prihodkov in primerjavo z načrtovanimi vrednostmi prihodkov, po načelu nastanka poslovnega dogodka, prikazuje spodnja preglednica. Grafično strukturo prihodkov prikazuje graf v nadaljevanju.

Primerjava načrtovanih in realiziranih prihodkov leta 2016 po namenih

Prihodki glede na namen	Načrtovano 2016	Realizirano 2016	Indeks 2016 real./-načrt.
Infrastrukturni program	1.071.472	1.086.076	101
Raziskovalni programi	5.015.143	4.768.003	95
Raziskovalni projekti	2.954.893	2.615.963	89
Program NKD SAZU	221.000	221.000	100
CRP	47.915	61.031	127
Mladi raziskovalci	570.653	634.362	111
Ustanoviteljske obveznosti in dodatki po KP	2.755.268	2.969.463	108
Znanstveni tisk	149.478	167.055	112
Tuja znanstvena literatura in baze podatkov	43.666	43.666	100
Osrednji specializirani informacijski centri	44.509	44.509	100
Sofinanciranje mednarodnih projektov	1.102.615	908.770	82
Drugo	228.000	352.614	155
Skupaj	14.204.613	13.872.513	98
Trg (vključno s povečanjem zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje)	505.000	617.155	122
SKUPAJ PRIHODKI	14.709.613	14.489.668	99

GRAF: Struktura prihodkov 2016

- **Odhodki**

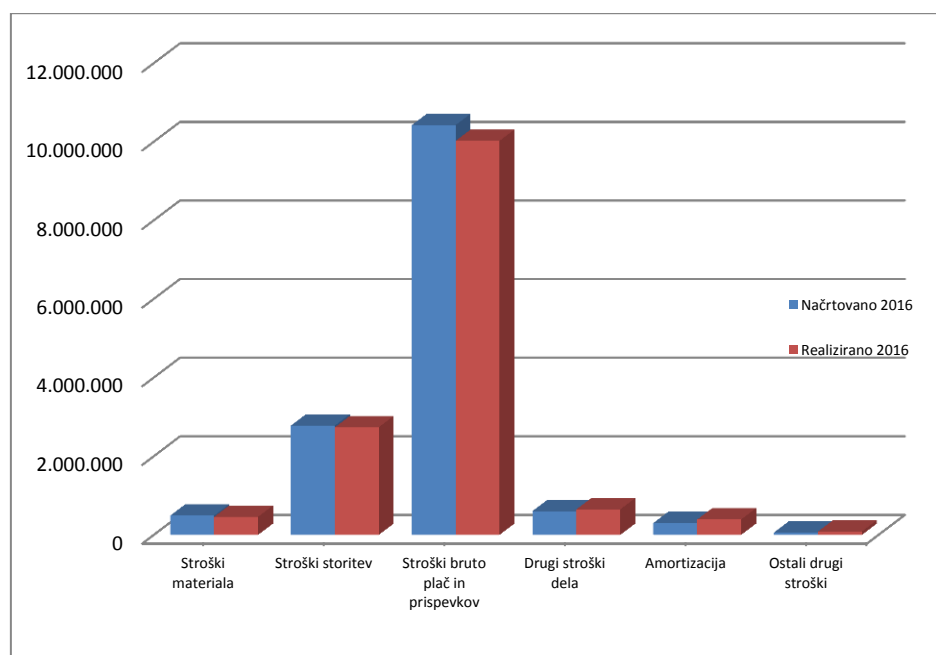
Celotni odhodki 14.342.062 evrov. Celotni odhodki na zaposlenega znašajo 47.138 evrov in povprečni stroški dela na zaposlenega 35.072 evrov.

Sestavo prihodkov in primerjavo z načrtovanimi vrednostmi prihodkov, po načelu nastanka poslovnega dogodka, prikazuje spodnja preglednica. Grafično strukturo prihodkov prikazuje graf v nadaljevanju.

Primerjava načrtovanih in realiziranih odhodkov

Odhodki	Načrtovano 2016	Realizirano 2016	Indeks 2016 real./načrt.
Stroški materiala	490.000	458.813	94
Stroški storitev	2.780.000	2.734.865	98
Stroški bruto plač	8.975.376	8.622.189	96
Stroški prispevkov za socialno varnost	1.446.449	1.400.063	97
Drugi stroški dela	604.386	648.489	107
Nabavna vrednost prodanega blaga	15.600	23.337	150
Amortizacija	300.000	391.444	130
Ostali drugi stroški	47.500	62.862	132
Rezervacije	0	0	0
SKUPAJ ODHODKI	14.659.310	14.342.062	98

Graf: Primerjava realiziranih in načrtovanih odhodkov v letu 2016

- **Primerjava realiziranih odhodkov tekočega leta s predhodnim letom**

V primerjavi s preteklim letom so *celotni odhodki* višji za osem odstotkov, kar je pretežno posledica višjih stroškov dela.

Podrobnejša analiza pokaže na povečanje *stroškov porabljenega materiala* in *tiskarskih in drugih stroškov*, nastalih pri izdajah znanstvenih publikacij, namenjenih promociji raziskovalnih rezultatov. Zaznavamo višje stroške na postavki *stroški pošte in telefona*, kar je, glede na to, da so stroški telefonije nižji, pripisati višjim stroškom poštnih storitev ter večjemu številu pošiljk. Višji so prav tako stroški *službenih potovanj*, ker se njihov obseg povečuje zaradi večjega obsega terenskega dela, sodelovanja na konferencah, simpozijih ter strokovnega izpopolnjevanja in izobraževanja zaposlenih. Višji *stroški najemnin* so posledica uskladitev najemnin z indeksom rasti cen življenjskih potrebščin ter dodatne najemnine za prostore Raziskovalne postaje Nova Gorica.

Prihranek je znaten pri *stroških energije*, kar je posledica zniževanja cen energentov na trgu in izvedenih javnih naročil. Občutno, za 15 %, so nižji stroški zunanjih sodelavcev, kar pomeni, da smo več dela opravili z lastnimi zaposlenimi. Glede na manjše število sej Upravnega odbora so nižji tudi *stroški sejin*.

Stroški plač so za 10 % višji od lanskih, prispevki pa za celih 13 %, vse skupaj je posledica rasti plač zaradi splošnega dviga plač s 1. 9. 2016, izplačanih napredovanj in povečanja število zaposlenih. *Drugi stroški dela* so višji zaradi višjega regresa in višjih premij dodatnega pokojninskega zavarovanja za javne uslužbence.

Stroški amortizacije so višji za 30 %, kar je posledica spremembe usmeritve in pokrivanja celotne obračunane amortizacije v breme tekočih odhodkov. S tem bomo končno obrnili trend padanja stroškov amortizacije, kar bi na dolgi rok omogočilo sprotno nadomeščanje odpisane opreme. Primerjavo tekočih podatkov s podatki prehodnega leta prikazuje naslednja preglednica.

Primerjava odhodkov, realiziranih 2015 in 2016

Odhodki	Realizirano 2015	Realizirano 2016	Indeks 2016/2015
Stroški porabljenega materiala	278.574	288.414	104
Stroški energije	181.145	170.399	94
Stroški pošte in telefona	112.609	117.772	105
Stroški najemnin in licenčnin	118.027	119.102	101
Tiskarske in ostale storitve	1.768.401	1.761.866	100
Dnevnice za službena potovanja	89.249	91.959	103
Drugi stroški službenih potovanj	293.013	295.244	101
Stroški zunanjih sodelavcev	496.315	419.830	85
Sejnine upravnega odbora	3.556	3.336	94
Bruto plače	7.821.850	8.622.189	110
Prispevki	1.237.602	1.400.063	113
Drugi stroški dela (prevoz na delo, prehrana, regres za letni dopust, jubilejne nagrade, odpravnine, dod. pok. zavarovanje)	551.050	648.489	118
Rezervacije	64.000	0	0
Drugi stroški	14.383	11.955	83
Amortizacija	301.569	391.444	130
Skupaj odhodki	13.331.342	14.342.062	108

- Vzroki za izkazovanje presežka prihodkov nad odhodki po načelu nastanka poslovnega dogodka**

Presežek prihodkov na delu javne službe v višini 97.637 evrov je izkazan izključno zaradi izpolnjevanja določila 8. odstavka 33. člena Uredbe o normativih in standardih za določanje sredstev za izvajanje raziskovalne dejavnosti, financirane iz proračuna Republike Slovenije, ki pravi, »če raziskovalna organizacija pri izvajanju programa oziroma projekta uporablja raziskovalno opremo, ki je že v celoti amortizirana in ne more obračunati amortizacije, oziroma če znesek sredstev, prejetih od financerja, za pokrivanje stroškov amortizacije presega znesek stroškov amortizacije obračunskega obdobja, se za razliko prihodkov iz tega naslova oblikuje presežek prihodkov nad odhodki. Presežek iz tega naslova pa se razporedi za investiranje v nakup raziskovalne opreme ali sredstva vrne v proračun, skladno z normativnimi akti, ki urejajo razporejanje presežka prihodkov nad odhodki.« Skladno z določili uredbe bo izkazani presežek razporejen za investiranje v nakup opreme, potrebne za izvajanje raziskovalne dejavnosti.

Presežek prihodkov na delu tržne dejavnosti znaša 49.969 evrov, oziroma 48.794 evrov po obračunu davka na dohodek pravnih oseb.

2.1.3 Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti

Celotni prihodki znašajo 14.489.668 evrov, od tega 13.872.513 evrov na javni službi in 617.155 evrov na trgu. Presežek na javni službi znaša 97.637 evrov in 49.969 evrov na trgu. Presežek javne službe bo v celoti namenjen za nakup opreme, kot to predpisuje uredba ARRS.

Primerjava prihodkov z lanskim letom in struktura prihodkov leta 2016

Prihodki	Realizirano 2015	Realizirano 2016	Indeks 2016/2015	Struktura 2016 v %
Javna služba	12.966.052	13.872.513	107	96
Trg	669.375	617.155	92	4
Skupaj prihodki	13.635.427	14.489.668	106	100

Prihodki na javni službi so za 7 % višji od lanskih, medtem ko so prihodki na trgu nižji za 8 %. Nižji tržni prihodki so posledica nadaljnjega zmanjševanja možnosti za delovanje ZRC SAZU na trgu, kar glede na to, da smo pretežno humanistični inštitut, ni presenečenje.

Kljub temu pa smo z racionalnim poslovanjem z nižjimi prihodki na trgu uspeli pokriti stroške skoraj v enaki višini kot leto poprej, kar prikazuje tudi naslednja preglednica. Presežek prihodkov je nižji tako na javni službi kot na trgu, in sicer iz naslova višjih stroškov dela, ki so izhajali iz sprostitev plač in delne odprave varčevalnih ukrepov, posledično je nižji tudi davek od dohodka pravnih oseb..

	Leto 2016		Leto 2015		Indeks JS 2016/2015	Indeks trg 2016/2015
	Prihodki in odhodki za izvajanje javne službe (JS)	Prihodki in odhodki od prodaje blaga in storitev na trgu	Prihodki in odhodki za izvajanje javne službe (JS)	Prihodki in odhodki od prodaje blaga in storitev na trgu		
CELOTNI PRIHODKI	13.872.513	617.155	12.981.052	669.375	107	92
CELOTNI ODHODKI	13.774.876	567.186	12.762.066	569.276	108	100
PRESEŽEK PRIHODKOV	97.637	49.969	218.986	100.099	45	50
Davek od dohodka pravnih oseb		1.175	0	2.971		40
Presežek prihodkov z upoštevanjem davka od dohodka	97.637	48.794	218.986	97.128	45	50

2.1.4 Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po denarnem toku

Celotni prihodki znašajo 15.186.711 evrov, od tega za javno službo 14.870.171 evrov in 616.540 evrov na trgu. Celotni odhodki znašajo 15.492.505 evrov, od tega za javno službo 14.937.989 evrov ter 554.516 evrov na trgu. Presežek odhodkov nad prihodki po denarnem toku znaša 5.794 evrov.

Primerjava realiziranih prihodkov po denarnem toku (prejemkov)

Prihodki po denarnem toku	Realizirano 2016	Realizirano 2015	Indeks 2016/2015
Prejeta sredstva iz državnega proračuna	13.901.029	12.303.892	113
Prejeta sredstva iz občinskih proračunov	14.728	16.109	91
Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev EU	46.000	126.496	36
Prejete obresti, donacije in drugo	17.385	17.032	102
Prejeta sredstva iz drugih evropskih institucij	891.029	1.077.627	83
Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu	616.540	707.760	87
Skupaj	15.486.711	14.248.916	109

Poročilo o prejetih sredstvih iz proračuna RS po denarnem toku

Prihodki glede na namen	Načrt 2016	Realizacija 2016	Realizacije 2016/načrt 2016
b	c	d	$f=e/d*100$
Prihodki - Skupaj (vrednost mora biti enaka AOP 404 + AOP 419)	13.230.351	13.947.029	105
Vir ARRS	11.732.135	11.963.083	102
Vir: MIZŠ	1.293.726	1.323.216	102
Vir: drugi viri državnega proračuna (druga ministrstva, agencije ipd.)	204.490	660.730	323

Visoki odmiki na trgu so posledica višje cene raziskovalne ure ARRS od prvotno načrtovane in novih projektov.

2.1.5 Drugo, pomembno za popolnejšo predstavitev poslovanja in premoženjskega stanja

- Zavod je v letu 2016 ustvaril dovolj prihodkov za pokrivanje nastalih odhodkov.
- Pooblaščenka državna revizorka Simona Krese je v letu 2016 izvedla delno notranjo revizijo. Revizija je obsegala pregled ravnanja s stvarnim premoženjem.
- Sklep o načinu uskladitve knjižnega stanja sredstev, terjatev in obveznosti z dejanskim stanjem
 - Materialne in druge vrednosti, ugotovljene kot popisni primanjkljaj, je treba izbrisati iz knjigovodskih evidenc.
 - Materialne vrednosti, ugotovljene kot popisni presežek, je treba v količini in vrednosti iz poročila vpisati v evidenco sredstev.
 - Ugotovljene popisne primanjkljaje in presežke, ki so izkazani v popisnih listih, je treba knjižiti (zmanjšanje sredstev oziroma zalog in ustrezne konte stroškov, odhodkov ali terjatev).
 - Neizterljive terjatve se odpišejo v breme odpisov v višini 962,83 evra.
 - Primanjkljaj pri zalogah knjig je v Knjigarni Azil in v Založbi ZRC v višini 39,01 evra.
 - Iz uporabe se odpišejo in izločijo opredmetena osnovna sredstva v višini 41.577,68 evra po nabavni vrednosti evrov in 41.563,00 evrov po odpisani vrednosti. Knjigovodska vrednost v višini 14,68 evra se evidentira v breme popisnih razlik.
 - Vsa opredmetena osnovna sredstva iz prejšnje alineje se uničijo.

- Direktor ugotavlja, da je bil popis dobro opravljen.
- Direktor je potrdil Sklep o načinu uskladitve knjižnega in dejanskega stanja sredstev in obveznosti.

2.1.6 Delovna uspešnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu

V letu 2016 smo akontativno izplačali delovno uspešnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu v višini 32.968,63 evra. Dovoljen obseg za leto 2016 je znašal 40.881,32 evra. Po izplačilu je ostala še neizplačana razlika med dovoljenim in izplačanim obsegom v višini 7.912,69 evra, ki bo skladno z zakonodajo lahko izplačana v letu 2017. Predpisani obrazec za izračun prikazuje izračun dovoljenega obsega.

Elementi za določitev dovoljenega obsega sredstev za delovno uspešnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu za leto 2016

Zap. št.	NAZIV	ZNESEK
1	Presežek prihodkov nad odhodki iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	48.794,00
2	Izplačan akontativni obseg sredstev za delovno uspešnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	32.968,63
3	Osnova za določitev obsega sredstev za delovno uspešnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu (1 + 2)	81.762,63
4	Dovoljeni obseg sredstev za plačilo delovne uspešnosti iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu (zap. 3 * 0,5)	40.881,32
5	Razlika med dovoljenim in izplačanim akontativnim obsegom sredstev za delovno uspešnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu (4 – 2)	7.912,69

2.1.7 Izračun presežka prihodkov nad odhodki za javne zavode (5. odstavek 77. člena ZIPRS1718)

Skladno z dodatnimi Navodili za letno poročilo MIZŠ št. 0140-68/2016/72 Javne agencije in javni zavodi izračunavajo presežek po denarnem toku za leto 2016 in ločeno tudi presežek za leto 2015, ker je ZFisP pričel veljati v letu 2015. Presežek posameznega leta se skladno z ZIPRS1718 zmanjša za neplačane obveznosti, neporabljena namenska sredstva, ki so namenjena za financiranje izdatkov v prihodnjem obdobju in so evidentirana na kontih časovnih razmejitev, ter za neporabljena sredstva za investicije.

a. Izračun presežka prihodkov nad odhodki za javne zavode za leto 2016

Zap.št.	Prihodki in odhodki po denarnem toku	Leto 2016
1	R7 - prihodki	15.486.711,00
2	R4 - odhodki	15.494.517,00
3	Presežek prihodkov nad odhodki po denarnem toku (3=1-2)	-7.806,00

V letu 2016 ne izkazujemo presežka prihodkov nad odhodki po denarnem toku, temveč izkazujemo presežek odhodkov nad prihodki v višini 7.806 evrov, zato ne izračunavamo presežka skladno s 77. členom ZIPRS1718.

b. Izračun presežka prihodkov nad odhodki za javne zavode za leto 2015

Zap.št.	Prihodki in odhodki po denarnem toku	Leto 2015
1	R7 - prihodki	14.248.916
2	R4 - odhodki	13.945.104
3	Presežek prihodkov nad odhodki po denarnem toku (3=1-2)	303.812
	Podatki iz Bilance stanja na dan 31. 12. 2015	
4	Razred 2	4.771.895
5	Razred 9	2.365.140
6	Skupaj	7.137.035
7	Presežek prihodkov nad odhodki po ZIPRS1718 (7=3-6)	-6.833.223

V letu 2015 je bil izkazan presežek prihodkov nad odhodku po denarnem toku v višini 303.812 evrov. Po zmanjšanju presežka za neplačane obveznosti, neporabljen namenska sredstva, ki so namenjena za financiranje izdatkov v prihodnjem obdobju in so evidentirana na kontih časovnih razmejitev, ter za neporabljen sredstva za investicije, izkazujemo negativni znesek oziroma dejansko presežek odhodkov nad prihodki, zato ga na kontih skupine 985, ki so namenjeni vodenju presežek po ZIPRS1718, ne evidentiramo.

III ZAKLJUČNI DEL LETNEGA POROČILA

Oseba, odgovorna za pripravo Računovodskega poročila:

Majda Bogdanovič

Podpis direktorja ZRC SAZU:

Prof. dr. Oto Luthar

Datum in kraj sprejetja letnega poročila na Upravnem odboru ZRC SAZU:

Ljubljana, 27. 02. 2017

Datum in kraj nastanka letnega poročila:

Ljubljana, 17. 02. 2017

IZJAVA O OCENI NOTRANJEGA NADZORA JAVNIH FINANC

ZRC SAZU
Novi trg 2, 1000 Ljubljana

Šifra: 34738
Matična številka: 5105498000

Podpisani se zavedam odgovornosti za vzpostavitev in stalno izboljševanje sistema finančnega poslovanja in notranjih kontrol ter notranjega revidiranja v skladu s 100. členom Zakona o javnih financah z namenom, da obvladujem tveganja in zagotavljam doseganje ciljev poslovanja in uresničevanje proračuna.

Sistem notranjega nadzora javnih financ je zasnovan tako, da daje razumno, ne pa tudi absolutnega zagotovila o doseganju ciljev: tveganja, da splošni in posebni cilji poslovanja ne bodo doseženi, se obvladujejo na še sprejemljivi ravni. Temelji na nepretrganem procesu, ki omogoča, da se opredelijo ključna tveganja, verjetnost nastanka in vpliv določenega tveganja na doseganje ciljev in pomaga, da se tveganja obvladuje uspešno, učinkovito in gospodarno.

Ta ocena predstavlja stanje na področju uvajanja procesov in postopkov notranjega nadzora javnih financ v / na ZRC SAZU.

Oceno podajam na podlagi:

* ocene notranje revizijske službe za področja:

- delna revizija področja upravljanja s premoženjem,
- uspešno so bile izvedene posamezne revizije evropskih projektov.

* samooценitev vodij organizacijskih enot za področja:

Samooценitveni vprašalnik so izpolnili direktor, namestniki direktorja in drugi vodilni delavci in vodje.

* ugotovitev (Računskega sodišča RS, proračunske inšpekcije, Urada RS za nadzor proračuna, nadzornih organov EU,...) za področja:

/

V / Na ZRC SAZU je vzpostavljen(o):

1. primerno kontrolno okolje

(predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

- a) na celotnem poslovanju,
- b) na pretežnem delu poslovanja,
- c) na posameznih področjih poslovanja,
- d) še ni vzpostavljeno, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,
- e) še ni vzpostavljeno, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi,

2. upravljanje s tveganji

2.1. cilji so realni in merljivi, tp. da so določeni indikatorji za merjenje doseganja ciljev

(predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

- a) na celotnem poslovanju,
- b) na pretežnem delu poslovanja,
- c) na posameznih področjih poslovanja,
- d) še niso opredeljeni, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,
- e) še niso opredeljeni, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi,

2.2. tveganja, da se cilji ne bodo uresničili, so opredeljena in ovrednotena, določen je način ravnanja z njimi

(predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

- a) na celotnem poslovanju,
- b) na pretežnem delu poslovanja,
- c) na posameznih področjih poslovanja,
- d) še niso opredeljeni, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,
- e) še niso opredeljeni, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi

3. na obvladovanju tveganj temelječ sistem notranjega kontroliranja in kontrolne aktivnosti, ki zmanjšujejo tveganja na sprejemljivo raven

(predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

- a) na celotnem poslovanju,
- b) na pretežnem delu poslovanja,
- c) na posameznih področjih poslovanja,
- d) še niso opredeljeni, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,
- e) še niso opredeljeni, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi

4. ustrezen sistem informiranja in komuniciranja

(predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

- a) na celotnem poslovanju,
- b) na pretežnem delu poslovanja,
- c) na posameznih področjih poslovanja,
- d) še niso opredeljeni, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,
- e) še niso opredeljeni, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi

5. ustrezen sistem nadziranja, ki vključuje tudi primerno (lastno, skupno, pogodbeno) notranje revizijsko službo

(predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

- a) na celotnem poslovanju,
- b) na pretežnem delu poslovanja,
- c) na posameznih področjih poslovanja,
- d) še niso opredeljeni, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,
- e) še niso opredeljeni, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi

6. notranje revidiranje zagotavljam v skladu s Pravilnikom o usmeritvah za usklajeno delovanje sistema notranjega nadzora javnih financ

(predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

a) z lastno notranjerevizijsko službo,

b) s skupno notranjerevizijsko službo,

c) z zunanjim izvajalcem notranjega revidiranja,

Naziv in sedež zunanjega izvajalca notranjega revidiranja:

Simona Krese s.p. Srednja vas v Bohinju

Navedite matično številko zunanjega izvajalca notranjega revidiranja:

3362809000

Ali (sprejeti) finančni načrt (proračun), za leto na katerega se Izjava nanaša, presega 2,086 mio evrov:

DA

NE

Datum zadnjega revizijskega poročila zunanjega izvajalca notranjega revidiranja je:

31.12.2016

d) nisem zagotovil notranjega revidiranja.

V letu 2016 sem na področju notranjega nadzora izvedel naslednje pomembne izboljšave (navedite: 1, 2 oziroma 3 pomembne izboljšave):

- izvedli smo delno notranjo revizijo, ki obsega področja upravljanja s premoženjem,
- uspešno so bile izvedene posamezne revizije evropskih projektov,
- pristopili smo k spremenjenemu načinu evidentiranja knjižničnega gradiva.

Kljub izvedenim izboljšavam ugotavljam, da obstajajo naslednja pomembna tveganja, ki jih še ne obvladujem v zadostni meri (navedite: 1, 2 oziroma 3 pomembnejša tveganja in predvidene ukrepe za njihovo obvladovanje):

- nadaljevali bomo z natančnejšim spremljanjem in izvajanjem finančnih načrtov zavoda za posamezne organizacijske enote.
- nadaljevali bomo z uvajanjem centralnega dokumentacijskega nadzora, ki bo omogočal nadzor in hitrejši dostop do dokumentov.

Predstojnik oziroma poslovodni organ proračunskega uporabnika:

dr Oto Luthar

Datum podpisa predstojnika:

07.02.2017

Datum: 14. 1. 2017

Znanstvenoraziskovalni center SAZU
Novi trg 2
1000 Ljubljana

Letno poročilo izvajalca notranjega revidiranja v letu 2016

Funkcija notranjega revidiranja v javnem raziskovalnem zavodu Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti (v nadaljevanju zavod) je bila v letu 2015 na podlagi naročila zagotovljena s strani zunanjega izvajalca. Revidiranje sem izvajala preizkušena državna notranja revizorka, Simona Krese, NRS Krese, Simona Krese s.p.

Pravne podlage za izvedbo funkcije notranjega revidiranja so Zakon o javnih financah,¹ Pravilnik o usmeritvah za usklajeno delovanje sistema notranjega nadzora javnih financ² in Usmeritve za državno notranje revidiranje.³

Letno poročilo izvajalca notranjega revidiranja je pripravljano na podlagi opravljenih nalog v preteklem letu in namenjeno predstojniku ter organu nadzora zavoda. Vsebinsko letnega poročila določajo Usmeritve za državno notranje revidiranje.⁴

1. Opis in splošna ustreznost notranjega nadzora javnih financ

Notranje revidiranje smo izvajali na delu poslovanja, ravnanje s stvarnim premoženjem, s tem je omejeno tudi letno poročanje o ustreznosti notranjega nadzora javnih financ. V tem delu podajamo splošno oceno vzpostavitve temeljnih notranjih kontrol:

- Ocena tveganj

Vodstvo ZRC SAZU je pristopilo k sistematičnemu upravljanju s tveganji s pripravo in sprejemom Navodil za upravljanje s tveganji na ZRC SAZU, ki opredeljujejo postopke vzpostavitve, vzdrževanja in uporabe registra tvegaj, ki je podlaga za sistem upravljanja s tveganji ter vzpostavitev sistema notranjih kontrol. Zagotoviti je potrebno pregledovanje in noveliranje dokumenta.

- Vzpostavitev notranjih kontrol

ZRC SAZU je notranje kontrole s finančno računovodskega področja v veliki meri vzpostavil s Pravilnikom o računovodstvu, internimi navodili in pooblastili ter predstavljajo dobro osnovo za dograjevanje in izpopolnjevanje ter posodobitev sistema notranjih kontrol

¹ Uradni list RS, št. 11/11 – UPB, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP in 96/15 – ZIPRS1617

² Uradni list RS št. 72/02

³ Ministrstvo za finance - Urad RS za nadzor proračuna, 0601-3/2013, december 2013, <http://www.unp.gov.si>

⁴ SNR2060.SLO.DNR

z namenom zagotovitve ustreznih notranjih kontrol ter obvladovanje tveganj na sprejemljivi ravni.

Temelj notranjih kontrol je tudi zagotovitev razmejitve pristojnosti med računovodji in odgovornimi osebami, ki začenjajo in odobravajo poslovne dogodke ter izplačila. Ugotavljamo, da so v ZRC SAZU pristojnosti med računovodji in odgovornimi osebami, ki začenjajo in odobravajo poslovne dogodke ter sodelujejo pri finančnem poslovanju zavoda v širšem smislu, razmejene. Direktor ZRC SAZU je izdal Navodila za uporabo uradnih žigov in pooblastil na ZRC SAZU, ki obsegajo tudi pooblastila za podpisovanje oz. potrjevanje posameznih dokumentov, prav tako nadomeščanja. Prav tako so razmejene naloge računovodskega evidentiranja obveznosti od potrjevanja teh obveznosti za izplačilo.

- **Nadzori**

V zadnjem obdobju po informacijah revidiranja na revidiranih področjih nadzori s strani zunanjih organov niso bili opravljeni, zagotavlja pa se letna notranja revizija posameznih področij oz. procesov poslovanja.

2. Potrditev organizacijske neodvisnosti notranje revizije

Neodvisnost (independence) pomeni osvobojenost od okoliščin, ki ogrožajo zmožnost notranje revizije pri izvajanju nalog notranje revizije na nepristranski način. Pogoji za uresničevanje organizacijske neodvisnosti notranje revizije v okolju proračunskih uporabnikov je, da vodja notranje revizije neposredno poroča predstojniku proračunskega uporabnika ter najmanj enkrat letno organu nadzora.⁵

Neposredno poročanje direktorju zavoda je bilo zagotovljeno s posredovanjem in obravnavo poročila notranje revizije o ugotovitvah in priporočilih. Sredstva za zagotavljanje funkcije notranje revizije so zagotovljena v finančnem načrtu zavoda, letno poročilo notranjega revizorja pa je sestavni del letnega poročila zavoda. Pri izvajanju nalog notranje revizije ni bilo nikakršnih okoliščin, ki bi ogrožale izvajanje notranjega revidiranja na nepristranski način.

3. Informacija o uresničevanju letnega načrta notranje revizije;

Notranje revidiranje je bilo na podlagi naročila zavoda omejeno na del poslovanja, ki se nanaša na oceno notranjih kontrol in pravilnosti poslovanja javnega zavoda v delu ravnanja s stvarnim premoženjem in je obsegalo:

- Pogodbena razmerja z lastniki nepremičnega premoženja (upravljanje stvarnega premoženja oz. najemna razmerja)
- Vzdrževanje poslovnih prostorov in objektov
- Skladnost obveznosti za sredstva v upravljanju (računovodski vidik)

Pogodbeno prevzeta dela so bila izvedena v celoti. Poročilo notranjega revizorja je bilo izdano 22. 12. 2016.

4. Informacija o revizijskih priporočilih

Podali smo določena priporočila glede ureditve pogodbenih razmerij z lastniki nepremičnega premoženja, katerega ima v uporabi ZRC SAZU, izvajanja procesa vzdrževanja poslovnih

⁵ Usmeritve za državno notranje revidiranje, SNR1110.SLO.DNR

prostorov in objektov ter analitičnega računovodskega izkazovanja obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje po lastnikih in razporejanja amortizacije.

Na podlagi 17. člena Pravilnika o usmeritvah za usklajeno delovanje sistema notranjega nadzora javnih financ so proračunski uporabniki dolžni v roku, ki ni daljši od devetdeset dni, sprejeti program ukrepov za odpravljanje ugotovljenih nepravilnosti v poslovanju ali pomanjkljivosti in slabosti pri delovanju notranjih kontrol. ZRC SAZU je z izvajanjem določenih aktivnosti za izvedbo danih priporočil pričel že med revizijo, rok za sprejem ukrepov na podlagi danih priporočil pa ob pripravi letnega poročila še ni potekel.

5. Zaključek

Naše poročilo služi izključno namenu letnega poročanja izvajalca notranjega revidiranja predstojniku in organu nadzora zavoda ter Uradu RS za nadzor proračuna.

Notranja revizorka:
Simona Krese, PDNR

